

భవానీ ప్రచురణ
ద్వితీయ ముద్రణ : 1957
విజయవాడ.

వెల : రు. 1-8-0

ముద్రణ :
చిత్త రీ ప్రెస్, విజయవాడ-1.

స్త్రీ విలువ

మణి - మాణిక్యాలు సాధారణంగా దొరకవు కనుక అవి చాలా విలువైనవి. ఆదృష్టితో చూస్తే స్త్రీ విలువ నగణ్యం. ఎందుకంటే స్త్రీలు దొరకనివారుకారు కాదుగా. నీరు మన ద్దేశకోపయోగంలో నిడి; అందుచేత దానికి విలువలేదు. కాని ఆ నీళ్ళకే కరువు ఏర్పడితేమాత్రం రాజాధిరాజులకూడ ఒక్క నీటిచుక్కకు తమ కిరీటంలోని రత్నాలనుకూడా తీసి యివ్వడానికి వెనుకాడరు. ఎప్పుడైనా ప్రపంచంలో స్త్రీలు అరుదైనవోలే, అలా ఇది జరుగకుండుగాక — స్త్రీలయొక్క యదార్థవిలువ మనకు తెలుస్తుంది. అంతేకాక ఆ విలువను గురించి తుదినిర్ణయంకూడా చేయబడుతుంది. కాని నేడు స్త్రీలు తేలికగా దొరుకుతున్నారు గనుక అది సంభవంకాదు.

కాని ఈ విలువ కనిపెట్టడానికి ఒక విధానం ఉన్నది. అంటే పురుషులకు ఏవ్వాడు, ఎలాంబిస్సితిలో, ఏ సందర్భంలో స్త్రీల అవసరం ఎంతవరకూ వుంటుందో మనం తేల్చుకుంటే ఇక మరి కాగితం కలం తీసుకుని లెక్కకట్టగలుగుతాము. అయితే రొక్కంగామాత్రం మన కా విలువ ముట్టకపోవచ్చు.

ఒక ఉదాహరణతో ఈ విషయాన్ని స్పష్టపరుస్తాను. సాధారణంగా మన యిళ్ళల్లో వితంతుసోదరికంటే భార్య అవసరమే ఎక్కువగా ఉంటూఉంటుంది. అందుచేతనే భార్య విలువకూడా ఎక్కువ. కాని భార్యకు పురిటిరోజులు వస్తే మాత్రం ఆ వితంతుసోదరివిలువే హెచ్చుగావుంటుంది. ఎందువల్లనంటే ఆసమయాల్లో ఇంటిపనులు-వంటపనులు చూచుకోవ

డానికీ, ఏ కాకమ్మకథలో చెప్పి చిన్నపిల్లల్ని మరిపించి సంభాళించడానికీ మనుషులు అవసరమాతారుగదా.

ఇలా చూస్తే స్త్రీ భార్యగా ఉన్నప్పటి విలువకంటే సోదరిగా—అందులోనూ వితంతు సోదరిగా ఉంటే ఆమె విలువ తగ్గింది. ఇది అతిసరళము, స్పష్టమైనవిషయం. ఇందుకు భిన్నంగా ఏవాదనా నిలవదు. వలక బలవం తీసుకుని లెక్కలు వెయ్యటానికే కూర్చుంటే ఏపరిస్థితిలో స్త్రీకి ఎంత విలువ వుంటుందో అణపైనలతో సహా చెప్పివేయవచ్చును.

మాటవసునికి పరిస్థితులనుబట్టి స్త్రీలకు కలిగేవిలువ తెలిసినదనుకొందాం. కాని కొంచెం ఆలోచిస్తే, స్త్రీకొరకే బంగారంవంటి లంక నాశనమైనప్పుడు, ట్రాయ్ రాజ్యం ధ్వంసం అయినప్పుడు, ఇంకా చరిత్ర లిపిబద్ధంచెయ్యని ఎన్నో చిన్నపెద్ద రాజ్యాలు స్త్రీలకొరకు ధరాతలంలో కలిసిపోయినప్పుడు—ఈ స్థితిలో స్త్రీత్వంయొక్క విలువను ఎలా నిర్ధారణ చేయగలమూ అనేది ఒక ప్రశ్న. సామ్రాజ్యాలనుకూడా లెక్కచేయక, అనసరమైనప్పుడు ప్రాణత్యాగాలకుకూడా పురుషులు సిద్ధపడ్డారంటే స్త్రీయొక్క అంత గొప్ప ప్రయోజనమేమిటో? ఈ విలువలు సరిచూడాలంటే ఇంక నీ వలకలో మిగిలిన సలమెంత? కాని స్థూలంగా చూస్తే పురుషుడు ఈ కృత్యాలన్నీ చేసినపుడు రాజ్యంవంక చూడలేదని నిశ్చయమౌతుంది. కాని, అయితే ఇదంతా చేసినప్పుడు ఇందులో స్త్రీముఖం చూచి ఎంతచేశాడు, తన నిగ్రహంలేని విశ్వంఖలప్రవృత్తితో చూచి ఎంతచేశాడా అని చూడాలి. దీనికి జవాబు ఎవరు యిస్తారు?

స్త్రీవిలువ ఏమిటి? అంటే వాళ్లు ఎంతవరకు సేవాపరాయణులుగాను, కష్టాలు-దుఃఖాలు పోషించి ఊరు కోగలిగేవారుగాను ఉండగలరు? అంటే వారివల్ల పురుషులకు ఎంతవరకూ సుఖం, సౌకర్యం లభిస్తున్నాయి? వారెంత అందంగావున్నారు? పురుషుని కోరికలను వారు ఎంతవరకు తీర్చగలుగుతున్నారు? -- ప్రపంచచరిత్ర తెరచిచూపి స్త్రీల విలువలను పోషిస్తున్నారా? ఇంతకంటే మరొకటి లేదని నిరూపించగలము.

“మీరు స్త్రీ విలువను ఎరుగరు; వారి గౌరవాన్ని అర్థంచేసుకోదు; వినోద-విహారాల్లో వారిని పాల్గొననివ్వకుండా నాలుగుగోడలమధ్య బంధించి ఉంచుతారు. అందుచేత మీరు అనాగరికులు” అని ఐరోపీయులు ఈ దేశస్థులపైపు ప్రేలుచూపించి చెబితే, మనవు మొట్టమొదట గ్రంథాలనుండి ‘పూజార్హ’ వంటి శ్లోకాలను వారికి జవాబుగా ఉపహరించి మనం అంటాంకదా—“మేము మా తల్లులనూ, అక్కచెల్లెళ్ళను వారి ముఖాలపై రంగులుపులిమి, వారిచే హంపేన్, క్లారెట్ త్రాగించి, ఉత్తేజపరిచి మీలాగా సభల్లోనూ, సమావేశాలలోనూ నృత్యంచేయిస్తూ త్రిప్పము. ఇంటిమూలల్లోనే ఉంచి వారిని మేము పూజిస్తాము మీ బాల్-డాన్సు దుస్తులు చూచి మేము సిగ్గుతో తలవంచుకుంటాము. మీ నృత్యం చూచి కళ్లుమూసుకుంటాము. మేము అనాగరికులుగానేవుండి మా తల్లులను, అక్కచెల్లెళ్ళను ఇళ్ళల్లోనేవుంచి పూజిస్తాముగాని, వారి గౌరవాన్ని అధికం చెయ్యాలని బహిరంగంగా గుంపుముందు నృత్యంచెయ్యనివ్వము.” ఈ జవాబును

ఐరోపీయులు లెక్కే చెయ్యరు. సుప్రసిద్ధ ఆచార్యుడు ప్రొఫెసరు మెర్సర్ 'Dawn of civilisation' అనే గ్రంథంలో ప్రాచీన ఈజిప్టుదేశంలోని స్త్రీలను గురించి వ్రాస్తూ, వారు తమరొడ్డులను అనాచ్ఛాదితంగా ఉంచుకున్న వీడుల్లోకూడా తిరుగుతూవుండేవారని, అందుచేత వారు ఉచ్చిక్తితోఉండిన అని వ్రాశారు. ఎందుచేతనంటే "Like Europeans they must have coveted public admiration" "ఐరోపీయులనలెనే వాడుకూడా ప్రజలచే ప్రశంసించబడేమొనూటకు ఉవిఘ్నముకూ ఉండేవారేమో" ననేలిషయం నిశంకావిచ్ఛ. దాన్ని కాదనలేముగదా!

తమ స్త్రీలనుగురించి వారు నిస్సంకోచంగా చెప్పగలిగారు. కాని, ఆ admiration అనే పదాన్ని మన దేశభాషల్లోకి సరిగా అనువదించాలంటే సిగ్గుచే యనతల వంగిపోతుంది. ఏమైనా— "మేము వారిని సమూహాల్లో స్వత్యం చేయించలేము" "ఇంటిమూలల్లోనే ఉంచి వారిని పూజిస్తాము" అనే సమూహానంకూడా అంత తీసిపోయిందికాదు. అందుచేత వాదనలో ఎలాగో అలాగ గెలిచి మను, పరాశరులను నెత్తిమీద పెట్టుకుని పరస్పరం ధైర్యం చెప్పుకుంటూ ఇళ్ళకు తిరిగి వస్తుంటాము.

ఏదొరలతోనైనా వాగ్వివాదాలువస్తే ఆ సమయంలో తప్పించుకోవద్దని అనంగాని, ఇంటికివచ్చిన తర్వాత అన్నదమ్మలం పరస్పరం "సోదరా, మనం వారిని పూజిస్తున్నాం నిజమే కాని, ఎలా పూజిస్తున్నామో చెప్పు?" అని ప్రశ్నిం

చుకుంటే, బహుశః బయటవారికి తెలియనివ్వరానివిధంగా తయారౌతుంది సమస్య. అందుచేత దీనినిగురించిన విచార్యవకాంతంలో చేసుకోవడమే మంచిది.

స్త్రీకి పాతివ్రత్యాన్ని మించినది మరొకటి లేదని అన్ని దేశాలపురుషులు అంగీకరిస్తారు. ఎందుకంటే పురుషుల దృష్టిలో అన్నిటికంటే శ్రేష్టమైనది ఇదే. తనభర్త ఎంత దుష్టుడైనా, ఆయన ఆజ్ఞను జనదాబడిం లేక అవహేళనచేయడంకంటే స్త్రీకి ఘోరమైనదోష మింకేముంటుంది. ఇందు ప్రతిమాట మగోమాటను పూరించేది, దాని తవనరమైనదీ అవుతుంది. ఈ పాతివ్రత్యము స్త్రీకి ఎంతముఖ్యధర్మమై యున్నదో మన రామాయణం, మహాభారతం మొదలుగాగల పురాణాలన్నీ చర్చించాయి. ఈ విషయమై మరేమీ చెప్పనవసరం లేనంత హెచ్చుగా మనదేశంలో ఇప్పటికే చాలామంది చెప్పారు. స్వయంగా భగవంతుడే ఈ పాతివ్రత్యవిసురులో చిక్కుకుని ఎన్నోసార్లు విహ్వలుడైపోయాడు.

కాని ఈ వాదనలన్నీ ఒక్కవైపువే; స్త్రీకి సంబంధించినవి మాత్రమే. ఎంత వెతికినా పురుషులకు కూడా బాధ్యతలున్నాయని, నియమాలున్నాయనే విషయం ఎక్కడా కానరాదు. కాని ఇంత పెద్ద ప్రాచీనదేశంలో పురుషులనుగురించి ఏమీ చెప్పబడలేదని మనం గట్టిగా అంటే శిఖిపట్ల గోత్రంగా పరిణమిస్తుండేమో! లేకపోతే ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పివేసేవాళ్ళమే. ఇంగ్లీషువారుకూడా Chastity (పవిత్రాచరణ) ఉండాలని అంటారు. అయితే వారు చెప్పే పవి

త్రాచరణ స్త్రీ పురుషు లిద్దరికీను. కాని మన దేశంలోని 'సతీత్వం' అర్థం ఒక్క స్త్రీలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. శాస్త్రకారులు అడవుల్లో కొండల్లో ఉండేవారనే విషయం నిజమే. కాని తమ సోదరులనుగురించి ఒక్కమాటకూడా చెప్పి వారిని అపాకర్యానికి లోనుచెయ్యాలని వారనుకోలేదు. వారు స్త్రీని విశేషరచుకొనుటకు బహిరంగంగానే అవకాశం వాదిలారు. చివరికి రాక్షసవివాహం కూడా వివాహమేనని చెప్పారు! పురుషులయెడల ఆ శాస్త్రకారుల కింత దయ! ఇంత సానుభూతి! లేకపోతే పురుషులు వారిని ఒప్పుకునేవారా? ఈ యిరవయ్యో శతాబ్దంలోకూడా వితంతువివాహాలు ఉచితమా? అనుచితమా? అనే విషయానికి కూడా వారివద్దకే వరుగిడుతారా? ఏనాడో ఆ గ్రంథాలన్నీ కట్లగట్టి గంగలో పారేసి తమ యిష్టంవచ్చినట్లు క్రొత్తశాస్త్రాలు వ్రాసుకొనే వారు.

ఏమైనా స్త్రీకి పాతివ్రత్యం ఉందిగాని, పురుషునికి ఏమీ లేదనేది నిశ్చయమైపోయింది. అంతేకాక పాతివ్రత్యం యొక్క చరమావస్థ సహగమనం.

ఈ సహగమనం ఎప్పుడు ఎలా ఆచరణలోనికి వచ్చిందో చరిత్రలో లేదు. తనభర్త మరణించినపుడు కొసల్య ఒకసారి కోపంవచ్చిన సందర్భంలో సహగమనం చేస్తానని బెదిరించి నట్లు రామాయణంలో ఉంది, కాని చివరకు ఆమెకోపం చల్లారిపోవడంతో పాపం దశరథుడు ఒంటరిగానే చితిపైకి ఎక్కివలసివచ్చింది! ఈ గ్రంథంలో ఈ విషయమై మరే ప్రస్తావనాలేదు. అందుచేత ఆనాడు సహగమనాన్ని గురించి

ప్రజలకు తెలిసినా వారు దాన్ని ఎక్కువగా కార్యరూపంలోనికి తీసుకురాలేదని తెలుస్తోంది. మహాభారతంలో మాదిరి తప్ప మరెవరూ సహగమనంచేసినట్లు లేదు. కురుక్షేత్ర సంగ్రామానంతరం కొన్ని సహగమనాలు జరిగాయి. కాని అవి చాలతక్కువ. కనీసం ఆనాడు స్త్రీలు సహగమనం చేసేతీరాలని పురుషులు వెంటాడినట్లుచూత్రం లేదు. అంతే కాక సహగమనం ఎక్కువగా అనాగరికజాతుల్లో ఆచరింపబడు తూండేది. దక్షిణ దేశంలో ఇట్టి సతీమణుల కీర్తిసంభాలు చాలాఉన్నాయి. మన అదృష్టంకొద్దీ ఆఫ్రికా, ఫిజీదేశాలలో ఈ ఆచారం లేకపోయింది. కాకపోతే నేను మనం ఆ దేశాల్లో అడుగుపెట్టుటకు కూడా సలం ఉండేదికాదేమో! ఒక్కొక్క “డామోహీ” నాయకుడు చనిపోతే అతనికుండే వందలకొద్దీ భార్యలుకూడా అతనిసమాధికి దగ్గరొడ్డున చెట్లకి వ్రేలాడతీసి ఉరితీయబడేవారు. అంటే ఆ వితంతువులను కూడా భర్తతోపాటు పరలోకానికి పంపేవారన్నమాట. పరలోకంలో సంగతులు ఎవరికీ స్పష్టంగా తెలియవు. అందు చేత అక్కడ మృతపురుషులకు స్త్రీలు దొరక్కపోతే ఇబ్బంది పడిపోతారేమోనని ఇదంతా! తెలివైనవాళ్ళకి కష్టాలుండవు. అందుచేత సమయం మించకుండానే జాగ్రత్తపడాలి! బహుశః మన దేశంలోకూడ సహగమనానికి కారణం ఇదే అయి ఉండవచ్చు. అశోకునిరాజ్యం చూచినవారు అప్పుడు ఆర్యా వర్తంలో భర్తతోపాటు వితంతువుని కూడా చితిమీద కెక్కించే ఆచారం ఉండేదికాదంటారు. అయితే దక్షిణ దేశంలో ఉండేది. ఆర్యావర్తంలోనివారు ఈ విష

యమై తెలుసుకున్నప్పుడు, అనాగరికులు అనాగరికులే అయినా బలే ఉపాయం ఆలోచించారే, అని అనుకున్నారు. నిజమేకదా మరి—వాస్తవంగా పరలోకం అంటూ ఒక టుంటే అక్కడ సేవచేసే దేవరు? అంతే—ఇక దాంతో వారూ ఆ ఆచారాన్ని అవలంబించి ఎంతోమంది వితంతువులను చితిపైకి ఎక్కించారు అది చూస్తే స్పృహను గాజు ఫిలిప్ కు కూడా ఆశకలిగివుండేది.

ఈవిధంగా 'అదృష్టవంతు'లైన స్త్రీల పూజాసామగ్రి సమకూర్చబడసాగినది. కాని తమ వంశగౌరవంకోసం హితుం కొరకు స్వయంగా తీసుకువచ్చి ఇంట్లో పెట్టుకున్న ఆమెను— ఒక్కొక్కప్పుడు ఎన్నో యుద్ధాలుచేసి, మోసము, మాయోపాయాలతో— చివరకు ఆమెను ఎత్తుకురావడం కూడా జరిగిందే— అట్టి యామెను ఎలా హత్య చేయడం? దానికి చాలా కారణాలున్నాయి. అందులో మొదటిది: పరలోకంలో పురుషునికి సేవ ఎవరుచేస్తారు? రెండవదేమంటే, దురదృష్టవంతురాలైపోయినప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఆమె ఉపయోగం ఏముందికనక? అంతేకాక ఆమెవల్ల భవిష్యత్తులో ప్రమాదాలు జరుగుటకు అవకాశాలున్నప్పుడు, ముందుగానే జాగ్రత్త వడడం మంచిదిగదా. ఈ సందర్భంలో ఏవ్యక్తికైనా ఏ స్త్రీతోనైనా గల ప్రత్యేకసంబంధాల విలువను మనం గుర్తిస్తే, ఎన్నోసమస్యలు వాటంతట అవే తీరిపోతాయి. అయితే ఒక్క సంబంధం విషయంలో మాత్రం చిక్కువస్తుంది; అదే మాతృసంబంధం. దానివిషయం తర్వాతి ఆలోచిద్దాం.

చరిత్ర చదివినవారికి వితంతు వినాహాలయెడల వీ
దేశంలోనూ ఆదరం చూపబడలేదని తెలుస్తుంది. అందరూ
కూడా అయిష్టతతోనే చూస్తూవచ్చారు. అలాంటప్పుడు
వితంతువినాహాలు నిషేధమైవుండి, కొన్ని దేశాలలో వితంతు
పులను చితిమీది కెక్కించి చంపివేయడమే శ్రేయస్కర మను
కున్నారంటే ఆశ్చర్యపడనక్కర్లేదు. ఇదంతా సిగ్గుపడ
వలసినదే; కాని, పరిహీనయైన దేశాలలో పంచంలో వేరే
అవసరంలేవప్పుడు, ఆ వితంతువును ఆలోచించి పంపితే,
కనీసం భర్తకైనా పనికిస్తుందిగదా అనే ఆశయం ఈ ఆచా
రంలో యిమిడిఉన్నదంటే తప్పనిసరిగా ఒప్పుకోవలసివస్తోంది.
భర్త మరణంతో భార్యకూడా వధిపబడే ఆచారంఉన్న
అన్ని దేశాలలోనూ ఇట్టినమ్మకమే ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.
మృతవ్యక్తి ఆత్మ ఏ చెట్టుమీదనో, గాలిలోనో తన భార్య
కోసం నిరీక్షిస్తూఉంటుందనీ, కనుక వీలైనంతత్వరలో భార్య
ఆత్మనుకూడా అతనివద్దకు పంపడం ఉపకారమేననీ వారు
అనుకునేవారు. ౧౯౬౫- ౩౭౪-SAR

కాని, మన దేశం-ఆ ప్రాచీన కాలంలోనే ఆత్మస్వరూపం
కూడా నిర్ణయింపబడి, భగవంతుని లోతుపాతులుకొలిచిన
దేశంగా! అలాంటప్పుడు ఇక్కడి గొప్పగొప్ప పండితులు
కూడా స్త్రీని వధించి ఆమె ఆత్మను భర్తవద్దకు పంపగలమని
నమ్మేవారంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. అయితే, ఇది స్త్రీ
పూజలో ప్రత్యేకవిధానం అయితేమాత్రం అది వేరేషయం.
భర్తతోపాటు సహగమనం అనేది స్త్రీకి సర్వోత్కృష్ట భర్త

మని పురుషులు నచ్చచెప్పారు. భర్త సేవమినహా స్త్రీకి మరోపనిలేదని మనువుకూడా చెప్పాడు. ఆమె ఈ లోకం లోనూ భర్త సేవచేసింది; పైలోకంలోనూ చెయ్యాలి. ఐతే ఆమె పరలోకంలో యీ సేవ ఎప్పుడు చేస్తుంది, ఎన్నిరోజుల తర్వాత సేవచేస్తుంది అనే నిర్ణయాలుచేసేచిక్కులో వారు పడదలచుకోలేదు. పురుషుడు ఆలస్యాన్ని సహించలేడు. అందుచేత స్త్రీని అక్కడికి పంపడంవిషయంలో చాలా త్వర పడడం ఉత్తమంఅనుకున్నారు. శాస్త్రాలలో స్త్రీ మాతృత్వంవల్లనే పూజ్యురాలా తాతుందన్నారు; అలాంటప్పుడు మాతృత్వం ప్రాప్తించకపోతే ఆమె ఉపయోగం ఏముంటుంది? ఆ తర్వాత చిన్ననీ-పెద్దపే కీర్తిగాథ లెన్నో తయారుచేయబడి పురాణాలు, కథలలో స్త్రీవిలువ పెరిగింది. పురుషుడు కేవలము తన సుఖం, సౌకర్యం మాత్రమే చూచుకుంటాడు. ఆ సుఖం, సౌకర్యం వాస్తవమైనా, కల్పించుకున్నదైనాసరే. కాని ఈ అసలు విషయాన్ని దాచి “ఏ దేశంలో ఆయితే స్త్రీలు మరణించిన తనభర్త పాదపద్మాలను తనబడిలో పెట్టుకుని కూర్చుని, అతనితో నవ్వుతూ ఆ చితిలో భస్మమైపోతారో ఆ దేశం చాలాగొప్పది!” అంటూ రకరకాలుగా ప్రచారంచేశారు.

ఇదే నిజమైతే భర్త మరణించగానే వితంతువుకు భంగం, ఉమ్మెత్తరసం యిచ్చి ఆమెకు స్పృహలేకుండా ఎందుకు చేసేవారో! స్మృతానానికివెళ్లే దారిలో ఒకసారి నవ్వుతూ, ఒకసారి ఏడుస్తూ అప్పుడప్పుడు క్రిందపడిదొర్లుతూ ఉంటుంది. ఇదేనా ఆమె నవ్వు? ఇదేనా ఆమె సహగమనయాత్ర? ఆ

తర్వాత వేడిబాధ భరించలేక బయటకు వస్తుండేమోనని వచ్చినెదుళ్లతో చితిమీడునున్న యామెను బయటనుంచి పొడిచి నొక్కిడంచేసారు. అంతేకాక ఆమెబాధచూచి యితరులు భయపడకుండా ఉండడానికిగాను చిత్తిలో ఎంతో నయ్యి, సాంబ్రాణి వేసి పొగమయంచేసేవారు. అందులేని డోర్లు, తప్పెటలు వాయిస్తూ, శంభాలుడుమతూ ఆమె అరుపులు, కేకలు, ప్రార్థనలు ఎవరూ వినకుండా చేసేవారు. ఇదే సహమరణం !

అయితే ఈ విషయంలో పలువురు పలువిధాలుగా చెబుతారని నాకు తెలుసు. మొట్టమొదట ఇక్కడి ప్రజలలో తనభర్తతో సహగమనంచేసిన స్త్రీకి నరలోకంలోకూడా పతి సాన్నిధ్యం లభిస్తుందనే విశ్వాసంవల్లనే ఆ ఆచారం అనుష్ఠింపబడింది అనేవాన్ని మాటవరుసకు సరేనని ఒప్పుకుందాం. మేము చెప్పేదేమంటే, ఈ దేశంలోని అనాగరిక, విద్యాహీనులైన సామాన్యప్రజలు ఏ నమ్మకాలు పెట్టుకున్నా, అవన్నీ కూడా గౌరవనీయుల, విద్యావంతుల నర్గంనుంచి అనుకరించడమే జరుగుతుంటుంది. ఆ గోజుల్లో ఈ దేశమందు మహా పండితులు విద్యాలయాల్లో సాంఖ్య, వేదాంత శాస్త్రాలు చెబుతూ పూర్వజన్మ—పునర్జన్మలపై విశ్వాసం కలిగియుండేవారు. తమ కర్మల ఫలస్వరూపంగానే జీవులకు మీన, పశు, పక్షి, మానవజన్మలు లభిస్తాయని చెబుతూ దేవయాన, పితృయానములగురించి చెప్పేవారు. అలాంటివ్నడు అట్టి దేశంలో తమతమకర్మఫలితం భూమ్మీద పడేమైనా, సహగమనంవల్ల

భార్యాభర్తలు పరలోకంలోకూడా కలిసి ఒకచోట ఉండగలిగేవారని విశ్వసించేవారంటే నమ్మశక్యంగాకుండా ఉంది.

సహగతునాన్ని ఆంగ్లేయులు మన దేశంలో నిషేధించి నష్టాదు పండితులంతా విద్యాలయాల్లో, సభల్లో, సమావేశాల్లో ఎంత అలజడిచేశారని, భవిష్యత్తునుండి రాజులనుండి చందాలు వసూలుచేసి ఇంగ్లండువరకూ అప్పీలుచేశారని లేకీగారు వ్రాశారు. ఆ అప్పీలులో ఈ ఆచారాన్ని నిషేధించడమంటే హిందూమతాన్ని నాశనం చేయడమని, దాంతో హిందువులందరూ ధర్మచ్యుతులైపోతారని వ్రాశారట. ఇది గొప్ప స్త్రీ పూజ!

ఇంత ఆందోళనచేసినా సనాతనుల అప్పీలు త్రోసివేయబడింది. ఇక అప్పుడు బాబా-భజంత్రీలు, శంఖధ్వనులు ఆపి, కనీసం స్మశానంలో ఎలాగోఅలాగా చితిపైకి గవ్ చిప్ గా ఎక్కించి కాల్చివేసినా పోలీసులదృష్టినుండి తప్పించుకోవడం అసంభవమని తేలిపోయింది. అందుచేత పోలీసుల కేసుల్లో చిక్కుకునేకంటే సనాతన హిందూధర్మం రెండు మూడంగుళాలు దిగిపోయినా ఫర్వాలేదని అనుకున్నారు కాబోలు!

అందుచేత మరోమార్గం వెతుక్కోవలసివచ్చింది. ప్రభుత్వం తనపనేమో చేసేసింది. మరి దానికి తిరుగులేదాయె. అయినా యిలాంటి చిక్కుసమస్యల్లో ఉరుకుంటే అప్రతిష్టగదా. కనుక ప్రభుత్వం తమ మతాన్ని, సాంప్రదాయాన్ని లక్ష్యపెట్టలేదని పైకిఅంటూ, ఈలోగా 'వితంతువు'లను 'దేవ

తలు'గా చెయ్యడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. తమ శాస్త్రాలన్నీ దుమ్ముదులిపి బయటకులాగాను. అందులోంచి వెతికి వెతికి—ఇంతకాలం ఎక్కడ నిద్రపోతున్నాయో తెలీదు గాని—తమ కనుకూలమైన శ్లోకాలను బయటికితీశారు. సంఘ మర్యాద, సీతి అనే అందోళన లేవదీసి ఎన్నికష్టాల నీ సజీవ వితంతువులపైన రుద్దడానికి పీలుంటుందో అన్నీరుద్ది, వారిని 'దేవత'లనుగా చేసే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు! నగలు వగైరా ధరించరాదు. రోజుకు ఒక్కసారే భోంచెయ్యాలి. ఎముకలు విరిగిపోయేటట్లు పనిచెయ్యాలి. తానులోంచి చింపిన అంచులేనిగుడ్డలే కట్టాలి. ఇవన్నీ ఎందుకంటే ఆమె 'దేవత' గదూ! తమ వితంతువులను పోలిన 'దేవతలు' మరే సమాజంలో ఉన్నారని పురుషులు గొప్పగా ప్రచారం ఆరంభించారు. అయితే ఆ "దేవత"ను ఏ వివాహమంటపందగ్దకుగాని, శుభకార్యాలు జరిగేచోటుకుగాని పోసచ్చేవారు కాదు. ఈ 'దేవత' ముఖం చూచి వారంతా 'దేవత'లైపోతేనో! శుభకార్యాల్లో 'దేవత'లు పిలువబడకపోయినా, శ్రాద్ధపిండాలు వండుటకుమాత్రం ఆహ్వానింపబడేవారు!

తల్లి ఆమె పడేకష్టాలు చూడలేక జబ్బుపడి చని పోయిందనుకొండి. అప్పుడు ఆమెతోండి ఆ యాభై ఏండ్ల వయస్సులో, తప్పనిసరియై - యిచ్చాపూర్వకంగా కాకపోయినా—ఇతరులను కాదనలేకనే తనకూతురుకంటే చిన్నపిల్లను వివాహమాడి ఇంటికి తీసుకువస్తాడు. దాంతో ఇంట్లోని 'వితంతువు'కు తెల్లవారకుండాలేచి, పెందరాళే వంటచేసి పది గంటలలోగానే తన సవతితల్లికి భోజనంపెట్టాలని ఆజ్ఞ; లేక

పోతే ఆ 'చిన్నపిల్ల' ఆగలేదాయె! ఈ ఇంట్లో కొత్తవధువును 'వితంతుకూతురు'ను ఒకేవిధంగా తూచి విలువకట్టడానికి పిలుచుడదని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. తండ్రి కొత్తగా పెళ్ళిచేసుకుని వధువును ఎంటికి తెచ్చుకున్నాడు. ఆయన పుత్రుని సాంప్రదాయాల్లో గురువు. వారి శాస్త్రసాండిత్యము అపారము. అందులోనూ ఈమధ్యనే వితంతు వివాహాలు కూడవని ఒకపుస్తకంకూడా వ్రాశారు. ఇలాంటివే మరెన్నైనా ఆయన్ని గురించి చెప్పవచ్చు. అట్టివారు అదేయింట్లో ఉన్న తన వితంతుకూతురుకంటే చిన్నపిల్లను భార్యగా స్వీకరించి తెచ్చుకున్నారంటే ఇంట్లోమూలనుపెట్టి స్త్రీజాతిని పూజిస్తున్నామని ఎలా అనగలుగుతున్నారో తెలియడంలేదు. ఇవన్నీ చెయ్యలేనివారు, 'పూజించేవాళ్ళు అలాగే పూజించండి, మేముమాత్రం పూజించలేము' అంటారు. అంటే ఇలాంటి స్థితిలో తా'మేమిచేయగలమా అని ఆలోచించడానికికూడా వారు యిష్టపడరు. ఇలాంటి దుర్బలుజనుగుటకు ముందే దీనివిషయమై సాధారణంగా ఎవరూ ఆలోచించరు. నూటికి తొంభైతోమ్మదిమంది మామూలు సమాజరీతినే అనుసరిస్తూంటారనడంలో సందేహంలేదు. ఒకభార్య ఉండగానే మరొక వందమంది స్త్రీలనుకూడా పురుషుడు తనయింట్లోకి తెచ్చిపెట్టుకోవచ్చునే! అలాంటప్పుడు 12 సంవత్సరాల వయస్సులో వితంతువైన బాలిక 'దేవత'గా మారిపోవలసిందేనా! ఇట్టి వ్యవస్థ ఈ దేశంలోని స్త్రీజాతిని ఎంత హేన్యస్థితికి తీసుకుపోయి వారిని అగౌరవంపాలుచేసిందో మాటల్లో చెప్పలేము.

ఆ సంగతి పోనివ్వండి. మనం సహగమనాన్ని గురించి చర్చించుకుంటూ సందర్భానుసారంగా వచ్చిన పురుషుల 'స్త్రీ పూజ'లోకి వెళ్ళిపోయాము. అయితే ఈ విషయంలో ఎవరైనా ప్రశ్నించవచ్చు. ఈ దేశంలోని 'సతు'లందరును బలవంతంగా చిత్తిపైకి తొయ్యడమే జరుగుతోందా? ఎవ్వరూ తమంత తానే ఐచ్ఛికంగా సహగమనం చెయ్యడంలేదా? రాజపుత్ర స్త్రీల జోహార్ నతంసంగతి ప్రపంచమంతా ఎరుగునే! మొన్న నీ మధ్యనేగదా ఒక బెంగాలీ స్త్రీ తన భర్త మరణించగానే గదిలోకి వెళ్ళి వొంటిమీద కిరసనాయిలు పోసుకుని నిప్పంటించుకుని చనిపోయింది! ఇలాంటి పతిభక్తి, ఇంత గౌరవనీయమైన విషయాలు ఇతర దేశాల్లో కానవస్తాయా! అని అడుగవచ్చు. ఇలాంటివి కానరాకపోతే పోనీ, నీటివల్ల పురుషుల కీ రి ఏమీ పెరగదు. అంతేకాక ఆ దేశాల్లో పురుషులకు స్త్రీలపట్ల అధికగౌరవమున్నట్లు నిరూపింపబడడంలేదా? బలవంతంగాగాని, మాయోపాయంచేతగాని, స్పృహలేకుండా చేసిగాని స్త్రీలను బ్రతికివుండగా కాల్చి చంపడం—ఇదే చాలు—ఏ దేశానికైనా!

ఆనాడు వొంటికి నిప్పంటించుకొని మరణించిన స్త్రీని అందరూ ప్రశంసించారు. ఆమె ఉత్తమపతివ్రత అని శ్లాఘించారు. అంటే దాని అర్థం యింకా కొంతమంది ఇలా కాలి చనిపోతే వారు సంతోషిస్తారన్నమాట! దీన్నిబట్టి ఈ దేశంలోని పురుషుల మనస్సు ఎలాంటిదో స్పష్టమౌతోంది. దీనితోపాటు అలాంటి పురుషులతో ఉంటూ స్త్రీల మనస్సు కూడా ఎటు మొగ్గుతుందో తెలుసుకోగలము. స్త్రీలు తా

మెవరి ఆధీనంలో ఉంటారో వారిని సంతోష పెట్టాలనిచూస్తారు. మనమే మనయింట్లో అందరూ ముక్తకంఠంతో ప్రశంసించుట విన్నపపడు కీర్తి ప్రశంసలు అందుకోవాలని మన మనస్సు కొంచెం ఉవ్విళ్ళూరుతుందంటే, ఆపైన మతప్రసక్తికూడా ఉంటే అశ్చర్యపడవలసిన అవసరమేముంది? ఆ చనిపోయిన అభాగ్యురాలిచేతిలో 'గీత'కూడా ఉందని చెబుతారు. ఏం? 'గీత'లో ఇదే చెప్పారా? అయితే చేతిలో 'గీత' ఉంటే మరీ మంచిదని ఆమె అనుకొని ఉండవచ్చు. ఈ సమయంలో అమంగళదాయకమైన ఉదాహరణలు చూపుటకు మనసు అంగీకరించుటలేదుగాని, కిరసనాయిలు పోసుకుని నిప్పు అంటించుకుని చనిపోయినవారిలో పత్రికలకాక, తనభర్తతో సహాగమనం చేసినవారూ కాక యితర కారణాలచే చనిపోయిన వారెందరో ఉన్నారు. పత్రికలలో ఇట్టివార్తలు తరచుగా చూస్తూనే ఉంటాము. ఫలానా స్త్రీ అత్తగారి పోరుపడలేక, ఫలానా యువతి తాను అనుకున్నట్లు వివాహం జరుగలేదని, ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు ఎన్నోవార్తలు వస్తుంటాయి. పోనీ యివన్నీ పోనీ యండి. మనం సాధ్యమగుటలైన పత్రికలనుగురించే చెప్పి కుండాము.

భర్త మరణానంతరం ఆత్మహత్యచేసుకోవాలనేభావం ఏ స్త్రీలోనైనా ఎలా కలుగుతుందో ననేది అలా ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నస్థితిలో స్త్రీని చూచినవారే చెప్పాలి. మేడమూడన అంతస్తునుంచి దూకి ఒక స్త్రీ చనిపోవడం నేను చూచాను. విషం తాగి చనిపోయినట్లు చాలమందినిగురించి విన్నాను. కాని ఈ విధంగా చనిపోవడమూ, చితిపై కూర్చుని

కొద్దికొద్దిగా అగ్నికి ఆహుతిఅవుతూ చనిపోవడమూ ఒకటి కాదు. మొదటిస్థితి ఆవేశంతో మరణించడం. కాని రెండవ దానిలో ఆవేశంరాకముందే అగ్నిజ్వాలలకు ఆహుతికావడం జరుగుతుంది. అలాంటప్పుడు ఆత్మవిసర్జనమాత్ర్యతో సమాన మాతుంది. ఆఫికాలోని కులపెద్దల భార్యలు ముందే ఉరిత్రాళ్లు సిద్ధంచేసుకుని ఉంచుకుంటారని టైటర్ వ్రాశారు. ఫిజీ ద్వీపంలో భర్త మరణాంతరం భార్యలు తమకంతం నులిమివేయించుకుని చనిపోవడం మహత్కార్యంగా భావిస్తారు; ఇందు ఎవరైనా అడ్డుతగిలితే వారిమీద ఆ స్త్రీలు పగబూనుతారని హెర్బర్ట్ స్పెన్సర్ వ్రాశారు. ఈ విషయంలో ఆయన యింకా యిలా వ్రాశారు : “ఫిజీదీవిలో కులపెద్దల భార్యలు తమభర్తల మరణాంతరం తమగొంతులు నులిమివేయించుకుని చనిపోవడం పవిత్రకార్యంగా ఎంచుతారు. ఒకసారి ఇటీవలితోవున్న స్త్రీని విలియమ్స్ అతి ప్రయత్నంతో తప్పించి రక్షించాడు. కాని ఆమె ఆ రాత్రికిరాత్రి పారిపోయి, నది ఈడుకొని అవతలిఒడ్డుకు వెళ్ళిపోయింది. అక్కడ తనజాతివారిమధ్యకు వెళ్ళి, తన క్షణికదౌర్బల్యంచే తనను రక్షింపవూనుకున్నవానిమాటలకు లోబడి తప్పించుకున్నందుకు విచారం వెలిబుచ్చి తన బలి క్రతువు పూర్తిచేయునునికోరింది. విల్క్సన్ అనే ఆయన ఒక స్త్రీ తనను రక్షించినవాని నెన్నో శాపనాధారాలుపెట్టి, జీవితాంతం అతన్ని ద్వేషిస్తూఉన్నదని వ్రాశారు.

వీటన్నిటివల్లా తెలియవచ్చేదేమిటి? సహగమనం గౌరవ ప్రదమైనదని. అట్లనిఅన్నది ఒక్క ఆర్యజాతియేకాక ఇంకా

యితరజాతులుకూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి ఆర్యజాతేకాక అనేక నీచజాతులుకూడా గౌరవింపబడాలి. అంతేకాక మరొకవిషయం కూడాఉంది పురుషులు తాము కావాలనుకున్నది ధర్మమంటూ ప్రచారంచేశారు. ఆ ప్రచారాన్ని స్త్రీలు నమ్మి, పురుషుల కోర్కెనే తమకోర్కెగా భావించి పొరబడ్డారు. ఆపొరబాటును ఆచరణలో పెట్టి సుఖపడుతున్నామనుకున్నారు. అయితే దాని వల్ల స్త్రీలకు గౌరవం పెరుగవచ్చుగాక. కాని, ఆ గౌరవంవల్ల పురుషుల ఆగౌరవందాగలేదు. ఇంతకన్నమైన ఆచారం ఎందుకు వెంటనే ప్రచారంలోకి వచ్చిందా అని ప్రశ్నించవచ్చు. దానికి సమాధానం ఉందిగా — స్త్రీ పరలోకంలో చేరి, తన పతిసేవ చేయగలుగుతుంది ! అని. కాని పరలోకమంటే ఏమిటో ఎంత మంది పురుషులకు తెలుసు ? ఆశ్చర్యమేమంటే ఇంత అత్యాచారం, అక్రమం, రాక్షసకృత్యాలు సహించికూడా స్త్రీలు ఎప్పుడూ పురుషులను ప్రేమిస్తూనేవచ్చారు, గౌరవిస్తూవచ్చారు, పూజిస్తూవచ్చారు, వారిని విశ్వసిస్తూవచ్చారు ! తండ్రియని, సోదరుడని, భర్త అనీ తా ననుకొనేవారు యదార్థంలో ఇంత సీనులనీ, మోసగాళ్ళనీ ఆమె కలలోకూడా తలచడాలదు ! ఇదే ఆమె విలువేమో ననిపిస్తోంది.

బిల్వమంగళ ప్రసిద్ధిచెందిన నాటకం. చాలాకాలం నుంచీ రంగస్థలంపై ఆ నాటకం బహిరంగంగా అభినయించ బడుతోంది. ఇందులో ధర్మానికి చెందిన విషయాలున్నాయని భారతీయు లేమీ చింతించరు. వేలకొద్దీ ప్రేక్షకుల ఎదుటనుంచి వశికుడు దీరోపన్యాసమిచ్చి తనభార్యను కామాం

ధుడైన అతిథివద్దకు పంపుతాడు. పేక్షకులు డబ్బిచ్చి ఈ నాటకాన్ని చూచి, బాగా ప్రశంసిస్తారు వణికుని దీరోపన్యాసంయొక్క సారాంశం ఏమిటంటే, తాను తన యింటికి వచ్చిన అతిథి కోరినది యిస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేశాడట; అందుచేత తన ప్రతిజ్ఞాభంగమైతే అస్మాచరణకు యమదూతలువచ్చి తన్ను దండిస్తారేమోనని! అంటే అతనినునస్సులో, తన కాలిలో ముల్లుకూడా గుచ్చుకోరాదు, తన భార్య ఏమైనాసరే అనే భావం ఉన్న ననేగదా అర్థం. అంతేకాక తన సర్వస్వం డబ్బు-దస్కం, ఏనుగులు-గుఱ్ఱాలు, ఆవులు గేదెలు—ఉన్నదంతా యిచ్చి అతిథిని సత్కరించాలనికూడా శాస్త్రాల్లో చెప్పారు. అతిథికి యివన్నీ అవసరంలేనప్పుడు యెలా మరి ? అందుచేత ‘నువ్వే అతనివద్దకు వెళ్ళు. అతను నానుండి నిన్నే కోరాడు. మరినీవు నా స్థిరచరాస్థిలో దానవుగదా’ అంటాడు. భర్తయెడల పతివ్రతా స్త్రీకి ఉండవలసిన గౌరవం అదే! ముక్కుమొహం తెలియని ఒక పాపాత్ముడగు అతిథిసేవలో స్త్రీ విలువ యిదే!

బిల్వమంగళుని భక్తులు ఇందుకు పూర్వపక్షంగా “హిందువులు అతిథిసేవలో ప్రాణాలుసహితం లెక్కచేయరు. కర్ణుడు తన పుత్రునికూడా బలియిచ్చాడు” అంటారు. అవన్నీ మా కెరుకే. దానకర్ణుడూ గొప్పవని చేశాడు, వణికుడూ గొప్పవనిచేశాడు. కాని విషయం అదీకాదు. ప్రాణాలు తమవి కావుగా. తమ కిషమైతే వారు తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేసుకోవచ్చు. అంతేగాని, స్త్రీ మీ సంపత్తి అనే భావంతో, స్త్రీకి మీరు భర్తగదా అని మీ యిష్టంవచ్చినట్లు

అవసరమైనప్పుడల్లా ఆమెను బ్రతికి ఉండనివ్వడం లేక ఆమెను చంపివేయడం—యిలా ఆమె నారీధర్మంపై అత్యాచారాలు చేయడానికి మీకు హక్కులేదు. ఈ విశృంఖలత్వం మిమ్మల్ని మీ పురుషజాతిని కూడా హీనపరచింది; పతివ్రతయైన మీ భార్యను, ఆమెతోపాటు స్త్రీజాతిని అవమానపరచింది.

అతిథినేన గొప్ప ధర్మమే కావచ్చు; కాని అందుకని మీరు దొంగతనం. దోపిడీ చేయలేరుగదా? అలాగే యిదీ చెయ్యరాదు. యూదులు పశువుల్లాగా ఉండేటప్పుడు తమ ఆస్తి పంపిణీలో స్త్రీలనుకూడా భాగించుకునేవారట. ఇప్పటికీ యిల్లు-వాకిలి, పొలమూ-పుట్టా, గొడ్డు-గోడలతో స్త్రీలను కూడ అన్నదమ్ములు పంచుకునే అసభ్యజాతులింకా ఉన్నాయి. స్త్రీజాతిని గురించి వణికునిభావంకూడా బహుశా యిలాంటిదే కావచ్చు. ఒకవేళ అతిథిసత్కారం మహా గొప్ప ధర్మమై అందుకొరకు పతివ్రతా స్త్రీల సర్వస్వం నాశనంచేయటం ధర్మపాలనగా ఎంచబడితే, నేడుకూడా ఆ ధర్మాన్ని పాటించేవారిని నీచులనడం సబబుకాదు.

అమెరికాలోని ఛినుక్ అనే అసభ్యజాతిని గురించి వ్రాస్తూ, 'వారు తమ అతిథిపక్కలోకి తమ యింట్లోని శ్రేష్టమైన కన్యను—అలాంటికన్య లేకపోతే తమభార్యను పంపుట ఉత్తమ ధర్మపాలన అనుకుంటారు' అని కెప్టెన్ లూయిసన్ వ్రాశారు. ఆసియాలోని చుక్చీ జాతినిగూర్చి అర్మమెన్ ఇలా వ్రాశారు: చుక్చీలవద్దకు ఎవరైనా యాత్రికులు వెళితే వారి గౌరవార్థం తమ భార్యలనేకాక, తమ కూతుళ్ళనుకూడా సమర్పిస్తారు.

కెప్టెన్ లాయన్, సర్ జాన్ లమక్ లు ఎస్కీమోజాతి, కమ్స్కట్ కా నివాసులు. కాలముఖ ప్రజలను గురించి కూడా యిలాంటి అతిథిసత్కార చరిత్రనే వ్రాశారు. హెర్బర్ట్ స్పెన్సర్ అనే ఆయన తన Descriptive Sociology వర్ణనాత్మక సాంఘిక శాస్త్రము అనే గ్రంథంలో ప్లస్, పైలన్ దొరల భ్రమణగాథలనుండి ఇలాంటి వివరాలు ఎన్నో ఉదహరించారు. యీ ప్రజలకీ మన పరిశుద్ధధర్మాచరణగల వణికునకు తేడా ఏమిటి? ఆ దేశాల పురుషులు తమ కర్తవ్యం అనుకున్నదాన్ని ఆచరించారు, వణికుడూ అంతే. అతిథిని సంతోషపెట్టాలనే కోరిక- యిద్దరిలోనూ సమానంగానే ఉంది. యిద్దరూకూడా అతిథి సత్కృతిచెందకపోతే తమకు పాపాలు చుట్టుకుని, కష్టాలు కలుగుతాయని నమ్మారు, దీన్ని ఎన్ని విధాల ఎలా తీర్చి చెప్పినా 'మేము' అనే అహంతప్ప మరేమీ కానరాదు. అయితే ఆ 'మేము'లో స్త్రీ యెడల తమ పూజ్య భావం, గౌరవం ఎక్కడ మునిగిపోయాడో తెలీదు.

భగవాన్ శంకరాచార్యులు స్పష్టంగా స్త్రీ సరకానికి ద్వారం అని చెప్పారు. బైబిలులో స్త్రీని Root of all evil అంటే అన్ని అనర్థాలకు మూలం స్త్రీయేనని వ్రాశారు.
"నువ్వు సైతానుకు రహదారివి, దైవనియమాలను ముందుగా పరిత్యజించేదానివి" అని యూరపులోని ప్రసిద్ధ లాటిన్ ధర్మ ప్రచారకుడు టార్టు లియన్ స్త్రీని గురించి వ్రాశాడు. "స్త్రీ తల్లిరూపంలో ఉన్నా, సోదిరూపంలో ఉన్నా, మనం ఎల్లప్పుడూ ప్రతి స్త్రీలోనూ సైతాను నివసిస్తూ ఉంటుందని

గ్రహించి జాగ్రత్తగా ఉండాలి" అని సైంటు పదవిపొందిన ఆగస్టిన్ తన శిష్యులకు బోధించాడు.

సైంట్ ఎంబ్రోజ్ — ఈయనకూడా 'సైంటు' — ఇలా చెప్పారు: దైవం స్త్రీని తయారుచేయుటకు పురుషుని శరీరం లోని ప్రక్క ఎముకనే తీశాడటగాని. అతని ఆత్మనుండి ఏకాద్వి భాగమూ తీయలేదని గుర్తుంచుకోండి.

క్రీ. శ. 573లో జరిగిన క్రైస్తవ మతసంఘ సమావేశంలో స్త్రీలో ఆత్మ ఉండదని నిర్ణయించబడింది. ఏ ధర్మం కోసం స్త్రీజాతి జీవిస్తోందో, మరణించుతుందో, ఏ ధర్మ గ్రంథాలలోని ప్రతి అక్షరంపట్ల స్త్రీలకు అచలభక్తి కలదో అట్టి ధర్మగ్రంథాలు రచించేటప్పుడు, స్త్రీజాతి యెడల పురుషులుచూపిన ఆదరణ ఇదీ! మధ్యయుగంలోని ప్రసిద్ధ సైంటు బెర్నార్డ్ తన తల్లికి పుత్రురంలో ఇలా వ్రాశాడు; నీకు నాకు సంబంధం ఏమిటి? నీనుండి నాకు పాపాలు తప్ప మరేమి లభించాయి? న నీ దుఃఖమయి ప్రపంచంలోకి నువ్వే తెచ్చావు. అదే చాలదా? మీరంతా పాపాత్ములు; నన్నూ ఈ పాప కూపంలోకి తెచ్చావు.

ఇవాళ యూరపియన్లు తాము స్త్రీలకిస్తున్న Dignity మర్యాద మరెవ్వరూ యివ్వడంలేదని విర్రవీగుతున్నారట కాని, 14, 15 శతాబ్దాలలో ఐరోపావాసులు స్త్రీల యెడల ప్రదర్శించిన అసహిష్ణుత, స్త్రీలను వారు పెట్టినన్ని బాధలు మరేజాతీకూడా పెట్టివుండదు. వీరి Sacredotal celibacy చరిత్ర, చర్చిచరిత్ర మొదలైనవాటి ప్రశిపుట

లోను అకేతమైవున్న పుణ్యగాధలు చూస్తే, నేను పరుచెప్పి మాటలు అవహాస్యం పాతాతాయని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

అతిమజనని అవ్వ Elve పాపాలనే మూలాధారం చేసుకున్న మతం. ప్రపంచంలోని సమస్తపాపాలకు మూలం స్త్రీయేనని పాతాళంలోకి త్రొక్కివేట్టిన మతం. — ఆ మతమే ప్రపంచంలోని అన్ని మతాలలోను గొప్పదిని భావించేవారు స్త్రీజాతిని గౌరవించగల రనుకోవడం అసంభవం. తమ స్వార్థ పరిమాణంలోనే వారి గౌరవమూ ఉంటుంది. అంతకుమించిన గౌరవం అనండి లేదా స్త్రీల న్యాయపూర్వకమైన అధికారాలనండి, వెయ్యిసంవత్సరాలముందూ ఇవ్వలేదు; ఇక వెయ్యి సంవత్సరాల తర్వాతా యివ్వబోదు. మిల్ దొరగారు తన Subjection of Women (స్త్రీల పరాధీనత) అనే పుస్తకంలో ఇదొక Isolated fact (వేరుబడ్డ సత్యము) అనివ్యర్థంగా తమ దూఖాన్ని ప్రకటించారు.

మహానిర్వాణ తంత్రంలోని “కన్యాప్రేమం పాలసీయా శిక్షణీయాతి యత్నైతః” అన్న వాక్యం మనహాయింబితే మరే శాస్త్రంలోనూ కూడా స్త్రీ విద్య అనుమతింపబడలేదని తెలుస్తుంది. కీ. శే. అక్షయపత్ర మహాశయులు తమ ‘భారతవర్షీయ ఉపాసక సంప్రదాయ్’ అనే గ్రంథం ఉపక్రమణికలో దీనికి వ్యతిరేకంగా పెద్దవాదన లేవదీసి, ప్రాచీనకాలంలో స్త్రీలు వేరరచనలో కూడా పాల్గొన్నారని వాళ్ళారు ‘త్రయీన శ్రుతిగోచరా’ అనే శ్లోకం శాస్త్రాలలో ఉన్నప్పుడు ఈ వాదనలకు విలువేమీ ఉండదు. యూరపులోని ఒక పురాతన మత ప్రవక్త యిలావాళ్ళారు: “స్త్రీలు వేదాంతము చదువ

వలెనా?—నిల్లేదు. నై వాహిక నియమాలను పాటించడమే స్త్రీల వేదాంతం.” “విజ్ఞానత్వము కలిగియుండడంకంటే స్త్రీకి అహితకరమైనది మహిళాతే ఉండదు” అని మార్టిన్ లూథర్ ఎప్పూమా అంటూ ఉండేవారు. చెనా దేశంలో ఓకసూక్కి బాగా ప్రచారంలో ఉంది. దాని అర్థం : జ్ఞానం పురుషులకు వికసింపజేస్తే, అజ్ఞానం స్త్రీల సౌందర్యాన్ని పెంచుతుంది—ఇక అలాంటప్పుడు పురుషులు తమ కేదో మేలు చేశారున్నారని స్త్రీ లెలా ఆశించగలరు? ఊర్వసి వేదాల నెప్పుడు రచించింది? భర్త ప్రవాసులో ఉండగా దళపౌర్ణమి వ్రతాలలో హోమంచేయుటకు స్త్రీ కెలా అధికారం ఇవ్వబడింది? బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో యాజ్ఞవల్క్య గార్గిల సంవాదన రచనకు హేతు వేమిటి? మొదలైనవన్నీ అరణ్యరోదనాలే.

నేటికి ఆరు వేల సంవత్సరాల పూర్వం ఈజిప్టు మున్నగు ప్రాచీన నాగరికతల కాలంలో స్త్రీలకుండిన అధికారాలను గురించి మాస్పెరో ఇలాంటి వెన్నో చెప్పారు:—“భార్య ఎదుట భర్త స్థితి గౌరవనీయ అతిథివంటిది. స్త్రీకి తన అన్నదమ్ములతో సమానంగా పితృసంపత్తిలో భాగం వుండేది; ఆమె యింటికి యజమానురాలు; చట్టద్వైష్టిలో ఆమెకు పురుషునితో సమానాధికారాలు ఉండేవి; పురుషునితో సమానంగానే గౌరవం వబలుతూండేది; రోమన్లు ఈ సభ్యతా ప్రభావమే ప్రసరించింది. అందుచేతనే అప్పట్లో రోమన్ స్త్రీలు కూడా ఉచ్చస్థితిలో ఉండేవారు. మేమే దొరగారు తన Ancient Law (ప్రాచీన శాసనాలు) అనే గ్రంథంలో పరివర్తనచెందిన నవ

నాగరిక శాసనాలలో ఈ దుష్టచట్టం Pagan Law ఎక్కడ
ఎలా వెనకబడిందో తర్కించారు.

విద్యావంతులైన స్త్రీలందరూ సర్ హెన్రీయొక్క ఈ
అధ్యాయాన్ని చదువగోరుతున్నాను.

యూరపు శాసననిర్మాణంలో రోమ్ ప్రభావం ఎక్కు-
వగా ఉన్నా, స్త్రీలకు సంబంధించినంతవరకు యూదుల కఠిన
నియమవిధానాల పలుకుబడే అధికంగా ఉన్నది. ఎందువల్ల
నంటే ఆ కఠిననియమాలు పురుషులకు బాగా నచ్చాయి. అవి
మొదట్లో ధార్మికసాన్నిహిత్యంవల్ల స్వాభావికంగా కనిపి-
స్తాయి. కాని, కొంచెం జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే, అవి స్వాభావి-
కంగావున్నా, ధార్మికసాన్నిహిత్యంవల్లగాక, అవి పురుషులకు
అనుకూలంగామాత్రమే ఉన్నాయి. అయితే వాటిలో ధార్మిక
ఒరిడి ఉంది.

క్రీస్తు అనేక విషయాలు చెప్పారు. కాని స్త్రీలపై
జరిగే అత్యాచారాలనుగురించిమాత్రం స్పష్టంగా ఎక్కడా
చెప్పలేదు. కాని ప్రపంచవిఖ్యాత సెంట్ పాల్ మాత్రం
'మతాన్ని గురించి పురుషులవలె స్త్రీ లేమీ ప్రశ్నించరాదు.
వారు ఎల్లప్పుడూ తమ భర్తల అధీనంలో ఉండాలి' అని
చెప్పారు. ఆయన యింకా యిలాచెప్పారు: "ఈశ్వరుడు
పురుషులకొరకు స్త్రీలను సృష్టించిన కారణంతోనే స్త్రీల
కోసం పురుషులను సృష్టించలేదు. స్త్రీ పురుషునికి విద్య నేర్ప-
రాదు. స్త్రీయే ప్రపంచంలో పాపాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. అందు-
వల్ల స్త్రీలు అనంతవరకలో మునిగిపోతారు. వారి సద్గతికి
మార్గమేలేదు. అయితే వారు తమగర్భంగావారా సంతానం

కలిగివుంటే మాత్రం వారికి సద్గతి లభించవచ్చు” ఈశ్వర సాక్షాత్కారం పొందిన పాల్ మహాశయిని ఈ వాదన ఎంతచక్కగా ఉంది! స్త్రీలకు క్షతి ఎంత తిన్నవిటాట! మీరు యూరపుకు సంబంధించిన ఏ మత గ్రంథమైనా తీసుకోండి : అందులో ఈ మార్గమే సూచింపబడి ఉంటుంది. మనశాస్త్రాలలో కూడా సంతానంకల్లనే స్త్రీలు ‘పెద్దముత్తైకున’ అనబడుతున్నారు. అంతేకాక పుత్రునికోరకే పత్నీవరణ వ్యవస్థ ఏర్పరచబడింది. ప్రపంచంలోని ఇంకా యే యితర దేశపు మత గ్రంథాలు తీసుకు చూసినా ఇలాంటిదే ఏదో చెప్పబడిఉంటుంది.

స్త్రీలకు గౌరవం వ్యయంగా తమకల్లే కలుగదు. తమ సంజ్ఞానంపైనో, పుత్రప్రసవంపైనో ఆధారపడివుంటుంది. పురుషునిదృష్టిలో స్త్రీ జీవితోద్దేశ్యం ఇది ఒక్కటే అయితే మాత్రం అది ఏవిధంగానూ గౌరవవిషయం కాబాలదు. కాని వాస్తవంలో అలాగే ఉంది. ప్రపంచం స్త్రీలనుండి సంతాన ప్రసవానికి మించి మరేమీ ఆశించడంలేదు. అంతేకాక స్త్రీలకిచ్చే కొద్దిపాటి గౌరవమైనా అది వారు సిల్లీలునుకంటారు కనుకనే. మనశాస్త్రాల్లో ‘క్షేత్రజ’ (అశాస్త్రియ) సంతానాన్ని పొందేదీతికూడా చెప్పబడివుంది. కుంతి పంచపాండవులను, అంబాలిక వాండురాజు, ధృతరాష్ట్రులను కనవలసి వచ్చింది. కాని పతివ్రతాస్త్రీలకు ఇదేమీ గౌరవప్రదమైన విషయంకాదు. ప్రాచీన యూదుసమాజంలో సంతానంలేని వితంతువైన వడినె సంతానవతి అయ్యేందుకు మరదికి ఉప-పత్నిగా ఉండవలసివచ్చేది. ‘హుటర్నమీ’ అనే మతగ్రంథంలోని

25వ అధ్యాయంలో స్త్రీలకు శాస్త్రీయవిధానాలగురించి చెప్పబడిన టీటులు చదివితే అసహ్యమనిపిస్తుంది. అదేవిధంగా ఆఫ్రికాలో కూడా స్త్రీలు తప్పనిసరిఅయి ఎన్నో అసాధ్యపు పనులు చేయవలసివచ్చేది. “ఇతర అర్థ అనాగరికజాతుల వలెనే దహోమనేలుకూడా కుటుంబంలో ఎక్కువమంది సంతానం ఉండడం దైవానుగ్రహం అనుకునేవారు” అని హెర్బర్టు స్పెన్సరు వ్రాశారు, ఆయన తూర్పు ఆఫ్రికాను గురించి ఇలా వ్రాశారు. “అవివాహితకన్యకూడా పిల్లలజ్ఞానకావడం కళంకంగా ఉండేదికాదు. ఏ స్త్రీకైనా ఎక్కువమంది పిల్లలుంటే ఆమె తవ్వలన్నీ కాలదోషంపట్టిపోయేవి” ఓటియాన్సు జాతినిగురించి-వారిలో కన్య సంతానవతికావడం గౌరవప్రదంగా ఎంచబడి, అట్టి కన్యకు అధికధనం లభించేదని వ్రాశారు. బైబిలులోని Old Testament పూర్వభాగమందుకూడా స్త్రీకి సంతానంతోకలిపివడం మహా పాపమని చెప్పబడింది.

స్త్రీవిలువ ఎలా నిశ్చయింపబడుతుందోనని తెలుపుటకు యింకా ఇట్టి ఉదాహరణలతో ఈ పుస్తకాన్ని నింపదలచుకోలేదు. అవసరం వచ్చినప్పుడు యంతకంటే యింకా వేయివి ధాలుగాకూడా పురుషుని ఈస్వార్థకోరకే స్త్రీకి ఈమర్యాద! ఈ గౌరవమూనని నిరూపించవచ్చును. కాని ఇక్కడ ఇప్పుడలాచేయవలసిన అవసరంలేదు, అయినప్పటికీ తన స్వాధికారకే పురుషుడు చిరకాలంగా స్త్రీని కక్షతో యిలా అవమానపరుస్తూ వస్తున్నాడనీ, ఇందుకు కారణం ఈ విషయాన్ని పురుషులు గ్రహించినా, స్త్రీలు గ్రహించడంలేదనీ, వార

నులు గ్రహించదలచనట్లుగాకూడా తోచుచున్నది. కుటుంబ సామాన్య సుఖ-శాంతిలో జీవిస్తూ భర్తముఖం చూచి, తన భర్తే అంతఃకరణంలో తనశుభం కొరడంటేదని ఎలా యోచించగలుగుతుంది? తన తండ్రివద్ద నిలబడి ఈ తండ్రి తన శ్రేయోభిలాషికాడని ఎలా ఊహించగలుగుతుంది? వాస్తవంలో ఒక్కొక్కవిషయాన్నే విడివిడిగాచూస్తే ఈ సత్యం గుర్తించడం అసాధ్యమే. కాని సమగ్రభావంతో శ్రీజాతి యొక్క సుఖదుఃఖాలు, సుఖాసుఖాలమూలంలోకి చూస్తే మాత్రం తండ్రి, సోదరుడు, భర్త అందరిమోసాలు క్షణంలో సూర్యరశ్మివలె ముందుకొచ్చి కన్నడగలవు.

ఈ విషయాన్ని మరింత స్పష్టంచేస్తాను. దేశంలో వీధి నా క్రొత్తనియమం ప్రవేశపెట్టబడేటప్పుడు అది ఒక్కనాడే అకస్మాత్తుగాకాక, నెమ్మది నెమ్మదిగా అమల్లోనికి వస్తుంది. దాన్ని ప్రవేశపెట్టేవారు ఎక్కువగా పురుషాధికారానికే సహాయంచేస్తారు. ఆ సమయంలో వారు తండ్రిగా గాని, సోదరుడుగాగాని, భర్తగాగాని కాక, కేవలం పురుషులుగా మాత్రమే వ్యవహరించుతారు. వారు ఎవరికి సంబంధించిన నియమావళి తయారుచేస్తారో వారు ఆత్మీయులుకాక కేవలం శ్రీలుగామాత్రమే కనబడతారు. పురుషు డప్పుడు తండ్రిగా కూతురుబాధలను అర్థంచేసుకోడు. పురుషుడుగా పురుషులస్వార్థాన్నే దృష్టిలో ఉంచుకుంటాడు; శ్రీలనుండి ఎలా ఎంత ఎక్కువ వసూలుచేసుకోగలమా అనే ఉపాయాలే ఆలోచిస్తాడు. ఆ తర్వాత మనువు, షరాశకుడు వస్తారు;

మూసా, పాల్ నస్తారు. శ్లోకంమీదశ్లోకం రచిస్తూ శాస్త్రాలు నిర్మిస్తారు. ఆ సమయంలో స్వార్థం ధర్మమై తన కబంధహస్తాలతో సంఘ కట్టుబాట్లను ఏర్పరచే అధికారాన్ని పొందుతుంది. దేశంలోని పురుషసంఘం అంతా వ్యాసమహర్షియై, శాస్త్రకారులు ఆ సంఘం ఆమోదించిన నియమాలను వ్రాసే చిత్రగుప్తులు అవుతారు. అన్ని దేశాల శాస్త్రాలూ చాలనరకు యిలా రచింపబడినవే.

తర్వాత శాస్త్రాలను అంగీకరించి, వాటి కనుశుశ్రూంగా నడచుకొనే కాలంవచ్చింది. మతపీఠాలపై పురుషులు శిష్ట వేసుకు కూర్చోవటానికి ఎంతోకాలంపట్టదు. మరీ ఆ ధర్మ పరిపాలనాదృష్టిలో న్యక్తిగత సుఖ-దుఃఖాలు ప్రేమ-మమతలు మంచి-చెడ్డలు అన్నీకూడా నరదప్రవాహంలో పూలు, గడ్డిపోచలు కొట్టుకుపోయినట్లు కొట్టుకుపోతాయి. మన దేశంలోని సహగమన ఆచారంలోనూ యితర దేశాలలోని అమానుషిక రీతుల్లోనూ ఈ విషయమే కనపడుతుంది. యూదులు తమ దేవతలకు తమ కొడుకులను, కూతుళ్ళను బలి యివ్వటానికి నెనుకాడేవారుకాదు. వారి మతగ్రంథాల్లోని ప్రతి పుటలోనూ సంతానబలిని గురించి వ్రాయబడిన గాథలు లెక్కలేదు. వారి 'మేలేక' దేవత యిందుకే ప్రసిద్ధిచెందింది. మెక్సికోలోని తల్లి తుండ్రులు తమదేవతకు తమ కూతుళ్ళలో శ్రేష్టమైనదానిని బలిఇచ్చి పుణ్యం ఆర్జించుకొనుటకు ఏమాత్రం సంకోచించేవారు కాదు. చాలాదేశాల్లో ధర్మపేరుతో దానకర్ణునివలె తమ పుత్రులను హత్యచేసిన రాజులెందరో కన

బడతారు. మేవాడ్ రాజు తన పుత్రుని బలియిస్తే, కార్ ఛేట్ రాజు తన కూతురును వధించాడు. ప్రాచీనకాలంలో మతం పేరుతో సంతానహత్య జరగని దేశమంటూ లేనేలేదు. అయితే ఆకాలంలో తల్లి తండ్రులు తమ సంతానాన్ని ప్రేమించేవారుకాదని అనగలకూ? తప్పక ప్రేమించేవారు. కాని మమత, వాత్సల్యం ఉండడానికి ఏలుండేదికాదన్నమాట. ఆచారము ధర్మంగా మారినప్పుడు, దానినల్ల దేవతలు సంతృప్తి చెందేటప్పుడు, పరలోకానికి మార్గం ఏర్పడేటప్పుడు — ఎలాంటి అమానుషిక కార్యమైనా సాధింపబడితీరుతుందిగదా. అంతే గాక ఆ పని ఎంతకోరంగా, ఎంతభీభత్సంగా ఉంటే పుణ్య పరిమాణమూ అంత అధికంగానేఉంటుంది. అలాంటప్పుడు తల్లి తండ్రులు సంతానంకొరకని విముఖులు కాజాలరు.

అప్పుడప్పుడు ప్రేమ - వాత్సల్యాలు కొంతమందిని బాధించవచ్చు. అయినా కఠోరక్రతువునుండి తప్పించుకునే ఉపాయం ఉండదు. తన స్వార్థంకొరకని పురుషులు సామాన్యభావంతో ధర్మంగా స్థాపించినపుడు తుండ్రుగా దానిని అతిక్రమించలేడుగదా.

మృత్యువు ముసలివానికిచ్చి తన తేజాసువు గాలిక వినాహం చెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ తండ్రిహృదయంలో తాత్కాలికంగా బాధ కలుగవచ్చు; కాని ఎంతవేగినా మరొక ఉపాయం దొరకదు. ఒక ప్రక్క కులగౌరవాన్ని, మరొక ప్రక్క ధర్మాన్ని రక్షించడం అతని విధి. పురుషుడుగా, సంఘంలోని ఒక అంగంగా ఆ ఆచారాన్ని వ్యాపింప

జేసినది తనేగదా. ఆ ఆచారమే అతని ఒకచేత్తో అతని కన్నీటిని తుడిపిస్తూ, రెండోచేత్తో కఠోరబలిదానం చేయించడానికి అతన్ని బాధ్యుణ్ణిచేస్తోంది. ఆ నిర్దాక్షిణ్యమైన కార్యమునుండి విముఖునిచేయగల శక్తి వాత్సల్యంలోలేదు. అందుచేతనే ప్రేమ, జాలి, మోహం ఉన్నప్పటికీ జనం అశుభకార్యాలు చేయగలగటము ఆత్మీయులైనాకూడా పరమశత్రువుకువలె దుఃఖం కలుగజేయగలటమూను.

కాని మనం ఆ స్వార్థాన్ని గురించి ఏమీ చెప్పలేము, ఎంచేతనంటే ధర్మం పేరనే తన్నుతాను శాంతపరచుకుంటాడు. కాని ఆచారాల లోతుపాతుల్లోకి చూడగలిగితే మాత్రం ఆ మూలంలో స్వార్థంతప్ప మరేమీ కనపడదు. కాని దాన్ని చూడగలటం చాలాకష్టం. తండ్రివైపునుంచీ కష్టమే; కన్యవైపు నుండి కష్టమే. ప్రతిపాపిత నియమానుమానంలో మనిషి ఏకాంతంగా నిమగ్నుడైనపుడు అతని నేత్రదృష్టికూడా షీణమై పోతుంది. అలాంటప్పుడు ఏది ధర్మమో, ఏది అధర్మమోకూడా చూడలేదు. వైదిక యజ్ఞకర్మలలో లెక్కలేని జీవహత్యలలో అన్యాయ మెక్కడున్నదో బుద్ధజేవుడు మనుష్యులను ఆ హత్యకుదూరంగా లాక్కుపోయిన తర్వాతనే చూడగలిగారు. సహగమనం నేడు ఆగిపోయింది. కాబట్టి యిప్పుడా పేరు చెబితేనే మనబడలు జలదరిస్తుంది. గంగాసాగరంలో సంతానాన్ని పారజేయుటలోగల పాపాన్ని నేడు మనం చూడగలుగుతున్నప్పుడు ఆంగ్లేయుల శాసనాన్ని హృదయపూర్వకంగా శ్లాఘిస్తున్నాము. కాని అనాడు ఆ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ఎంతదుమారం లేవదీయలేదు? అప్పీలుచేయుటకు కృషిచేసేవారిని ఆప్తమిత్రు

లుగా పొగడి, కీ. శే. రాజా రామమోహనరాయ్ ని మతద్వేషి
యైన రాక్షసుడని ఎన్ని తిట్టామో !

నేడు మనకు ఆ భ్రమ తొలగినట్లు కన్పడినా, ఇంకా
మనలో చైతన్యం కలుగలేదు. నేడుకూడా సాంఘిక సమస్య
లను పరిష్కరించుకొనుటకు పాతపండితులవద్దకే పరుగెడుతు
న్నాము. వారే శాస్త్రములు తెలిసినవారిని వారని ఏది మంచి,
ఏది చెడ్డ అని అడుగుతున్నాము. పండితులకు శాస్త్రాలలోని
శ్లోకాలుతప్ప మరేమీ తెలియదని యింకా మనం గుర్తించడం
లేదు. విద్యయొక్క ఆదర్శం హృదయాన్నత్యమేనని మనం
ఆలోచించినట్లయితే ఈ పండితుల్లో చాలమంది చదువు వ్యర్థ
మని బోధపడుతుంది. పిల్ల పెళ్ళికి యుక్తవయస్సు ఏది అని
మనం వారిని ప్రశ్నిస్తే, శాస్త్రములు తిరగేస్తారు. అలాగే
వితంతు వివాహం ఉచితమా అనుచితమా అని అడిగినా తమ
గ్రంథాలు తిరగవేస్తారు. ఆ యా విషయాలనుగురించి శాస్త్రా
ల్లోని శ్లోకాల్లో ఏమున్నదోనని చూస్తారు. శాస్త్రాలు వారి
దృష్టిని క్షీణింపజేశాయి. శాస్త్రాలకు మించి వారేమీచూడరు.
శాస్త్రాలనుదాటి ఒక్క అడుగు ముందుకుపెట్టలేరు. వారు
కంతసం చేయడమే జ్ఞానం అనుకున్నారు.

వారిజ్ఞానం అరసున్న, విసర్గలనుకూడా ఎలా అతిక్ర
మించలేదో కొన్ని ఉదాహరణలిస్తున్నాను. కీ. శే. మహా
మహాపాఠ్యాయ చంద్రకాంత తర్కాలంకార మహాశయులు
“శ్రీ గోపాలమల్లిక్ ఫెలోషిప్”లో ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలో

నామకరణ-ప్రణాళికనుగురించి యిలా చెప్పారు—“కొంత మంది మేరు-తంత్రంలో లండన్ నగరాన్ని గురించి ఉల్లేఖించబడి ఉందనీ, అందుచేత అది ఆధునికమనీ అంటారు. కాని పురాణాలు మొదలైనవాటిలో అనేక భవిష్యత్సూక్తులు పున్నాయని వారు గుర్తించాలి. మేరుతంత్రంలోకూడా భవిష్యత్సూక్తులున్నచోట లండనునుగురించి చెప్పబడింది. అందువల్లనే మేరుతంత్రం ఆధునికము కాజాలదు” మేరుతంత్రములో నుండి లండనును గురించినది భవిష్యదూహయని చూపుటకు వారు కొన్ని శ్లోకములు ఉదహరించారు.

పూర్వామ్నాయే నవశతం షడశీతః ప్రకీర్తితా
ఫిరంగిభాషయా మంత్రా యేషాం సంసాధనాత్ కతా
అధిపా మండలానాం చ సంగ్రామేష్యవరాజితః
ఇంకోజా ననషట్ పంచ లడ్జ్ జాశ్చాపి భావిసః”.

అటు కీ. శే. అక్షయదత్త మహాశయులుకూడ శాస్త్రకారుల మోసాన్ని నిరూపించుటకు అదే శ్లోకాన్ని తమ “భారతవర్షీయ ఉపాసక సంప్రదాయ్” అనే గ్రంథంలో ఉపక్రమణికయందు ప్రదహరించారు. వీరిద్దరి పాండిత్యమూ చాలా గొప్పదే. అయితే వీరిలో ఒక మహాశయులు యే శ్లోకంయొక్క అస్తిత్వంచే ప్రశంసానుభూతిపొందారో, మరొకరు అదే శ్లోకమును ఘృణాపూర్వకంగా విసర్జిస్తున్నారు! ఇందులో ఎవరి భావాలు న్యాయసంగతములో గుర్తించటానికి ఎంతోకాలం పట్టనట్లే కీ. శే. మహామహోపాధ్యాయ మహాశయులవారికి సరిపోలు దేశవిఖ్యాత పండితచూడామణి మహా

శయుల వాదన వింటే, వీరికి సంస్కృతశ్లోకాలపై గల మూఢ విశ్వాసమును చూచి, వీరిపై ఏమాత్రం ఆశ, భరోసాలేకుండా పోతోంది. అంతేకాక ఆ పండితులు మేరుతంత్ర ప్రామాణ్యాన్ని గురించి సం దేహించడానికి మరోకారణంకూడా వెలిబుచ్చారు. ఫారసీభాషలోనూ, ఫిరంగిభాషలోనూ పున్నవనుకుంటున్న మంత్రాలు అసలూ భాషల్లో లేనేలేవని ఆ భాషలు తెలిసిన వారు ఎరుగుదురట !

అవాంఛనీయంగానే ఇక్కడ వారికి కొంత జంకుకలిగింది. కాని, జంకువలసిన దేమీలేదు. పురాణాలు మొదలైన వాటిలో యోగబలంతో చెయ్యిచూచి భవిష్యత్తు చెప్పినట్లున్నవ్వడు, మేరుతంత్ర రచయిత చెయ్యిచూచి లండన్ నగరాన్ని గూర్చి, కలికాలంలో మంత్రసిద్ధులైన ఆంగ్లేయుల పరాక్రమాన్ని గురించి అట్టే ఉల్లేఖించి ఉంటాడంటే ఆశ్చర్యమేమున్నది ? అందుచేతనే వారు ముంచుగానే అనుమానించే వారిని హెచ్చరించుతూ, పురాణాల్లోని భవిష్యద్వాణిని ఉల్లేఖించారు. ఈ నమ్మకం ధన్యమగుగాక ! మరి ఈ యుక్తికూడ ధన్యమగుగాక !

మా మాటలన్నీ చాలామందికి బాగుండవనీ, ఇందుకు వ్యతిరేకంగా తర్కించాలనుకుంటే, వారూ చాలావాదనలు చేయగలరనీ నాకు తెలుసు. కాని ఇది తర్కించవలసినదిగాని, వాద వివాదాలకు చెందిన విషయంగాని కాదు. ఇది ఆలోచించి అర్థం చేసుకోవలసినదీ, కార్యరూపంలో పెట్టవలసిన విషయమూను. స్వదేశ, విదేశ శాస్త్రాల చరిత్ర చదివినవారు,

మాకంటే ఎక్కువగా వివిధజాతుల ఆచారవ్యవహారాలను గురించి అధ్యయనం చేసినవారు వాదించాలనుకుంటే మమ్ము ఓడించగలరు. అయినా మేము మా హృదయవ్యధలోనుంచి బయటకువీసి, అందరిముందుపెట్టిన సత్యాన్ని కాదనటానికి మాత్రం ఏ మహామహోపాధ్యాయునికీ శక్తిలేదని నిర్భయంగా చెబుతున్నాము.

మాకు గెలుపులభించినా, ఓటమి సంభవించినా, వాస్తవిక సాంఘికసమస్యల పరిష్కారభావం ఎవరిపై మోపాలా అన్నవిషయం బాగా ఆలోచించుకోవాల్సిన సమయంవచ్చింది. ఇంతవరకూ జబర్దస్తీచేస్తూ వచ్చినవారిని కూడా ఆలోచించనివ్వండి-అంటే దుర్గాపూజా సమయంలో మహాష్టమి రెండు ఘడియలు ముందా, వెనకా? పిల్లని చంపినపాపానికి ప్రాయశ్చిత్తానికి ఒక్క పుంజీరూపాయలు చాలా, ఐదుపుంజీలు కావాలా? మహాత్ మహారాజు వేశ్యనుంచుకుంటే స్వర్గానికి వెళ్తారా, వెళ్ళిచేసుకుంటే నరకానికి వెళ్తారా?—మొదలైన వాటినిగురించి వారినే ఆలోచించనివ్వండి. ఇందుకు మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. కాని సంఘక్షేమం ఎందులోఉంది? ఎందులో కీడువున్నది? ఏ నియామాన్ని మార్చితే, ఏ నియమాన్ని ప్రచారంచేస్తే ఆధునిక సమాజానికి ఏ మేలుగాని, కీడుగాని కలుగుతుంది? స్వదేశశ్రేయంకొరకు విదేశాలు వెళ్ళి వస్తే జాతి ఉంటుందా, పోతుందా?—మొదలైనవిషయాల్లో మాత్రం వారు ప్రేలుపెట్టడం అనధికార-చర్య కాగలదు.

విద్య ఎవరి హృదయాలను ప్రశస్తించేసి, సార్థకమైనదో వారే వీటిని నిర్ణయించడానికి అర్హులు. సామాజిక

మంచి-చెడ్డలను నిర్ణయించడానికి భగవంతుడే ప్రత్యేకంగా తీర్చిదిద్ది ఈ లోకానికి పంపిన కీ. శే. శ్రీ విద్యాసాగర్ వంటి వారికే ఆ అధికారమున్నది. దేశంలో అందరిచే పెద్దవారిని ఎంచబడినవారిపైనే ఈ సాంఘిక సమస్య పరిష్కారబాధ్యత ఉన్నది. అంతేగాని బ్రాహ్మణపండితులది కాదీ బాధ్యత

శాస్త్రాలు ఎందువల్ల శాస్త్రాలైనవో, వాటిలో యేవి నిజమైనవో, యేవి మోసములో బ్రాహ్మణపండితులు యెలా తెలుసుకోగలరు? అప్పట్లో సమాజంలోవున్న గుణదోషాలేమిటో ఈ పండితులెలా గ్రహించుతారు? వీటన్నిటి పరిశీలన పండితులకు చెందిన ఏ సాతశాలలో జరుగగలదు? ఇట్టి పరిశీలనచేసే ధైర్యము సాహసం ఏ స్మృతిరత్నాలలో వున్నవి? వీరికి స్వదేవులుమినహా తతిమ్మా దేశస్థులు యావన్మందీ మ్లేచ్ఛులు, అంటరానివారూను. వీరు తమవంటివారు కాని వారంతా అశాస్త్రీయులనుకుంటారు. తమ ఆచార వ్యవహారాలు తప్ప ప్రపంచంలోని తతిమ్మా వారందరి ఆచారవ్యవహారాలు నీచమైనవనుకుంటారు. అంటే తాముతప్ప మరెవరూ మనుష్యులే కాదనుకుంటారు. కాలంతోపాటు నియమాలుకూడా మారుతాయన్న సత్యాన్ని వారు సుతరామూ అంగీకరించరు. కాలానుగుణ్యంగా క్రొత్తబాట ననుసరించడానికి ప్రయత్నాలు జరిగితే వీరు భయాందోళనలు చెందుతారు. ఏడ్చులూ, బొబ్బలతో శాస్త్రాల్లో ఈ విషయం ఎక్కడా లేదని నచ్చచెప్పబోతారు. చివరకు వ్యతిరేకిస్తూ తాము దేశాన్ని ఉద్ధరిస్తున్నట్లూ, శాస్త్రాలను రక్షిస్తున్నట్లూ భావిస్తారు.

ఇక మరొక ప్రశ్నకూడావున్నది. అది ఏమంటే వీరు శాస్త్రాలను అనుసరిస్తున్నారా? అని. శాస్త్రాల్లో రాక్షస, అసుర వివాహాలున్నాయి. శాస్త్రాలలో కన్యల క్రయంవుంది. శాస్త్రాలలో అశాస్త్రీయ సంతానం అంగీకరింపబడింది. నేడు అవన్నీ అమలువర్చడం ప్రారంభిస్తే వీరు ఒప్పుకుంటారా? “మీరు వీటినెందుకు ఒప్పుకోరు?” అని అడిగితే వీరు సరియైన సమాధానం చెప్పలేరు. అటుత్రిప్పి యిటుత్రిప్పి ఆ సంగతీ యీ సంగతీ యెత్తి, అది దేశాచారం కాదని, అవసరమైనవి కాదని, మంచివి కావని, మానవుని నైతికబుద్ధి అంగీకరించని విషయాలని ఏమేమో చెప్పి సమర్థించుకోజూస్తారు: ఒకవేళ యివన్నీ ఏ శాస్త్రంలోనైనా “ఉంటే ఉండనివ్వండి, ఫలానా శాస్త్రంలో అందుకు వ్యతిరేకంగాకూడా శ్లోకాలున్నాయి. ఇలా మనయిళ్ళల్లో గాంధర్వ వివాహాలు, అశాస్త్రీయ సంతానోత్పత్తిని మేము అంగీకరించం సతిగదా, మరెక్కడైనా జరిగితే మా నోటికివచ్చిన తిట్లన్నీ ఉపయోగిస్తాము” అంటారు.

అసలువిషయం ఏమంటే “మాకు యిట్టలేదు” అనేదే. తమ అభిప్రాయాలతో సరిపోయే శాస్త్రానికి వెంటనే ముద్ర వడిపోతుంది. సరిపోని శాస్త్రాన్ని దేవుడే దిగివచ్చి నడిబజార్లో నిలబడి అరచిచెప్పినా అంగీకరించరు. ప్రత్యేకసందర్భాలలో ఆ శాస్త్రంవల్ల ఎవరికైనా బాధకలుగవచ్చు గాక; కాని సాధారణ వాంఛల ప్రభావంవల్ల ఆ బాధ యెంతో కాలం వుండదు. పైగా ఆ బాధ ఉత్తమోత్తమ ధర్మమనే రూపాన్ని పొంది పరలోకంలో యింతకంటే మందలరెట్లు అధిక ఫలం లభిస్తుందనే అభయాన్నిచ్చి మనిషిని తృప్తిపరుస్తుంది.

పురుషులకు కలిగే దుఃఖం తగ్గించే దూరమైపోతుంది; కాని, ఎల్లప్పుడూ దుఃఖాన్ని అనుభవించవలసినది మాత్రం స్త్రీయే.

మనదేశంలోని 'పూజనీయు'లైన స్త్రీలను పూజించే విధానం తెలిపాము. ఆ 'పూజ'ను ఆదర్శంగాగొని కీర్తిని పొందే పురుషులతో మేము చెప్పే దేమిలేదు. మేము విదేశ విధానాలూ చూచాము. అక్కడా ఇదేస్థితి. నాలుగైదువేల సంవత్సరాలక్రిందట మరుగుపడిన ఒక చట్ట నిబంధనలో "ఏ భార్య అయినా భర్తను అసహ్యించుకుని, భర్తతో 'నువ్వు నా భర్తవు కాదు' అని అనేటట్లయితే ఆ భార్యను నదిలో త్రోసివేయవలెను" అని వ్రాసిఉన్నది. మరొకసూత్రంలో "ఏ భర్త అయినా తన భార్యతో 'నువ్వు నా భార్యవు కావు' అని అనేటట్లయితే ఆమెకు అర్థమీనా ఎత్తు వెండియిచ్చి యింట్లో నుంచి గెంటివేయవలెను" అని వ్రాసిఉన్నది.

ఎంత సూక్ష్మన్యాయం! అర్థమీనా ఎత్తు వెండి ఎంత ఉంటుందో మనం చెప్పలేముగాని, అది ఎంతైనప్పటికీ నీటిలో ముంచి చంపివేయడానికి త్రాసుసిబ్బెలో పెట్టి తూచుటకూ సాదృశ్యంలేదని చెప్పగలము. ప్రాచీన బాబిలోనియన్ శాసనాలలోకూడా 137 నుంచి 143 సెక్షనువరకూ ఇలాంటి ఏర్పాట్లే పేర్కొనబడ్డాయి. అయితే ఆ బాబిలోనియన్ విధానము యూదులవిధానంకంటే వేయిరెట్లు మెరుగని చెప్పవచ్చును. కొద్దిరోజులక్రితమే ఐరోపా స్త్రీలనుగురించి అనేకులు యిలా వ్రాశారు: "స్త్రీ తండ్రినుండి భర్తకు ఊకిగం చెయ్యడానికి

అమ్మవేయబడుతూ ఉండేది. అప్పుడు ఆమెకు వర్తింపజేసే న్యాయనూత్రాలకు ఆమె సోదరునివల్ల వర్తింపజేయబడే న్యాయనూత్రాలకూ సంబంధమే లేదు.”

మరికొంతమంది “కూలీల భార్యలు జమీందారుల ఆస్తితో సమానంగా వుండేవారు. వారు చేయవలసినవచ్చే శారీరకశ్రమకు అంతమంటూ ఉండేదికాదు” అని వ్రాశారు.

కొన్నిచోట్ల పైపై మెరుగులుంటే, మరికొన్నిచోట్ల లోలోపల మార్పులకు ప్రయత్నాలు జరుగుతూ ఉండేవి. ఆ మార్పులకు స్త్రీలే బాధ్యతవహించారు. పురుషుడు సహాయ కారిగానైనా వారికి మేలు చేకూర్చుటకు ఎన్నడూ సిద్ధపడనూ లేదు, ఇంకెప్పుడూ సిద్ధపడడుకూడాను. పురుషుల్లో మిల్, కండోర్ సెట్ లాంటి మంచివారు స్త్రీలయెడల జాలివడి వుస్తూ కాలు వ్రాశారు. ప్రాచీనకాలంలో ప్లేటోకూడా తన ‘రిపబ్లిక్’ అనే పుస్తకంలో యిలా వ్రాశాడు—“మనం ఇంటిపనుల్లో, అంధకారంలో ఉంచివేస్తున్న స్త్రీలు ఉత్తమమైన, ఉన్నత కార్యనిర్వహణకు ఉపయోగపడరా? స్త్రీలలో సాహసము, తెలివితేటలు, అన్నికళ్లలో ప్రావీణ్యతచూపిన ఉదాహరణలు లేవూ? పారి ఈ గుణాలలో కొంత దౌర్బల్యంలేక పోలేదు; కాని అంతమాత్రంచేతనే వారు దేశానికి పనికిరాని వారా?” మేము దీన్ని గురించి ఎక్కువగా వ్యాఖ్యానించదలచ లేదు. అయితే వీరిలో సదభిప్రాయం లేదనడం అన్యాయమే అవుతుంది. ఏమైనా, ఒకటిమాత్రం నిశ్చయం. వీరి ఈ రకమైన మాటలవల్ల ప్రయోజనమేమీ కలుగలేదు. ఇందుకు వీరి

ప్రయత్నాల్లో వాస్తవమైన పట్టుదల లేకపోవడమే కారణమేమో ననిపిస్తుంది.

పుస్తకాల్లో వ్రాతలకుమినహా పురుషులు స్త్రీలకు యదార్థగౌరవమిచ్చినట్లులేదు. ఏదేశంలోనైనా స్త్రీలు యదార్థగౌరవాన్ని పొందారంటే, అది వారి స్వయంకృషివల్లనే. ప్రాచీనఈజిప్టులో ఇట్టి ప్రయత్నమే జరిగింది. ఆ తాకిడి రోమ్ వరకూ తగిలింది. మనదేశంలోనూ ఇలాంటిదే జరిగింది. అది స్త్రీలు వేదరచనకు సాహసించిన రోజుల్లో జరిగింది. కాని నేడో? వారికి వేదాలను స్పృశించే అధికారంకూడా లేదు. పురుషుల ముఖతా 'దేవి' అనే సంబోధన విని తన్మయత్వం చెందక, వారు అన్నదానిని కార్యరూపంలో పెట్టక తప్పని పరిస్థితిని కల్పించిన రోజుల్లో మాత్రమే స్త్రీకి యదార్థమైన విలువవున్నది.

ఇప్పుడు మేము ఆధునికయుగంలోని ఉదాహరణ ఒకటి యిస్తున్నాము. ఈ దేశంలో వితంతు వివాహసమస్యనుగూర్చి వివరీతమైన ఆందోళన చెలరేగింది. వితంతు వివాహాలసమస్యకులు చాలమంది ఎంతో ఆలోచించి చివరకు చిన్నతనంలో భర్తపోతే మళ్ళీ వివాహం చెయ్యకపోవడంవల్లనే బెంగాలులో కులభ్రష్టలసంఖ్య రోజురోజుకు పెరుగుతోందనీ, కాబట్టి విధవావివాహాలకు యిదీ ఒక హేతువేననీ వాదించారు. అప్పుడు రెండుపక్షాలమధ్య వితంతు వివాహాలు జరగాలా వద్దా అని సంకులసమరం సాగుతోంది. కాని, వితంతు వివాహాలకు వ్యతిరేకులైనవారు కూడా పునర్వివాహాలు చెయ్యకపోవడంవల్లనే విధవలు చాలమంది కుల

త్యాగం చేస్తున్నారన్న విషయం అంగీకరించారు. స్త్రీలలో కులభ్రష్టలసంఖ్య పెరుగుతోందనేసరికి వితంతువులు కాక ఇంకెవరు కులాన్ని వదిలి, అనాచారాలకు దిగజారుతారు? అని పురుషమాత్రుడైన ప్రతీవాడూ అంగీకరించాడన్నమాట! కాబట్టి ఇంకా ఎలాంటి కఠిననియమాలుమోపి, తలవెట్టు కలు తీయించి, వికృతరూపమిచ్చి ఎముకలువిరిగే పరిశ్రమ చేయించి, శరీరాన్ని శుష్కింపజేసి, దీక్ష, వ్రతాలు పట్టించి, ఎలా ఈ అశుభాన్నుంచి ఆమెను రక్షించగలమా అని ఆలోచన ప్రారంభించారు. నేటికీ యింకా ఈ ధోరణిపోలేదు. ఇప్పటికీ వైతికలలో వితంతువులను అదుపులో పెట్టడానికి తల్లి పండ్ల కర్తవ్యం ఏమిటి అనే విషయాలపై అప్పడప్పడు వ్యాసాలు వస్తూనే ఉన్నాయి. అసలు స్త్రీల కాళ్ళకు బందాలు వెయ్యకపోతే వా రెక్కడ బయటికి వచ్చేస్తారోనని పురుషులకు మొదటినుంచీ భయంఉంది. కొంతమంది “విశ్వాసో నైవ కర్తవ్యః” అంటారు; మరికొంతమంది ఇంకొక అడుగు ముందేకువేసి “అంకే స్థితాపి” అంటారు; ఇంకా కొందరు దీనితోకూడా సంతృప్తిచెందక “దేనా న జానన్తి” అంటారు.

దీనివల్ల పూజనీయులైన స్త్రీల గౌరవం పెంపొందడనే విషయం ఇక్కడ విశదపరచవలసిన అవసరం ఉండదు. పురుషుల ఏ సంస్కార ప్రభావంవల్ల ఇన్ని విధినిషేధాలు శాఖోప శాఖలుగా ఉత్పన్నమై పెంపొందాయనే విషయంలోకూడా శ్రీన్నాభిప్రాయాలు లేవనే మా ఆభిప్రాయం. వితంతువివాహాలు మంచివా చెడ్డవా యనికూడా మే మిక్కడ వ్రశ్నించ

దలచలేదు. కాని వితంతువివాహాలు చేయనందువల్ల నే స్త్రీలను సన్మార్గంలో వుంచడం కష్టం గనుక, వితంతువివాహాలు చెయ్యాలని వాదించేటట్లయితే మాత్రం వితంతువివాహాలు చేయకుండా వుండటమే శ్రేయస్కరమని చెబుతాము.

కాని, నిజంగా ఇది సబబైనదేనా? వితంతువులు మాత్రమే రాత్రింబవళ్లు ఎప్పుడు ఏలుదొరుకుతుందా, బయటికి పారిపోదామా అని కాచుకొనివుంటున్నారా? అని ఆలోచించకుండానే పురుషులు ఈ నిర్ధారణ చేసుకొన్నారు. వారి విషయాన్ని గురించి తమ అభిప్రాయం స్థిరపరచుకొనేముందు తాము నమ్మినదాన్ని ప్రచారం చేసేముందు ఏ అపరాధమూ దోషమూ లేకుండానే స్త్రీత్వానికి ఎటువంటికళంకం ఆపాదిస్తున్నారో ఒక్కసారి అయినా ఆలోచించారా?

ఒక సుప్రసిద్ధ విదేశీతత్వవేత్త “బానిసవ్యాపారం అన్ని అవగుణాలకు మూలం” అన్నట్లుగా వేశ్యావృత్తి అన్ని పతనాలకు నిలయం. స్వదేశాన్ని గురించి చెప్పడానికి ధైర్యంచాలకనే ఇక్కడ నేను విదేశవిషయం యెత్తాను. ఎందుకంటే మన తత్వవేత్తలు ఈ దేశస్వర్గంలోనే ఉంటూంటారు. మరి వీరికి కోపంవచ్చి శపించారంటే అది ఋషీశ్వరుల శాపంకంటే తక్కువదికాదు! ఏమయినప్పటికీ, విదేశీయుల విషయమే తీసుకున్నా, యింత పతనంకావడానికే స్త్రీలు రాత్రింబవళ్లు కాచుకు కూర్చుంటున్నారా? మరి నారీస్వభావచరిత్ర ఇంతపశుత్వంతో కూడుకొని ఉన్నదా?

దీనికి పురుషుడు అహంకారంతో “అవును, ఇదే స్త్రీ నిజస్వరూప”మని జవాబిస్తాడు. స్త్రీ తన సంకుచిత స్వాభి

మానంతో 'కాదు' అని జవాబిస్తుంది. కాని వాస్తవంగా దీనినిగురించి పరిశీలించినట్లయితే, ఒక ఊహాచిత్రాన్ని చిత్రించుకొని, కల్పితసమాధాన మివ్వదలచినట్లయితే తర్కం కొనసాగుతూనే వుంటుంది. ఇందువల్ల, తరచిచూస్తే ఏంజవాబు వస్తుందోనన్నదే మేము సూచిస్తున్నాము.

పది-పన్నెండు సంవత్సరాలనాటి సంగతి. ఒక పెద్ద మనిషి బెంగాలులో చెడిపోయిన స్త్రీల చరిత్ర సంకలనానికి పూనుకున్నాడు. ఆ పుస్తకంలో వివిధ జిల్లాలకు చెందిన వేలమంది హతభాగినుల చిరునామాలు, వయస్సు, కుల-గోత్రాలు, కులత్యాగానికి కారణాలు-అన్ని వివరాలు యివ్వబడినాయి. కాని ఒకనాడు ఆ యింటికి నిప్పుంటుకోవడంవల్ల అతని గ్రంథంకూడా కాలిపోయింది. కాలిపోవడం మంచిదే. కాబట్టి యిప్పు డెవరైనా ఋజువు అడిగితేమాత్రం ఇవ్వలేము. కాని, ఆ విషయం మొదటినుండి చివరివరకూ మాకు పూర్తిగా జ్ఞాపకంవున్నది. లెఖన వేసేటప్పటికి ఆ చెడిపోయిన స్త్రీలలో నూటికి డెబ్బైమంది సధవలు. మిగతా ముప్పదిమంది మాత్రమే వితంతువులూనని తెలుసుకొని ఆశ్చర్యపోయాము. వారందరూ కులాన్ని త్యజించడానికి కారణం ఘోరదారిద్ర్యం, భర్తలదౌష్ట్యం, అత్యాచారాలేనని వ్రాయబడింది. ఆ సధవలలో అత్యధికసంఖ్యాకులు నీచజాతులకు చెందినవాళ్లు. వితంతువులు మాత్రం అగ్రజాతులకు చెందినవాళ్లు. నీచజాతులకు చెందిన సధవలు "మాకు తినటానికి తిండి, కట్టుకోడానికి గుడ్డా లేవు. పగలల్లా ఉపవాసాలు, రాత్రిళ్లు భర్తల చేతి దెబ్బలూ భరించలేకపోయా"మని చెప్పారు. అగ్రజాతి వితం

తువులు 'బావలు, మరదులు, అత్త-మామలు, ఆడబిడ్డలు, తోడికోడళ్లు వగైరాల అత్యాచారాలు భరించలేక మే మా వనిచేశా'మన్నారు. వీ రందరూ చెప్పినవన్నీ నూటికి నూరు పాళ్ళూ నిజమేనని నమ్ముచునికాదు. కాని శ్రద్ధగా ఈ విషయాలన్నీ ఆలోచించితేమాత్రం ఇవన్నీ చాలవరకు నిజమేననిపిస్తుంది.

అగ్రజాతులకు చెందిన వితంతువులు భర్త చనిపోవడం తోనే ఎలా నిరాధారులౌతారో అలానే భర్త ఉన్నప్పటికీ తక్కువజాతి స్త్రీలు నిరాధారులుగా వుంటున్నారు. కాని నీచ జాతి వితంతువులస్థితి అగ్రజాతి వితంతువులస్థితికంటే మెరుగ్గా వుంటున్నది. ఎందువల్లనంటే భర్త చనిపోవడంవల్ల వారికే నామర్దా భయమూ కలుగదు. స్వతంత్రులై సంతలకు, మార్కెట్లకు వెళ్ళి శ్రమచేస్తారు. ధాన్యం దంచుతారు. కూలి-నాలి చేస్తారు. అవసరమైతే దాసీపనికూడ చేస్తారు. కాబట్టి ఎవ్వరి ఆటూపోటూ లేక నిశ్చింతగా స్వతంత్రజీవనం గడవడం వారికి సహజమాతుంది. అలా చేస్తారుకూడాను. కనుక వాళ్లు కులాన్ని త్యజించాల్సిన అవసరంవుండదు. కులాన్ని త్యజించరు కూడాను. కాని ఆ సధవలకుమాత్రం ఈ స్వేచ్ఛవుండదు. వారు స్వయంగా ఏవనీ చెయ్యలేరు. చెయ్యడానికి వీలుండదు. పైగా భర్త పోషించలేకపోయినా చావుదెబ్బలుకొట్టి అధికారం చలాయిస్తాడు. ఇందువల్ల నేనేమో బెంగాలిలో ఒకసామెత చాలా ప్రసిద్ధిచెందింది. దానిభావం "తిండి బట్టా ఇవ్వడానికి ఏవడూలేడుగాని, తన్నులు తన్నడానికిమాత్రం మొగుడు

తయారు" అని. ఇక్కడ ఈ సామెత వాసి బెంగాలులోని నీచ జాతులవారిలో ఈ విషయం ఎంతవరకు నిజమో ఎంతదుఃఖ ఫలితంగా ఈ సామెత వచ్చిందో సరిగా చెప్పలేము.

అగ్రజాతులకు చెందిన వితంతువులస్థితి నీచజాతి సుధ వలస్థితితో కలుస్తుంది. కారణమేమంటే ఇటు కన్నవారి గౌరవము, అటు అత్తవారి మర్యాదకు భంగమని, వారికి శారీరక కష్టంచేసి, స్వతంత్రంగా జీవితం గడపటానికి తగిన అవకాశం యివ్వరు. కాని వాస్తవంగా అగ్రకులాల వితంతువులస్థితి ఎవరికి తెలియనిదికాదు. మే మివిషయాన్ని గురించి ఇది వరకే చాలసార్లు చెప్పాము. దీనివల్ల నూటికి డెబ్బైభాగమంది అభాగినులు అన్నవస్త్రాల లోపంవల్ల, బంధు-బాంధవుల అనాదరణ, ఉపేక్ష, అత్యాచారాలవల్ల యిళ్ళు వదలిపెడుతున్నారే గాని, కామపీడితలైనందున కాదనేవిషయం; ఊటతెల్లమవుతుంది. కులాన్ని త్యజించే స్త్రీలలో విధవలకంటే సుధవలే ఎక్కువగా వుండడానికి కారణంకూడ ఇదే.

కాని పురుషులుమాత్రం ఈ విషయాన్ని గురించి ఏ మాత్రం ఆలోచించకుండానే, కేవలం విధవలుమాత్రమే కులాన్ని త్యజిస్తున్నారన్న అభిప్రాయం స్థిరపరచుకొని వారిని కఠిన విధి-నిషేధాలద్వారానే అణచివుంచాలని నిశ్చయించుకొన్నారు. కాని వాస్తవంలో భర్తలున్న భార్యలే ఎక్కువమంది కులాన్ని త్యజిస్తున్నారనీ, అదీ పురుషుల ఒత్తిడి, అత్యాచారముల వల్లేనని ఏ పురుషుడైనా అంగీకరిస్తాడా?

ఒకనైపున పురుషుడు, దార్పద్యం, చెప్పరాని బాధలతో స్త్రీ కోమలహృదయాన్ని వికృతంచేసి ఆమె ఇంటిలో

వుండడం ఎలా అసంభవంచేసివేస్తున్నాడో, రెండోవైపున ఆ విధంగానే ఆ స్త్రీనే అనేక మధురసుఖాల ఆశచూపి మోస గించి ఇంటినుండి లేవదీసుకుపోతున్నాడు. తనకు ఇష్టమైనంత కాలం సుఖభోగాల్ని అనుభవించి కావాలనుకున్నప్పుడు అతడు తిరిగి ఇంటికివెళ్ళగల్గిన స్వాతంత్ర్యం వుండుటచే పురుషుని కేవిధమైన భయమూ లేదు. ఇంటికి తిరిగివచ్చి రెండు మూడురోజులు విచారంగా ఒకమూల కూర్చుంటే, వెంటనే బంధుమిత్రులందరూ చేరి దైర్యంచెపుతూ ‘దానికేమున్నదిలే; ఇలా జరగటం మామూలే, పురుషునికి దోషంలేదు. రా, బయటికి రా’ అని ఓదారుస్తారు. అప్పుడు అతనుకూడ నవ్వు లొలికిస్తూ బయటికివస్తాడు. ఇంక తానూ “స్త్రీలు తప్పి టడుగువేస్తే మరి ఏవిధంగానూ పవిత్రంచేయలేం!” అని బిగ్గరగా అరుస్తూ ప్రచారం ప్రారంభిస్తాడు.

నిజమే మరి. ఏ కారణంవల్లనైతేనేం, స్త్రీ ఒకసారి తప్పుచేస్తే, యింక ఆమెతో హిందువుడు ఎలాంటిసంపర్కం వుంచుకోడు. ఆ తర్వాత ఆ తప్పిదమే ఆమె జీవితంలో పాపంగా పరిణమించి, ఆమె వేశ్యగా తయారైతే, మళ్ళా ఆవేశ్య లేక పోయినా హిందువులస్వర్గం సర్వాంగసుందరం కాజాలదు ! ఆమె అంత అవసరమైనదిగా భావించబడుతోంది !

మన దేశంలో శ్రీకృష్ణునికి “నీలమేఘశ్యాముడు” లాంటి అట్టోతర శతనామముపెట్టారే, అలాగే సంస్కృత సాహిత్యంలో వేశ్యకు గౌరవనామములు అంతకంటే తక్కువలేవని పిస్తుంది. వీటన్నిటివల్ల స్వార్థపరత్వం, శీలసరిబంధమైన

పాపబుద్ధి స్త్రీలలో అధికమో, పురుషులలో ఎక్కువో స్పష్టమౌతోంది. ఇంతేగాక సమాజంలోంచి ఈ పాపాన్ని బహిష్కరించాలంటే శాస్త్రాలలో ఎవర్ని గురించి ఎక్కువ కఠోర నియమాలు వుండాలోకూడా విశదమవుతుంది. సాంఘికజీవితాన్ని పవిత్రంగా వుంచడానికి జాగ్రత్తగా కన్ను వేసివుంచి అధికంగా శిక్షించవలసినది స్త్రీనా మగవాడినా? అనేదికూడ స్పష్టపడుతుంది.

స్త్రీ తప్పిదాన్నిగాని స్త్రీ భ్రమలనుగాని సమాజం చిన్న మెత్తుకూడా తుమించదు. కాని, పురుషుని తప్పులను పదహారణాలూ తుమిస్తుంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? కారణమల్లా పురుషుని జబర్దస్త్రీయే. దీనికి కారణం సమాజం అంటే పురుషుడే. దానికి స్త్రీ అనే అర్థం ఎక్కడా లేదు. స్త్రీని పురుషుడు ద్వేషిస్తాడు. పురుషునికి ద్వేషించే అధికారం యివ్వబడింది. కాని స్త్రీకా అధికారంలేదు. పురుషుడు ఎంత అసహ్యించుకోవలసినవాడైతేయో, అతడు భర్త. మరి భర్తను స్త్రీ ఎలా ద్వేషించగలుగుతుంది? పతి ఎలాంటివాడైనా పతివ్రతయైన స్త్రీకి అతడే దేవత; ఆ దేవత చనిపోతే ఆమె అతని చరణకమలాలు తనఒడిలో పెట్టుకొని అతన్ని అనుసరించాలి. ఈయుగంలో అయితే కనీసం ఆయుష పాదపద్మాలను స్మరిస్తూ జీవన్మృతురాలుగా ఉండడంమే స్త్రీత్వమని శాస్త్రాలుఘోషిస్తున్నవామె.

కొంతమంది నైజానికపద్ధతిలో వాదన ప్రారంభించి, భావివంశోద్ధారకులను దృష్టిలో పెట్టుకుని చూస్తే స్త్రీల పొరపాటు, భ్రమలవల్లనే హానికలుగుతున్నది; పురుషుని భ్రమ,

పొరపాట్లవల్ల హానిలేదని జూచిస్తారు. కాని ఎంతయినా సతీ
మణులు దారితప్పిన స్త్రీల కుత్సితమైన వ్యాధులకు గురియై
యమశాధ లనుభవిస్తున్నారో, వారు ఎలాంటి రోగిష్టిసంతా
నాన్ని కనవలసివస్తున్నదో, ఆ సంతానం ఆజన్మరోగిష్టులై,
జీవితాంతం తమ తాతల తండ్రుల దుష్కర్మలకు ప్రాయశ్చి
త్తంగా తమ జీవితాలను నాశనంచేసుకోవలసివస్తుందో డాక్టర్లకు
బాగా తెలుసు. కాని శాస్త్రాలు ఈ విషయంలో అస్పష్టం
గానూ, సమాజం పశానంగానూ ఉన్నాయి. శాస్త్రాలలో
వీటినిగురించి ఏమైనావుంటే అవి సారహీనంగాపున్నాయి.
పురుషుల రోగైలు, అభిరుచిలే ముఖ్యం. అవే నిజమైన
సామాజిక నీతి. మనువు, పరాశర, హారీతలగురించి చెప్పకో
వడం అవసరం. పురుషుడు తన భార్యకళ్ళముందే ఎంత
అన్యాయమైనా అధర్మాన్నైనా చేయవచ్చు. కాని స్త్రీ తన
సతీత్వాన్ని కాపాడుకొనుటకుగాను నోరుమూసుకుని ఊరు
కోవాలి. మరి శాస్త్రవాక్యంకదూ! ఇంతేనా? బుద్ధిపూర్వ
కంగా పురుషుని నికృష్టకోగాలన్నిటినీ తన శరీరంలోకి స్వీక
రింపజేసుకోవాలి. ఆహా! స్త్రీకి యింతకంటే అగౌరవకరమైన
విషయం ఏముంటుంది?

యితరదేశాలలో అయితే విడాకుల ఆచారం ఉంది.
అందుచేత అక్కడి స్త్రీలకు కొంతసరకైనా అవకాశాలు
వున్నాయి. కాని మనదేశంలో, అంటే స్వయంగా భగవంతుని
దేశంలో - ఈ దేశంలోని శాస్త్రాలతో సరితూగగల శాస్త్రాలు
మరెక్కడా లేవనుకునేదేశంలో—ఈ దేశ ఉత్తమధర్మలాం
ఛిది మరేదేశంలోను లేదనుకునేవోట జన్మించినమాత్రాన

నునిషి మానవాతీతుడై పోతాడనుకునే దేశంలో—స్త్రీలకు
మాత్రం దారికూడా లేదు. ఈ దేశంలోని పురుషులు తమ
స్త్రీలను కాళ్ళూ-చేతులూ కట్టి కొట్టినా బాదినా ఆ స్త్రీ
నక్కరుమనరాదు. అందుచేతనే కాబోలు ఈ దేశంలోని పురు
షులు సంజోషంతో గంతులు వేస్తూ తమ దేశంలోని స్త్రీలవంటి
పిచ్చు, సహనంగల స్త్రీలు ప్రపంచంలో యింకెక్కడాన్నారని
ప్రగల్భాలు పలుకుతారు.

అవును; ప్రపంచంలో మరెక్కడా లేరని మేమూ బప్పు
కుంటాము. కాని ఏ కారణాలవల్ల లేరో అవి పురుషుడు
గర్వించతగ్గ కారణాలేనా? ఏ విదేశ వార్తాపత్రికలోనో
ఫలానా, ఫలానా భార్యా-భర్తలు విడాకులకొరకు కోర్టులో
దావా వేసుకున్నారు అని నార్తనస్తే, మనదేశంలోని పత్రికా
సంపాదకులు యెగిరినడుతూ వాటిని గురించే ప్రేరేపిస్తూవుతూ
“చూశారా! ఇదే విదేశీసభ్యత్వ!” అని వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఎడటివారి గోమాలను ఎత్తిచూపితే తమ సద్గుణాలు
వాటంతట అవే నలుగురికీ వెల్లడవుతాయని మీరి ఉద్దేశం. ఆ
విదేశీయులకుకూడా విడాకులు వాంఛనీయంకాదని తెలుసు.
అయితే మాత్రం దెబ్బలుపడి పశువుల్లాగా పడిఉండరు. అక్కడ
కూడా భార్యాభర్తల తగాదాలంటే రహస్యంగా ఉండేదేమీ
కాదు. అది పదిమందికీ తెలుసుంది. అప్పుడు ఇతరులు బాగా
హేళనచేస్తారు, యితర దేశాల్లో ఏ కారణాలవల్ల యిలాంటి
కేసులు కోర్టులకు వెళుతున్నాయో ఆ కారణాలు మనదేశంలో
లేవా అంటే ఎంత సిగ్గుచాల్సినవాడైనా ఆ కారణాలు మన

దేశంలో లేవు అని అనలేడు. అలాంటప్పుడు మనం ప్రశ్నే కంగా సంతోషించే అవకాశమేదీ? కేసులు మాత్రమేనా పట్టించుకోదగినవి? వాటి కారణాలు పట్టించుకోనక్కరలేదా?

ఆ దేశాల్లోకూడా ఒకప్పుడు విడాకులు ఉండేవి కాదు. కాని మధ్యయుగంలో ఏర్పడిన అసంతృప్తినివల్ల వారిలో చైతన్యం కలిగింది. ఈ సందర్భంలో ఇలా చెప్పబడింది—
“విడాకుల విషయమై చర్చి, మతము, మూర్ఖకాఠిన్యం వహించడంవల్ల సమాజంలో అవ్యవస్థ, లజ్జాకరమైన విషయాలు వృద్ధి చెందాయి. పురుషుల్లోనూ, స్త్రీలలోనూ వ్యభిచారం బాగా ఎక్కువైపోయింది. పురుషులదృష్టిలో స్త్రీల విలువ పూర్తిగా పడిపోయింది. దానివల్ల ఇంటిపనుల్లో స్త్రీలకు ఎంతసేపూ పురుషులను సంతృప్తిపరచాలనే దృష్టి అధికమయింది. శాస్త్రాల కాఠిన్యం ఇలా స్త్రీలను ఎంతటిదుఃఖానికి దైన్యానికి లోనుగావించిందో ఆచార్య కె. పియర్సన్ తన “Ethics of Free Thought” అనే పుస్తకంలో వ్రాశాడు. స్త్రీలందరూ ఈ పుస్తకాన్ని తప్పక చదవాలని మార్కోరిక.

మా ఈ వాదనవల్ల మే మేదో విడాకులు మంచిదని వాదిస్తున్నామని పాఠకులు భ్రమపడవద్దు. తగాదాలు, కొట్లాటలుకూడా మంచివికాదుగదా. సమాజంలో ఈ కొట్లాటలు, అశాంతి ఉండాలని ఎవరూ వాంఛించరు. కాని మన సమాజంలో స్త్రీలను త్యజించడం పరిపాటిగా ఉన్నప్పుడు అది స్త్రీ

పురుషులతోలు రెండింటికీ ఎందుకు వర్తించరాదు? స్త్రీ పురుషుని ఎందుకు త్యజించకూడదు?

పురుషుడు సాధారణంగా తనవలెనే తన స్త్రీకికూడా త్యజించేహక్కు ఉండాలని అనుకోడు. అయితే అలా ఎందుకు ఉండరాదో, ఇతర దేశాలలోని స్త్రీలకున్నట్లు తనదేశంలోని స్త్రీలకు కూడా విడాకులహక్కు వలె ఇవ్వరాదో సకారణంగా నిరూపించలేడు. కాబట్టి మండిపడి అసహ్యంతో “ఛీ:- ఏం మాట!” అనిమాత్రమే అంటాడు.

అవును మది; అపరాధాలు చేయడానికి తనకుగల స్వాతంత్ర్యం తగ్గిపోతుందాయె. అందులోనూ మనదేశంలోని పురుషులు పిరికిపందలూ, అసమర్థులయి, ఇతర దేశాల పురుషులతో పోల్చుకుంటే స్త్రీలవలె నిరుపాయులై, స్త్రీలఎదుట పురుషసింహులుగా చిత్రించుకోగల యోగ్యతలేనివారు తమ కంటే బలహీనులను వీడించి, హింసించి తమ కర్తవ్యపాలనా అనందాన్ని పొందగోరుతారు. ఇంతకంటే వారు చేయగలిగే దేమున్నది? వాళ్ళ చనిపోయినతర్వాతనైనా తమ అధికారంలో వీసమెత్తుకూడా బుద్ధిపూర్వకంగా వదులుకోడానికి ఇచ్చగించరు. అంతేగాదు, శాస్త్రాలను అడ్డుపెట్టుకుంటారు; విజ్ఞానాన్ని నీకరువుపెడతారు; నీతి-సాంప్రదాయాలనే కవట నాటకంకూడా ఆడుతారు. ఇక స్త్రీలుకూడా విషయాలు గ్రహించేసమయం వచ్చింది. తనవలెనే స్త్రీ రక్షింపబడ జాలదని తెలుసుకున్న పురుషుడు “పథి నారీ వివర్జితా” అనే శాస్త్రసిద్ధాంతాన్ని తయారుచేశాడు. అతని ఆ శాస్త్రాని కూడా అంతే విలువనివ్వడం ఉచితము; న్యాయంకూడాను.

యీ మాటలన్నీ పురుషులకు ఎంతో అప్రియంగా ఉండవచ్చు. అందుచేత వా రీ విషయాలను తమ అంతఃపురాలవరకూ వెళ్ళనీయరు కూడాను. కాని అర్థంలేకుండా అత్యాచారాలు జరిగేదేశంలో నేడుకాకపోతే రేపైనా అచటి స్త్రీలు అందుకు కారణం తెలుసుకొనుటకై ప్రయత్నించక మూలరు. ఇది పురుషులకు ఇష్టమైనా, కాకపోయినా తప్పదు. “స్త్రీలు రాజకీయాలలో ప్రవేశించడం నాకు ఇష్టంలేదు” అన్న నెపోలియనుకు మేడం కండ్‌కోర్‌సెట్ “అవును, నీవాపతి మహాశయా! మీరు చెప్పింది యదార్థమే; కాని స్త్రీల శిరస్సులు ఖండించడం ఆచారంగాగలదేశంలో అలా తమశిరస్సులెందుకు ఖండించబడుతున్నాయో తెలుసుకొనగోరడం సహజమే” అని సమాధానమిచ్చింది.

మనిషి మనిషిగా చూపొందనన్నడుకూడా అతనికి అవి చిచ్చన్నమైన కార్యకారణ సంబంధంయొక్క దిగ్భ్రాతనూచన తెలిసియుండునని నేటి పండితులు కాదనడంలేదు.

ఆదిమావస్థలో సత్తవలె ఉన్నప్పుడుకూడా మేఘచ్ఛాయల్లో సూర్యుడు కప్పబడడంచూచి భయపడి ఆత్మరక్షణకు పూనుకునేవాడు. ఆ ఛాయ కేవలం ఛాయమాత్రమేకాదు, దానితో మరేదో కూడా వస్తోందని అతనికి తెలిసిపోయింది. పైగా ఆ వచ్చేది ప్రబలమైనదనీ, త్వరలోనేననీ తనకు హాని చేకూరుస్తుందనీ అతనికి భయంగానేవుండేది. కాబట్టి ఛాయ అనే కారణంతోనే జరుగనున్నదానిని పసికట్టి, తన శరీర దుర్గద్వారాన్ని మూసివేసుకున్నాడు. వరుసక్రమంలో జీవితం ఉన్నతించే విషయం సత్యమని స్వీకరించబడినతర్వాత మాన

సిక విజ్ఞానసంబంధమైన పుస్తకాలన్నిటిలోనూ మానవుని శరీరంతోపాటు బుద్ధికూడా వికసిస్తూవచ్చిందని చెప్పబడింది. అందుచేతనే మనిషి పశుప్రవృత్తిని వదిలి ఎంతో ఉన్నతించే దాడని ఋషిమన్నప్పటికీ కొన్నికొన్ని సందర్భాలలో అతను పశుప్రవృత్తులవేపు లాగివేయబడుతూ ఉంటాడనే విషయం కూడా ఒప్పుకోక తప్పదు. ఈ భేదము పరిణామగతమేగాని ప్రకృతిగతం కాదు. ఈ సత్యాన్ని బాగుగాగ్రహించి మనం పశువులనేవాటిలో అసలు స్త్రీ (ఆడ) ఏమైనా విలువ ఉన్నదా లేదా అని చూస్తే ఉన్నది అని స్పష్టంగా బోధపడుతుంది. రెండు మొగసింహాలు ప్రాణాంతకంగా పోట్లాడుకుంటూవుంటే ఆడసింహం చూస్తూఉంటుంది. వాటిలో జయించిన సింహంతో ఆడసింహం నమ్మదిగా వెళ్ళిపోతుంది. అది రెండో సింహం బ్రతికిఉన్నదా, చచ్చిపోయినదా అనికూడా వెనక్కి తిరిగిచూడదు. తర్వాత ఆ సింహాలజంట కొంతకాలం కలసి ఉండి సంతానం కలుగగానే రెండూ విడిపోతాయి. ఆ సంతానాన్ని పెంచి పెద్దచేసే బాధ్యత పూర్తిగా ఆడసింహం మీదే ఉంటుంది. పురుషకేసరి ఆ బాధ్యతనే వహించదు సరిగదా, అవకాశం చిక్కితే ఆ సంతానాన్ని సంహరించడానికే పొంచివుంటుంది. కోతుల్లోనూ, గొరిల్లాలలోనూ యీ అలవాటే కనిపిస్తుంది. ఇందువల్ల అలాంటి జాతులు ఎక్కువగా నాశనమైపోతాయి. అరణ్యాల్లో ఉండివుండకపోతే నేడు మనం వాటిపోరు వినడానికైనా అవి మిగిలివుండేవి కాదేమో! చాలాకాలంక్రిందటే ఆ జాతులు నశించిపోయి ఉండి ఉండవచ్చును.

ఈ సంఘటనను శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తే ఒక విలక్షణమైన ఆత్మభూతుకవృత్తి కనపడుతుంది. ఈ ఒశుప్రులు తమ సంతాభివృద్ధికిగాను, ప్రాకృతికమైన కామోదేకంవలననూ ఒక దానితో ఒకటి పోరి ప్రాణాలనైనూ బలిపెడతాయని, తమ అంతిమసంఘటనగురించి ఆలోచించవు. అంతేకాకుండా తమ ప్రాణాలను బలిచేసే జంతువులు స్త్రీకొరకు, స్త్రీపాదసన్నిధిముల చెంత ప్రాణ సమర్పణచెయ్యడంకాక తమను దహించివేస్తున్న కామాగ్నికే ఆహుతి అవుతున్నాయి. అందుచేత యిందులో ఏదైనా విలువఉన్నదీ అంటే అది దాని ప్రవృత్తివిలువేగాని స్త్రీయొక్క విలువకాదు. ఈ రెండు విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని మనం పశు ప్రపంచాన్నిచాటి మానవసమాజాన్ని పరిశీలిస్తే ఆవృత్తి ఇక్కడకూడా తప్పలేదనిపిస్తుంది. అంతే కాకుండా ఈ పశుప్రవృత్తిని ఎంతగొప్పగా పొగడి స్త్రీ పురుషుల ప్రేమస్థానాన్ని ఎంతస్వర్గ మనిచెప్పినా, యదార్థానికి అది సత్యంకాదు—ఒత్తి అభూతకల్పన.

ఇక్కడ రెండు ఉదాహరణలతో ఈ విషయాన్నే స్పష్టంచేస్తాము, అయితే ముందుగా ఒకవిషయం స్పష్టం చేయవలసియున్నది. పశుసగా ఒక క్రమవద్ధతిలో పెరుగుతూ వచ్చి వాల్మీకి, వ్యాస, కాళిదాసుల హృదయాలలో ఉత్పన్నమై విశ్వమంతటా ప్రతిబింబితమైన స్త్రీ పురుషుల మధ్య గల సహస్రముఖప్రేమ స్వర్గసుఖంకంటే ఏమాత్రం హీనమైనదికాదు. నీచకులంలో పుట్టినదని దాన్ని పువేక్షించలేము గదా. కోహినూరును అదొక రాయిమాత్రమేననీ లేక పువ నిషద్విజ్ఞానాన్ని భూతప్రేతాల భయంవల్ల జనించినదనీ చెప్పి

వాటి అసలువిలువను తగ్గించడానికీవీల్లేదు, ఇవన్నీ మాకూ తెలుసు. తెలుసును కనుకనే వీటిపుట్టుకను ప్రస్తావించి తిమి. ఇందువల్లనే మేము ఆదిమయుగ చరిత్ర చూపిస్తూ నెమ్మదిగా దానివిలువ నేటికి ఎంతపెరిగిందో చూడమంటున్నాము. ఈ పశుప్రవృత్తి ఏవిధంగా ఒక అద్భుత అనిర్వచనీయ ప్రేమగాను, పాతిసత్యంగానూ రూపొందినదో, ఏ విధంగా పురుషునిప్రవృత్తితో మొదట్లో నిర్ణయించబడ్డ స్త్రీ విలువ తదనంతరం భావుకులహృదయాల్లో దేవతల అమూల్య స్థానంలోకిపోయి కూర్చోగలిగిందో తెలుసుకోవాలంటే, ఇంకా ఆస్థానం దానికి ఉచితస్థానం అవునోకాదో నిర్ణయించాలన్నామనం సాహసించి ఆదినుంచీ పరిశీలించడం మంచిది. “కళ్ళు మూసుకుని మా కేదితోస్తే అదేఅంటాం, మా యిష్టంవచ్చి నట్లు శాస్త్రాలు తయారుచేస్తాం, మాకు తోచిన విలువలు కడతాం” అని భుజబలదర్పంతో విర్రవీగేవారు మాత్రమే అంటారు. కాని సత్యానికి న్యాయానికి కట్టుబడితే అలా వీల్లేదు. స్త్రీ విలువకు ఒక ప్రాకృతిక నియమం ఉంటుంది. ఆ నియమంకూడ ప్రపంచానికి మూలమైన అద్వితీయనియమానికి కట్టుబడిఉంటుంది. దాన్ని కృత్రిమంగా తగ్గించడం హెచ్చించడంవల్ల చివరకు ఏవిధమైన సత్ఫలితమూ రాదు. సేనరాజువల్ల కృత్రిమంగా కులీనులు గావించబడిన బెంగాలీ బ్రాహ్మణులకు తాత్కాలికంగా విలువపెరిగినా ఆ తర్వాత పెరూలోని ఇంకా జబర్దస్తీతోకూడిన ఆభిజాత్యం బెంగాలీ బ్రాహ్మణులను నాశనంచేసి ఊరుకున్నది. ఈ కఠోరసత్యాన్ని ఏ వ్యక్తిగాని, జాతిగాని తన సోమరితనం, అజ్ఞానం, మిథ్యాభి

మానాలవల్ల గురించకపోతే ఆవ్యక్తి, ఆజాతి అనుదినం వతనంచెంది మృత్యుముఖంవేపుకే పోతున్న దనుకోవడానికి సంజేహించ నవసరంలేదు.

ఆదిమ మానవసమాజంలోని రీతి రివాజాలను పరిశీలిస్తే ఈ సత్యం మరింతస్పష్టంగా బోధపడగలదు. ఇంతవరకూ మనం నాగరికుల మనుకుంటున్న జాతులలో స్త్రీ విలువ ఎక్కడ నిర్ణయింపబడిందో విచారించుటకే ప్రయత్నించాము. యిక నాగరికత తెలియని అనాగరికజాతులు స్త్రీల కెట్టివిలువ నిచ్చారో చూద్దాం.

అమెరికాలోని అనాగరిక చిపివాయన్ జాతి ప్రజలను గురించి హెర్బర్టు స్పెన్సర్ "తమకు అనురాగం ఏర్పడ్డ స్త్రీ కొరకు పురుషులు కుస్తీలు పట్టుకునేవారు" అని వ్రాశాడు. మంచినంగజే. పిళ్ళనుగురించే వందసంవత్సరాలక్రితం హార్న్ దొర తన ఉత్తరమహాసముద్రయానం గురించిన పుస్తకంలో "ఈ జాతులవారు తన తల్లి-సవతితల్లెకాదు—కన్నతల్లి నైనా అందమైనదా తల్లిస్తే, ఆమెకొరకు షుద్ధుడగు తండ్రితోపా రాడి, తల్లిని బలవంతంగా లాక్కుపోయి పెండ్లి చేసుకునేవారు" అని వ్రాశాడు. పిళ్ళనుగురించి హెర్బర్టు స్పెన్సర్ తన Descriptive Sociology అనే గ్రంథంలో యిలా వ్రాశాడు—“చిపివాయన్ జాతిలో భర్త భార్యకు విడాకు లివ్వడం అంటే భార్యను బాగా చితుకకొట్టి ఇంట్లోంచి తరిమి వేయడమే. అంతకంటే విడాకులకు ప్రత్యేకంగా చెయ్యవలసిందేమీ ఉండేదికాదు. “అప్రేలియా ఆదిమవాసులు ఏ

స్త్రీనైనా స్వాధీనంచేసుకోవాలంటే బలములతో పోట్లాడుకునేవారట. అమెరికాలోని డగ్రివ్ జాతివారు దుష్పలువలె పోట్లాడుకునేవారట. మంత్రజాతివారు సహజశత్రువుల్లాగా పోట్లాడుకునేవారట. డగ్రివ్ జాతివారు పశువులచే సామాను మోయించునట్లే స్త్రీలను ఉపయోగించుకునేవారట. మంత్రజాతినారిలో ఒక్కొక్కడు తన జీవితంలో నలభై యాభై పెండ్లిండ్లు చేసుకునేవాడు. కాబట్టి అనాగరిక జాతులలో స్త్రీలను పొందడంకోసం యుద్ధాలు, అడవిజంతుస్వభావము పుష్పట్లు తెలుస్తుంది. మళ్ళా ఆ స్త్రీలను త్యజించేరీతికూడా సరిగా వన్యవశువుల ప్రవృత్తినే పోలివుంటుంది. వీరికి స్త్రీ అంటే దమ్మిడియెత్తు విలువకూడలేదు. స్త్రీలుకూడా అలాగే ఉండేవారు. భర్త యుద్ధంలో బలైపోతుతగిలి, క్రిందపడిపోగానే ఆ పశివ్రతా స్త్రీ తన సామానంతా నెత్తిన పెట్టుకుని విజేతను అనుసరించేది. అడవి జంతువులలోని ఆడమొగ సంబంధాన్నిమించిన సంపర్కమేమీ స్త్రీ - పురుషులలో వుండేదికాదు. ఒకరివట్ల ఒకరికి ఏనూత్రం విలువలేదు.

ఉద్దాలకుని పుత్రుడు శ్వేతకేతు తనతల్లిని ఒక బ్రాహ్మణుడు బలవంతంగా తీసికొనిపోతుంటే చూచి, తండ్రిని 'ఈయన నాతల్లిని ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నాడు?' అని ప్రశ్నించాడు. ఇదికూడా ఆ సమాజవ్యవస్థే. ఈ స్థితిలో స్త్రీ పురుషుని సంపత్తిగానే ఉండేది. ఇష్టమైనంతకాలం ఆమెను తనవద్ద ఉండనిచ్చేదీ, యిష్టంతప్పగానే వెళ్ళగొట్టేదీను. ఇక ఆమె ఎక్కడబ్రతికినా, ప్రత్యేక చచ్చిపోయినా సరే,

దీని తర్వాతదశ పలనేషియా, న్యూ క్యాలిడోనియా ఫిజీ ద్వీపాలలోని అనాగరికజాతుల్లో కనిపిస్తుంది. తమకు చెచ్చిన స్త్రీకొరకు వీరు యుద్ధాలుచేసి అపాయకర పరిస్థితులలో కూడా ప్రాణాలను లెక్కచేయక ఆ స్త్రీని తమయింటికి తీసుకుపోయేవారు. కాని ఆమెయందలి వ్యూహాహం తీరినా ఆమెను వెళ్ళగొట్టక, చంపి ఆ మాంసాన్ని వండుకుతినే వారని అడ్మిరల్ ఫిజ్రాయ్, హన్ బోల్ట్, విల్కేన్ మొదలైన వారు వ్రాశారు.

ఆ తర్వాతస్థితి స్త్రీని ఆస్తిగా ఎంచినప్పటిస్థితి. హెర్బర్టు స్పెన్సర్ తన సాంఘిక శాస్త్రసిద్ధాంతాలు అనే పుస్తకంలో యిలా వ్రాశాడు. “హార్మోదోరలో ఒకసారి ఒక చిపివాయన్ నాయకుడు యిలాజిన్నాడు — స్త్రీలు పనిచేయ్యడానికిమాత్రమే సృష్టించబడ్డారు. ఇద్దరు పురుషులు మోసేంత బరువు ఒక్క స్త్రీ మోస్తుంది” అని. ఆ పుస్తకంలో బైకోగారి Interior of South Africa అనే పుస్తకంలో ఒక చోట ఇలా ఉదహరించారు—“ఒక కాఫిర్ నాతో స్త్రీ తన భర్తయొక్క ‘యెద్దు’ అని చెప్పాడు. స్త్రీలు కొనుక్కోబడతారు కనుక వాళ్ళపని పరిశ్రమచేయడమేనని అతను సమర్థించాడు” నూటర్దోర యిలా వ్రాశాడు. ఒక కాఫిర్ తన భార్యను చంపి ఆమెను తాను శాశ్వతంగా కొనుక్కున్నాడు కనుకనే తాను చంపివేశానని సమర్థించుకుంటాడు.”

అనాగరిక మనుచీజాతిలో యింతకంటె కొద్దిబౌద్ధత్యం కనబడుతుంది. వాళ్ళనుగురించి ఇలా చెప్పబడింది—“మనుచీ స్త్రీ వితంతువు కాగానే ఆమెకు సవతికొడుకు లేకపోతే ఆమె

సర్వస్వతంత్రురాలు అవుతుంది. కాని ఆమెకు సవతికొడుకులు వుంటే ఈమె వారందరికి భూమి - పుట్రవలె ఉమ్మడి ఆస్తిగా పరిగణింపబడుతుంది. ఆమెపై వారందరికి సమానాధికారం వుంటుంది.” ప్రపంచంలో చాలా జాతుల్లో స్త్రీ జాతి సీతి యిదే.

కృష్ణపుల బైబిలు పాఠనిబంధనలలో లేవీ తన విధన కోడలిని యితరులకు అమ్మినట్లు ఉన్నది. మన శాస్త్రాల్లో కూడ కన్యతండ్రి తానుపొందిన కన్యాశుల్కమును తిరిగి ముట్టచెప్పలేకపోతే వితంతువైన తన కూతురు అత్తవారి అధికారమునకు లోబడివుండాలని చెప్పబడింది. ఇలాంటి నియమాల్నీ ఆస్తివంపిణీ పద్ధతిలోనే ఉన్నాయి. వేరాపాజ్ ఆదిమ నివాసులను గురించి ఇలా వ్రాయబడింది—“చనిపోయినవ్యక్తి సోదరుడు తాను వివాహితుడైనా సరే, వదిననుగాని మరదలిని గాని వెంటనే ఆలస్యంచెయ్యకుండా తన భార్యగా చేసుకునేవాడు. ఒకవేళ అతను ఆమెను తన భార్యగా స్వీకరించకపోతే మరేబంధువైనా ఆమెను తనదిగా చేసుకోవచ్చు.” అంటే దానిఅర్థం ఆస్తి చెయిదాటిపోకూడదనే కదా! ప్రపంచంలో నూటికి తొంభై జాతులవిషయంలో పై కథనంలోని ప్రతి అక్షరం యదార్థమే.

History of Woman's Suffrage అనే పుస్తకంలోంచి కొన్ని వాక్యాలు చూపి అమెరికాలో బోప్సన్ వంటి చోట 1850 వరకూ కూడా స్త్రీకి ఎలాంటిస్థానం ఉండేదో చూపుతాము. పై గ్రంథంలో స్త్రీ వివాహానికి పూర్వమే తన

అసినంతా భర్తపేర వ్రాసేస్తుందనీ, “ఆమె ఒకవ్యక్తిగా ఉండేదికాదు”, “ఇంట్లో పనిచేసే నౌకరకుంటే కొంచెం మిన్నగా ఉండేది”. “ఇంగ్లీషువారి సాధారణ న్యాయం ప్రకారం ఆమె భర్తయే ఆమెకు ప్రభువు, యజమానీనీ”, “భర్త ఆమెను కర్రలతో కొట్టుకోవచ్చు” “మైసేచుయేట్టు అనే రాజ్యంలో భార్యాభర్తలు ఒకేవ్యక్తిగా భావింపబడి, ఆస్తికి భర్త మాత్రమే గుర్తింపబడేవాడు.” “స్త్రీకి ప్రత్యేకవ్యక్తిగత అధికారాలేమీ ఉండేవికాదు ఆమె తన ఆత్మనుకూడా తనది అని అనలేకపోయేది.” అని అన్నది. మరి నేటి ఆమెనికాలో స్త్రీ సమాజానికున్న ఆశ్చర్యకర స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి ఎన్నన్ని వింటున్నాం! కాని ఆనాడు మనదేశంలోవలెనే స్త్రీలను చావమోదడం, మొరపెట్టుకున్నావినేనాధుడే లేక పోవడంగా ఉండేది అక్కడను!

అయితే మనకొక సందేహం కలుగుతుంది. ప్రపంచంలో మొట్టమొదట పురుషుడు స్త్రీపై అత్యాచారాలను ఏదీకలో ప్రారంభించాడా అని. మనిషి పశువుగా వున్నప్పటి నుంచే వున్నదా? లేక కొంత నాగరికతపొందినతర్వాత ఈ అత్యాచారాలు ప్రారంభించాడా? దీనివిషయమై ఏ సామాజిక తత్వవేత్తకూడా నిశ్చయంగా ఏమీ చెప్పలేడు. విషయం కూడ అలాంటిదే. ఎందుకంటే ప్రపంచంలో మొదటినుంచీ కూడ అనాగరికజాతులైనా లేక నాగరికతపొందిన జాతులైనా కూడ వాటిలో స్త్రీ పురుషుల సంబంధాలు చాలా జటిలంగాను, రహస్యంగానూ వుండడంచేత బయటివారు బయటి నుండి చూచి ఏమీ చెప్పలేకపోయేవారు. లేట్టూర్ ధొర

ఆదిమజాతుల్లో పురుషులు స్త్రీలను వివరీతంగా బాధలు పెట్టారనీ, అంతగా మరెవ్వరూ, ఎక్కడా, ఎవరూ స్త్రీలను బాధించలేదని తొలిసారిగా చెప్పినప్పుడు, ఆయన తన బుద్ధిబలం మీద ఆధారపడే చెప్పారు. దాన్ని చాలామంది విశ్వసించారు కూడాను. కాని నేడు మరికొంతమంది పండితులు దానిపై పరిశోధన ప్రారంభించి లేటూర్ గారి కథనాన్ని అంగీకరించడం లేదు. ఎందుకంటే స్త్రీ పురుషుల సంబంధంలో సహజంగా అలా వుండడానికే వీలేదని వివరీతమైన అత్యాచారాలను సలిపి క్రూరుగానూ ఊహించలేనంత నిర్దాక్షిణ్యంగానూ వ్యవహరించేవారు" అనే వాదాన్ని సమర్థించలేకపోతున్నారు. ఇదే జరిగివుంటే ప్రపంచంలో మానవజాతియే నశించిపోయివుండేది. మన ఆలోచన లన్నిటా ఈ సత్యాన్ని దృష్టివథంలో వుంచుకొనకపోతే చాలా తప్పిదం కాగలదు. అయితే వారు చెప్పే దాంట్లో ముప్పాతిక పాలు నిజం వుండవచ్చుననడానికీ సందేహంలేదు.

హెడ్డన్ దొర తన Hed Hunters అనే పుస్తకంలో "స్త్రీలు ఏవిధంగా అణగద్రొక్కబడేవారూ కాదు, వారిని అణగరికంగా ఉపయోగించేవారూ కాదు" అని ప్రాసిఫ విషయంకూడా నిజంకాదు. అయితే కొన్ని ఆదిమజాతుల్లో ఇందుకు అనుకూలమగు ఉదాహరణలుకూడా దొరక్కపోవు. ఉదాహరణకు భారతదేశంలోని ఖసియా జాతిలో భార్యకు కోపంవస్తే భర్తను యిట్లాంటి వెళ్ళగొట్టి రెండోవెళ్ళి చేసుకునేది. నికారావా, టాహిటీ జాతుల్లోకూడా ఇలా

జరిగేది. ఆపాచజాతివారు యుద్ధంలో ఓడిపోయి యింటికి తిరిగివస్తే స్త్రీలు వారిని యింట్లో అడుగుపెట్టనిచ్చేవారు కాదట. డాయ్కో, అమెజాన్లు యుద్ధంలో పరాక్రమం చూపకపోతే వివాహానికి అనర్హులయ్యేవారు. నరమాంసాహారులగు కారిబ్ జాతి ప్రజలు పురుషులమాంసాన్ని తినేవారు గాని, స్త్రీల మాంసమును ముట్టేవారుకాదు. అరబ్ దేశంలో షేక్ యువతులఎదుట కొరడాదెబ్బలను సహించలేని యువకులు యువతుల హృదయాలను వశపరచుకోలేకపోయేవారు. యింతేకాక ఇంకా చాలాజాతుల్లో ఉదాహరణకు సుమత్రాలోని బాతావ్రదేశంలో, ఆఫ్రికాలోని స్వర్ణ వనపు నీగ్రోలలో, అమెరికాలోని పెరూదేశ అనాగరిక జాతులలో ఇంకా అనేక ఆదిమజాతుల్లో బహుశః మనదేశంలోని టోడా జాతిలోకూడ వారసత్వపుహక్కు ఆడవారికే ఉండేది కాని, పురుషులకు కాదు.

ఇవన్నీ యిలా పున్నప్పటికీ వేలకొద్ది పుదాహరణలిచ్చి స్త్రీలను చిరకాలంబించి బాధిస్తూవచ్చారని నిరూపించవచ్చు. యింతకుముందు స్త్రీలను ఆస్తిగా పరిగణించేవారని చెప్పాను. అలాగనే ఆస్తివారసత్వంకూడ స్త్రీలనుంచే ప్రారంభమైనట్లుంది, ఒక్కొక్కప్పుడు ఒక్కొక్క స్త్రీ పంపకంలో ఐదారుచేతుల్లోకి మారుతూఉండేది. అందుచేత ఆమెగర్భం నుండి జనించిన సంతానం ఏ వంశానికి చెందినదో నిర్ణయించటానికి పీలుండేదికాదు. అందుకనే ఏ పురుషుడైనా చనిపోతే అతని ఆస్తి అతని భార్యకుకాక చెల్లెలి సంతానానికి సుక్ర

మించేది. ఆ చెల్లెలు చేతులుమా రేచికాదని కాదు ఆరంభం. కాని ఎంతైనా ఆమె తమవంశానికి చెందినదనీ, అందుచేత ఆమెపిల్లల్లో తమ వంశరక్తం ఉంటుందనీ భావించేవారు. అందుచేతనే ఆ స్త్రీ మేనల్లుడికీ దక్కేదికాని కుమారునికి లభించేదికాదు. ఆ స్త్రీ ఎవరికీదక్కినా, వారనులను పురుషులే నిర్ణయించేవారు. అందులో స్త్రీల కేమీ స్థానంఉండేదికాదు. మానవుని బుద్ధిభేదాలవల్ల గొర్రెమెడను ఎడంకేవునుంచి సరికినా లేక కుడివేవునుంచి సరికినా పర్యవసానం ఒకటే. బహుశః అందుచేతనేమో టైలర్ దొర స్వర్ణవనపు నీగోలనుగురించి వ్రాస్తూ స్త్రీలకు కొన్ని అధికారాలున్నట్లు పైకి కనపడినా, యదార్థంలో వారు చాలా అణగారినట్లు రన్నాడు. ఇదేస్థితి అన్నిజాతుల్లోనూ ఉంది.

క్రాలీదొర తన క్రొత్తపుస్తకం 'Mystic Rose' లో స్త్రీల ఔన్నత్యాన్నిగురించి వ్రాస్తూ పాపువన్ ప్రజలను గూర్చి ఉదహరించారు. వీరు స్త్రీలను అతిగా బాధపెట్టడంలో పేరుపొందినా వివాహవిషయంలోమాత్రం స్త్రీయే తనభర్తను ఎంచుకుంటుందనీ, పురుషుడు తనకుతానై ఏ స్త్రీని వివాహమాడుతానని అనుకూడదనీ, స్త్రీయే ముందుగా పురుషుణ్ణి కోరాలనీ ఈరీతివల్లనే ఆజాతి ఔన్నత్యంపొందినదనీ వ్రాశారు. పైకి ఈ పద్ధతిలో లోపంలేనట్లు కనిపించినా, ఇందుకు వ్యతిరేకంగా ఎన్నోని చెప్పవచ్చు. మొదటివిషయం: వారు స్వయంగా భర్తను ఎన్నుకున్నంతమాత్రాన పురుషులు వారిని బాధించరనే నిశ్చయంలేదు. దాంపత్యపేరు అంటేనే ఏమీ తెలియని వారు, మాటమాటకీ స్త్రీలను హత్యచేసేజాతిలో స్త్రీలకు

ఏదోఒక చిన్న అవకాశ మేర్పడిననుటే దానివల్ల వాళ్ళి కేం లాభం ఒరిగిందో మా కేమీ అర్థంకాదు.

రెవరెండు సూటర్ దొర అఫ్రికాలోని కాంగో, ఉగంజా ప్రదేశాలలో స్త్రీలకు గౌరవమర్పాద లున్నాయని అంటారు. నిజానికి ఆ దేశాల్లో స్త్రీలు రాణులుగా గద్దెలెక్కుతారు. అయితే కెప్టెన్ స్పెక్టోదొర తన “నైలుచది జన్మస్థాన ఆన్వేషణ” అనే గ్రంథంలో ఆదేశాలలో ఏ తప్పు లేకుండానే పురుషులు స్త్రీలను హత్యచేస్తారని వ్రాశారు. ఆయన యిలాంటి సంఘటనలచిత్రాలను తన పుస్తకంలో వేశాడు. ఆయన యికా యిలా వ్రాశాడు—“స్త్రీల చేతులను తాళ్ళతో కట్టి వధ్యస్థునికి ఈడ్చుకుపోతూఉంటే వాళ్ళు వెక్కిరిస్తూ ఏడుస్తారు. ఆ ఏడుపువింటే దయ్యాలకుకూడా దయకలుగు తుండేమోగాని ఆ దేశపురుషులకు మాత్రం జాలి కలుగదు.” ఆ రచయిత గుడారంలోకి విన్నపేటట్లు సమీపమార్గంగుండా తీసుకొనిపోబడే ఒక స్త్రీ ‘హే నియాంగే!’ ‘హే బాక్కా!’ (నా స్వామీ, నా రాజా) అని అరుస్తూఉంటే ఆమెభర్త ఆ అరుపులు సంతోషంగా విన్నాడట. ఆ దేశపురాజు నేరా మరణానంతరం జరిగిన కొన్నిఘటనలను కెప్టెన్ స్పెక్టో తన కళ్ళతోచూచి, ఆ దృశ్యాలను వర్ణించాడు. వాటిని చది వితే పిల్లలకు మట్టిబొమ్మలంటే ఉండే విలువకూడా స్త్రీలంటే ఆ దేశంలో పురుషులకు లేదనిపిస్తుంది. ఒకచోట యిలా వ్రాశారు—చనిపోయిన తండ్రికుమార్తెలందర్నీ రాజకుమారుడు వివాహమాడి, వివాహంజరిగి వారం అయ్యా కాక

మునుపే అందులో ముగ్గుర్ని సరిగా అభివాద మాచరించ లేదని నిలుపునా కాల్చివేశాడట'

చాలమంది యాత్రీకులు ఆదిమజాతులవారికి భార్య భర్తలపేరు అన్నమూర్తినా తెలియదని వ్రాశారు. ముఖేరో అనే ఆయన "సీగ్రోలు ప్రేమ, అనురాగం, ఈర్ష్య అనే గుణాలకే ఎరుగను. వారిభాషలో వీటిని వ్యక్తంచేసే పదాలే లేవు" అని వ్రాశారు. సర్ జాన్ లబ్జ్ అనే ఆయన ఆ దేశం లోని హుటెన్ బుక్ జాతిని గురించి వ్రాస్తూ "ఆ దేశములు పర స్పరసంబంధమేలేని నిశ్శృంగులుగా ఉంటారు. వారి ప్రవర్తన చూస్తే విశ్వంలో ప్రేమ అనే భావం మచ్చుకైనా లేదనిపిస్తుంది" అని వ్రాశారు. కాఫిర్ జాతిని గురించి వారి వివాహవ్యవస్థలో అనురాగం ఎక్కడా లే దంటారు. జాకెబ్ జాతిలో స్త్రీ పురుషులమధ్య ప్రేమ ప్రబలి క్షేపించడట. అలాగని విశ్వంలో స్త్రీ పతిసేవ చేయటం. పురుషుడు భార్యను ప్రేమించడమే లేదనికాదు. కాని పురుషుల జబర్ద స్త్రీపల్లనే హోమన్, మాల్ గానీ, ఫిజియన్, చీవా, బేచూలూ జాతుల్లో పతివ్రతలు కన్పిస్తారు. హోమన్ ఫిజీషియాల్లో భర్త మరణాంతరం స్త్రీలు ఆత్మహత్య చేసుకుంటారని యంత్రముందే చెప్పాము. అమె రికాలోని మండాన్ జాతి వితంతువులు తమ స్మృతభర్తల కపాలాలను దండగా గుచ్చి మెడకు ధరించేవారట. అంతేకాకుండా రాత్రిళ్ళు వాటిని తమ ప్రక్కలో పెట్టుకొని పడుకొనేవారట. వాటిని స్నానంచేయించేవారు. చరికాలంలో తమ కొంగుల క్రింద పెట్టుకొనేవారట. నిద్రించేటప్పుడు రాత్రిళ్ళు వాటిని నిద్ర

పుచ్చడానికని జోలపాటలు పాడేవారట. మరి ఆ పురుషులు తమ జీవితకాలంలో ఆమెతో ఎలా వ్యవహరించారో! అలాగని అన్ని సందర్భాలలోనూ పురుషులు అత్యాచారాలే చేస్తూ వచ్చారనీ, అందుకు బదులుగా స్త్రీలు ఎప్పుడూ ప్రేమించి సేవచేస్తూ వచ్చారనీ మే మనడంలేదు. బహుశః మేము అలా అంటే మానవస్వభావానికి విరుద్ధమైనవంట చెప్పడమే. అయినా క్రూరఅత్యాచారాలు, బాధలకు బదులుగా ఎక్కడైనా ప్రేమ, సేవచేయడం జరుగుతుందీ అంటే అది ఒక్క స్త్రీలలోనేనని చెప్పకతప్పదు. దీనికి ఉదాహరణలు చూపాలంటే అసభ్య ఆదిసమాజంలో కూడా దొరుకుతాయి. అందుకనే పైన ఒకటిరెండు ఉదాహరణ లివ్వడం జరిగింది.

స్త్రీకున్న యీ విలువను పురుషుడు అంగీకరించడు. అంగీకరించగోరడని తెలుపుటకే ప్రయత్నించాము. అయితే దీనికి వ్యతిరేకంగా కూడా కావలసినంత చెప్పవచ్చు. ఒకవేళ వాటినన్నిటినీ అంగీకరించినా ఈ పుస్తకం ప్రధానోద్దేశం లేక మైనా చలించదు.

ఏదిఏమైనా, యింతవరకూ ఏ దేశంలోనూకూడా ఏ పురుషుడు స్త్రీకి యధార్థవిలువను ఇవ్వలేదనీ, పురుషుడెప్పుడూ స్త్రీని ఎన్నోవిధాల హింసించాడనీ చెప్పాము. పురుషుడు స్త్రీని బాధించాడనే విషయం అంగీకరించక తప్పదు. అయితే స్త్రీయొక్క న్యాయమైన హక్కులనుండి ఆమెను ఎప్పుడూ వంచిస్తూవచ్చాడనే విషయంమీద చర్చ జరుగవచ్చు. అసలు స్త్రీయొక్క యధార్థవిలువ ఏమిటో నిర్ణయించుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాము.

యించకుండానే ఆమెకు ఆ విలువ లభించిందో లేదో యెలా చెప్పగలమని పురుషుడు అనవచ్చు. ఏ ఏ దేశాల్లో స్త్రీలు ఎంత విలువపొందుతూవచ్చారో అదే వారి యదార్థమైన విలువ అనికూడా పురుషుడు అనవచ్చు.

దీన్ని పరిశీలించాలంటే ముందుగా స్త్రీ పురుషుల సంబంధాన్ని గూర్చి తెలుసుకోవాలి. స్త్రీ పురుషులమధ్య ముఖ్యంగా నాలుగురకాల సంబంధాలు ఉంటాయి. అవి భార్య, చెల్లెలు, కూతురు, తల్లి సంబంధాలు. ఇప్పుడు వరుసగా ఈ సంబంధాలనే పరిశీలిద్దాము జాన్. ఎఫ్. యం. లెనన్ అనేక దేశాల ఉదాహరణలిస్తూ తన Primitive Marriage అనే పుస్తకంలో ఆదిమజాతి ప్రజలు భార్యను ఎలా పొందేవాడో వివరించాడు. మనుష్యులు పశువులుగా సంచరించేటప్పుడు పురుషుడు స్త్రీని ఎలా పొందేవాడో ఈ పుస్తకం ఆరంభంలో అనేకసార్లు ఉదహరించాము. బలవంతుడు బలహీనునినుండి స్త్రీని లాక్కునేవాడు. తన మోహం తీరగానే ఆమెను వదిలి వేస్తూఉండేవాడు. తన కామం, మోహం తప్ప మరేమీ అత డాలోచించేవాడు కాదు. స్త్రీతోడి యే సంబంధమూ అతన్ని బాధించేదికాదు. యం, లెనన్ ఒకచోట “పూర్వ కాలంలో వివాహసమయంలో స్త్రీ పురుషులమధ్య ఎలాంటి సంబంధం ఉన్నా లెక్కలోకి వచ్చేదికాదు” అని వ్రాశాడు. ఆయన వ్రాసినది చాలవరకు సత్యమే. ఎందుకంటే ఆరోజులలో ప్రాథమిక ప్రాకృతికజ్ఞానం అనేది ఉండేదికాదు.

కేవలం అనాగరిక ఆదిమ జాతుల్లోనే తల్లి, చెల్లెలు, కూతురు అనే విచక్షణలేక వివాహమూడడమేకాక, అర్ధనాగరిక,

నాగరికజాతుల్లోకూడ ఇందుకు తగిన ఉదాహరణ లెన్నో కనబడతాయి. వంశపారంపర్యతను గురించి పరిశోధించేవారికి నాగరికజాతుల్లోకూడా మధ్యమధ్య కనబడే భీష్మ రహస్య కళంక సంబంధాలు ఆ ఆనిమజాతుల సంబంధాలవంటివే నని తెలుసు.

అనాగరిక ఛీపివాయిస్ పురుషులు తమ తల్లిని వివాహమాడేవారని చెప్పాము. ఇటీవలి ఉదాహరణ : అర్ధనాగరికులైన ఆఫ్రికాలోని కేబూన్ ప్రదేశంలో భర్త చనిపోగానే రాజ్యం పోతుండనే ఉద్దేశ్యంతో రాణి తన పెద్దకొడుకునే వివాహమాడి సింహాసనాన్ని దక్కించుకుంది. నాగరికులైన ఈజిప్టులోని ఫరావో (రాజు)లు తమ తోబుట్టువులనే వివాహమాడేవారు. నాగరిక పెరూదేశంలో రోక్కా ఇంకా వంశంలోని ఆరవయింకాయో ఏడవయింకాయో తన అభిజాత్యాన్ని నిలుపుటకు తన ద్వితీయపుత్రునకు కనిష్టపుత్రికకు వివాహం చేసి, వారిని సింహాసన మెక్కించాడు. నళిష్ఠమునికూడా తన సోదరి అరుంధతిని వివాహమాడాడు. సింహాశద్వీపంలోని భేద్దాజాతివారు కనిష్ఠసోదరిని వివాహమాడడం ఎంతో గౌరవప్రదంగా భావించేవారు. అష్టల్లో అలాంటివారు తమ సమాజంలో కులీనులుగా భావింపబడి. అధికగౌరవానికి పాత్రులయ్యేవారు. సవతితల్లి కూతురు, విధన వదినలతో వివాహసంబంధాలు అనేక దేశాల్లో ఉన్నాయి. వీళ్ళల్లో ఒక్క భేద్దాజాతివారుతప్ప మరేజాతివారూ ఒక స్త్రీతో సంతృప్తిచెందేవారు కాదు. అంటే నాటి పురుషులు తమ

గృహిణిని యితరులకిచ్చేవారు కాదు గాని, ఇతరుల స్త్రీలను లాక్కునేవారు.

పైచెప్పిన విషయాలు ఆ దేశాలవరకే పరిమితమై యితర దేశాలకు వర్తించవనుకోవటం పొరబాటు. అన్నిజాతుల్లోనూ, అన్ని దేశాల్లోనూ యివి ఉన్నాయి. అయితే, తేడా ఏమిటంటే కొన్నిచోట్ల కాలగర్భంలో లేనమైపోయాయి. మన దేశంలో నేడు అన్నగాని తమ్మునిభార్యనీడనుకూడా తాళకూడదు; కాని ఈ దేశంలోనే ఒకప్పుడు పంచపాండవులు ద్రావది నొక్కదానినే వివాహమూడారు. సరిగా గుర్తులేదు, కాని సప్తమూర్తులు ఏడుగురూ అన్నదమ్ములే అవుతారు. ఒకే స్త్రీతో తమ ఋషియూత్రను నిర్వహించారు. ఇదే భారతంలోని ఆదిపర్వములో సహతనాచారముని చెప్పబడింది. బలవంతంగా పెళ్ళిచేసుకోవడమనేది ఆదిమజాతుల్లోనేకాదు, అది భారతదేశంలో చాలా ఎక్కువగా ఉండేది. అందుకు ఉదాహరణల కేమీ లోటులేదు.

స్త్రీలనుగురించి యింటాబయటాకూడా తగాదాలు, తన్నులాటలు జరుగుతాయి. మరి రెండురోజులు పోతే, ఆ స్త్రీలకు విలువేఉండదు. ఈ విషయాన్ని స్పష్టంచెయ్యడానికే స్త్రీల ఆదిమవ్యవస్థను వివరించవలసివచ్చింది 1870 వరకూ అబిసీనియాలో ఒక ఆచారంఉండేది. ఎవరికైనా మరణదండన విధింపబడితే ఆ వ్యక్తి తన తలకుబదులు, తమ సర్దారుకు యవ్వనవతియగు కూతురునుగాని, భార్యనుగాని సమర్పించేవాడు. రెండురోజుల అనంతరం తనకు లభించిన ఈ బహుమానాన్ని తన కిష్టమైనవానికి ఇచ్చేసేవాడు. కెప్టెన్ స్పెక్

అబినీనియారాజుకు సంబంధించిన ఒక సంఘటనను యిలా వర్ణించాడు—“...ఆ తర్వాత రాజు, రాణులు అందరూ తోటలో చెట్లక్రింద క్రీడిస్తూ ఉల్లాసంగావున్నారు. దురదృష్టవశాత్తూ రాణులలోకల్లా అశిసుందరియైన రాణి ఒకపండుకోసి రాజుకు యివ్వబోయింది. అందువల్ల రాజు తనను అభినందిస్తాడనుకున్నది. కాని రాజు వెంటనే కోపోద్రిక్తుడై పిచ్చివానిలా తన్నుతాను మరచిపోయి “యింతవరకూ నాకు ఆడది బహుమాన టివ్వాలని ప్రయత్నించే పెంకితనానికి ఇదే ప్రథమం” అంటూ ఆమెను వెంటనే బంధించి ఉరికంబ మెక్కించమని తన ప్రక్కనున్న భటుల కాజ్ఞాపించాడు. తర్వాత స్పెక్ యిలా వ్రాశాడు—“నా అంగ్ల రక్తానికి యీ సంఘటన సహించరానిది. అందుచేత నేను నాప్రాణానికి తెగించి ఆ ఉన్మత్తరాజు పుద్దేశ్యాన్ని విఫలంచేయ ప్రయత్నించి, తుద కా స్త్రీ ప్రాణాలను కాపాడగలిగాను.”

స్త్రీలయెడల పురుషుల ఈలీలలు, స్వార్థపరత్వం, క్రూరస్వభావం, పిచ్చితనం స్త్రీ జాతినే అవమానించి, అణగద్రొక్కి సంతృప్తిపడక పురుష సమాజాన్ని, మాతృభూమినీ కూడా పతనంచేశాయి. దీనినిగురించి వివిధదేశాల ఉదాహరణలిచ్చి స్పష్టంచెయ్యాలంటే ఇందులో స్థలంచాలదు. అందుచేత కెప్టెన్ స్పెక్ రచననుండే మరొక ఉదాహరణ ఇచ్చి ఈ విషయాన్ని ముగిస్తాము. ఆఫ్రికాలోని ఈ దుర్దశకు పురుషుల విశ్రంఖలత్వమే ముప్పాతికవంతు కారణం. అక్కడ ఏ గౌరవనీయుడగు పెద్దవాడో చనిపోతే పెద్ద యుద్ధరంగం తయారయ్యేది. ఎందుకంటే ఎవరు ఎవరిసవతి సోదరు

డవునో కాదో, ఎవరి ఆస్తి (స్త్రీలు) ఎవరికి చెందాలో ఎవరికి చెందకూడదో తేల్చుకోవాలంటే భుజబల ప్రదర్శనం. బల్లెల యుద్ధం తప్ప వేరుమార్గం ఉండేదికాదు.

మరొక విషయం. పై కెప్టెన్ గారే ఒకసారి ఆయన తన స్నేహితులకు బావింటే నోట తాము మనిషిమాంసం తింటామని, మనిషిమాంసం చాలాకుచీగా ఉంటుందనీ విన్నాడట. అన్నడు కెప్టెన్ గారు 'ఇంతమాంసం ఎలా దొరుకుతుంది? మీవాళ్ళనే చంపుకుంటారా?' అని అడిగారట దానికి సమాధానంగా కాదనీ, ప్రక్క గ్రామాలనుండి మనుష్యులను కొనుక్కునస్తామనీ చెప్పాడట. 'అదెలాగ' అని కెప్టెన్ అడిగాడట. తండ్రిలేని పిల్లలకు తినడానికేమీ దొరక్క, వారు నీరసించిపోయేవారనీ, ఆస్తిలో వాళ్ళతల్లికి ఒక్క మేకనుయిస్తేనే ఒకబిడ్డను అమ్మిపేసేదనీ, అలాంటివాళ్ళను కొనుక్కుని తింటామనీ నాకరు చెప్పాడట. నాగరిక దేశాలలో తండ్రి రెండోపెళ్ళి చేసుకున్నతర్వాత, రెండవభార్య పిల్లలతో పోలిస్తే మొదటిభార్యపిల్లలవల్ల నిర్దయుడౌతాడు. అలాగే ఒక భర్తనువొదిలి, మరొకపురుషుని చేపట్టిన స్త్రీకి కూడా మొదటిభర్తసంతానమంటే నిర్లక్ష్యం కల్గడం సహజం కావచ్చు. అది అనాగరికులైనందున వారిలో మరొకంత అధికమై ఉండవచ్చు.

అండమాన్ దీవులలోని ఆనిమజాతుల్లో ఒక జిలనాటు ఉన్నది. పిల్లలకు పశ్చిమానంతవరకే స్త్రీ పురుషులు కలిసి ఉంటారట; పిల్లలకు పశ్చిమాగానే ఇద్దరూ నిడిపోతారట. పురుషుడు మరొక స్త్రీని, స్త్రీ మరొక పురుషుణ్ణి వెతు

కుంటారు. అలాంటప్పుడు సాధారణంగా స్త్రీ తన ఆసంతానాన్ని ఏ చెరువుగట్టుపైనో ఒదిలిపెట్టేసి తన క్రొత్తసంసారాన్ని చక్కబెట్టుకోవడంలో నిమగ్నురాలవుతుండటం అందువల్లనే అండమాన్ ఆదిమజాతి చాలా త్వరగా నశించిపోతున్నదని ఫ్రాన్సిస్ డే తన రిపోర్టులో పేర్కొన్నాడు. ఆయనకు ఎంత వెదకినా ముగ్గురుబిడ్డల్ని సజీవంగా ఉంచుకున్న తల్లీకనబడలేదట!

అమెరికాలోని కుచిల్ జాతివారు తమ సంతానం రోగగ్రస్తమైనప్పుడు అడవుల్లోకి తీసుకువెళ్ళి పారేస్తారట ఆస్ట్రేలియాలోని ఆదిమవాసులు సజీవంగాయున్న తమపిల్లలను మొసళ్ళను, పెద్ద చేపలను పట్టడానికి గాలానికి తగిలించి ఎరగా వేసేవారని అంగాన్ వ్రాశారు. అది నమ్మశక్యంకాదని హెర్బర్ట్ స్పెన్సర్ తన పుస్తకంలో విమర్శించారు. కాని అంగాన్ కథనం నమ్మపీలులేనిదికాదు ఎందుకంటే ఏ జాతిలోగాని, ఏ దేశంలోగాని స్త్రీ విలువ పడిపోయినప్పుడు, ఆ సమాజంలోని బిడ్డలస్థానంకూడా పడిపోతుందనేవిషయం పరిశోధనవల్ల తెలుస్తోంది. ఇది కేవలం నిమ్నస్థాయికిచెందిన మానవుల సంగతిమాత్రమేకాదు. ఉన్నతతరగతిలోకూడా స్త్రీకి స్థానం పడిపోయినప్పుడు శిశువులస్థానమూ పడిపోతూవచ్చింది. దీనికి ఉదాహరణలు అనవసరం. కాని, ఆ జాతుల భవిష్యత్తు మాత్రం అంధకారబంధురమైపోతుంది. ఇందుకు స్త్రీ పురుషుల సంబంధాలే కారణమనుకునేవారు పొరబడుతున్నారనవలసివస్తుంది. దీనికి ముఖ్యకారణం స్త్రీ ఉపేక్షింపబడటము, ఆమె ఒక ఆటవస్తువుగామాత్రమే పరిగణింపబడడమూను.

హెర్బర్టు స్పెన్సరు తన సాంఘిక శాస్త్రంలో మానవుని తీవ్రమానసిక భావాలను ఎత్తి చూపి, దీనిని గురించి ప్రస్తావించి పట్టు జ్ఞాపకం. కోపంలో ఉన్న సమయంలో పిల్లలు ఏదైనా తెస్తూ చడవేస్తే వారిని కొట్టడం సాధారణంగా జరుగుతూంటుంది. ఇది ఉద్రిక్తమనోవికార పరిణామం అంటారు. అయితే ఒక్కొక్కప్పుడు ఏ సంతా - చీకూ లేకుండా ఆదిమజాతులు తమ పిల్లల్ని చంపి వేసేవారని కూడా అంటారు. చేపలు పట్టుటకు ఎరగా ఉపయోగించుటకు పిల్లల్ని చంపడం, రోగగ్రస్తులకు పిల్లల్ని అడవి పాలు నేయడం—ఇలాంటివి ఎలా తీవ్ర మనోవికార పరిణామం వల్ల సంభవించేవి కాగలవో తెలియదు. ఒక పేజీ ఇవన్నీ మనోవికారాల పరిణామ ఫలితాలే అనుకున్నా చూ వాదనా బలమేమీ తగ్గదు. ఆదిమజాతుల మధ్య ఉండే దోపాలు ఉండేవే; స్త్రీ పురుషుల మధ్య సంభంధాలు కూడా శిథిలమైనవన్నదీ యదార్థమే. యివన్నీ యిలా ఉన్నప్పటికీ కూడా పురుషులు స్త్రీలను నీచస్థాయికి దించుకుండా వుంటే సామాజికస్థితి రోజు రోజుకు యింత పతనావస్థకు దిగజారి వుండేది కాదు.

ఉదాహరణకు టాహిటీ ప్రజల విషయమే చూద్దాం. కెప్టెన్ కుక్ తన యాత్రావర్ణనలో టాహిటీ ప్రజల దాంపత్యజీవితం అతి పతనావస్థలో ఉన్నదన్నాడు. అందగత్తెయగు స్త్రీ ఒక పురుషునితో సంతృప్తి చెందేది కాదు. అతని వారింటికంటే పుట్టెల్లు కొంచెం ఉన్నతమైనదైతే తనకు ఎక్కువమంది భర్తలు కావాలని అడిగి పొందేవాడు. ఆమె కుండేది. కెప్టెన్ కుక్ అనంతరం అక్కడికి వెళ్ళిన యాత్రీ

కుటు కూడా ఈ విషయం నిజమేనని అంగీకరించారు. ఇవన్నీ యిలాఉన్నా, ఆ దేశంలోని పురుషులు స్త్రీలను చాల గౌరవంగా చూచేవారు బహుశః అందుచేతనేనేమో వారు శిశువులనుకూడా ఆస్వాద్యతతో శ్రద్ధగా పెంచేవారనుకుంటాము. యాత్రీకులందరూ వారివంటి శాంతమూర్తులు, సుశీలురు, అతిథిసేవ చేసేవారు. నాగరిక సమాజాల్లో కూడా ఉండరని ఏకకంఠంతో అంగీకరించారు. వారికి దోపిడీలు, దొంగతనాలు అంటేనే తెలియదట. వారి సాంఘికస్థితిని అనుకరించాలని మా అభిప్రాయం కాదు, కాని వారెవ్వడూ స్త్రీలను అగౌరవపరచలేదు. యితర అనాగరికజాతులువలె స్త్రీలను అధఃపాతాళానికి త్రొక్కలేదు. అందుచేతనే 1903 లో సి. యల్. రేగ్ అనే ఆయన తన The Romance of the seas అనే గ్రంథంలో యిలా వ్రాశారు— స్త్రీల కర్తవ్యం ఇంటిని చక్కదిద్దుకోవడం, పిల్లలయెడల శ్రద్ధవహించడం, ఉత్తమ గృహిణి ఉత్తమజనని కావడం, రాజకీయాలకు దూరంగా ఉండడం బట్టలు కుట్టడమూను. టూహిటీ స్త్రీలు బోయిస్ స్త్రీలకంటే ఎంతో మెరుగని మా ఊహ. బెల్ గ్రేవియన్ స్త్రీలు కూడా కొంతవరకు వారితో సరితూగగలస్థితిలో ఉంటారు.

సిలోన్ లోని అనాగరిక భేద్ధాజాతి ప్రజలు స్త్రీలను చాలా గౌరవిస్తారు. వారు ఒక భార్య ఉండగా మరొక స్త్రీని ఏ పరిస్థితుల్లోనూ చేపట్టరు. తమ జీవితాంతం భార్యను ఒదిలి పెట్టరు. వీరినిగురించి జర్మన్ వైజ్ఞానికుడు హెకెల్, యూరపు నందలి అనేక నాగరికజాతులకంటే వీరెంతో సత్యవంతులు, న్యాయశీలురు అనీ, అలాంటి స్నేహపాత్రులు

ప్రపంచంలో మరెక్కడా దొరుకరని అన్నాడు. దానికే, తోడా జాతులవారినిగురించి కూడా యిలాగే చెబుతారు. శీల సౌందర్యంలో టిబెట్ స్త్రీలు చాలా పేరుపొందారు. వారు ఒకేసారి ఎక్కువనుండి అన్నదమ్ములను భర్తలుగా స్వీకరించడమేకాక, తమకుజాబికలిగితే ఇరుగుపొరుగువారి అభ్యర్థనను కూడా నిగ్రహించరు. అయినా పురుషులు వారిని గౌరవంగానే చూస్తారు. బహుశః అందుచేతనేనేమో రాజా రాజు మోహనరావు టిబెట్ స్త్రీలనుగురించి ఇలా వ్రాశారు- “విషత్సమయంలో ఒక టిబెట్ స్త్రీదయవల్లనే నా ప్రాణం రక్షింపబడింది. 40 సంవత్సరాలు జరిగినా ఇంకా ఆ స్త్రీలను తలచుకుంటే నాకళ్ళలో ఆనందాశువు లూరుతాయి”. ఈ స్త్రీల కారణంగానే వారు జీవితాంతం స్త్రీలను గౌరవిస్తూ ఉచ్చారణవిషయం వారే చెప్పారు.

ఇక్కడ పాఠకుల కొక మనవి. యీ విషయాలన్నీ చెబుతూ అశీలగుణగానంచేస్తున్నామని భ్రమపడకండి. ఆ స్థితిలోనూడ స్త్రీలను గౌరవించి వారికి విలువయిచ్చి పురుషుడు మోసపోకుండా నిలిచాడు. సహజంగా స్త్రీలకు ఒక యదార్థమైన విలువ ఉంది. అందుచేతనే పురుషుడు ఓడిపోకుండా విజయుడైనాడు.

ఇప్పుడు విపరీతమైన ఉదాహరణ ఒకటి తీసుకుచూడాలి. అది ఫిజీషియన్ స్త్రీలను గురించినది. ఫిజీ స్త్రీలవంటి పతివ్రతలు యింకెక్కడానూ కనిపిస్తారనడం సందేహస్పదమే. వారు తమ భర్త సమాధిపై ఇచ్చాపూర్వకంగా ప్రాణత్యాగంచేసేవారని ఇదివరకే చెప్పాము. కాని అక్కడి పురుషులు బహు వివా

హాలు చేసుకోవడమేగాక, చీటికీమాటికీ స్త్రీలను హత్యచేసే వారు. అక్కడి స్త్రీలస్థానం యింటి పెంపుడుజంతవులాంటిది. ఇంకా నిజంచెప్పాలంటే, అంతకంటే తీసికట్టేసని చెప్పవచ్చు. అచటి స్త్రీలు తమ సంతానం దొంగలు, బోపిడిగాండ్రు, హంతకులూ కావాలని ప్రార్థించేవారు. పారిశ్రామిక మాతృ హత్యతోనే తమ విద్యాభ్యాసం ప్రారంభించేవారు. అది విని తండ్రి నవ్వి “నా కొడుకు మీరుడౌతాడు” అనుకునేవాడు. ఆదేశపు స్త్రీల కటికహృదయాన్ని గురించి ఇలా వ్రాశారు-పురుషులు యుద్ధాల్లో ఓడించిన శత్రువులను బందీలుగా వట్టుకొచ్చి వారిని చంపి తినేముందు స్త్రీల వినోదంకొరకు వారిని అంతః పురంజోకి పంపేవారు. ఆ స్త్రీలకు బాగా హుషారైన అట ఏమిటంటే : ఆ ఖైదీలను కాళ్ళూ చేతులూ బంధించి, పడునుగల చాకుతో బందీ కళ్ళు ఊడబెరికేవారు. స్త్రీ లందరూ ఆ దురదృష్టవంతునిచుట్టూ చేరేవారు. అతని కాళ్ళూచేతులూ బంధించి కొందరు కళ్ళూడబెరుకుతూంటే, మరికొందరు పొట్ట చీల్చి ప్రేగులు బయటికి తీసేవారు. ఆ ఖైదీ మరణవేదనతో తన్నుకుంటూవుంటే స్త్రీలు కేరింథాలుకొడుతూ ఆనందించే వారు. ఇదీ ఆ దేశ స్త్రీ హృదయం! ఇంతైనా వారి పతి భక్తి, పాతివ్రత్యం ప్రపంచంలో ఏ సభ్యజాతిలోనూ కానరాదు. అలాంటప్పుడు వారిలో ఈ కటికతనం ఎలావచ్చింది? పాతివ్రత్యంలో సాటిలేని ఆ స్త్రీహృదయం ఏ దోషాలనల్లరాయిగా అయిపోయింది?

స్త్రీ యెడల పురుషుల సహృదయత్వం, న్యాయ ప్రవర్తనలనుగురించి చాలా ఉదాహరణలిచ్చాము. యిన్ని ఉదా

హరణలతోకూడా విషయంగ్రహించలేకపోతే యింకాయివ్వడం అనవసరం. ఒకటిరెండు స్థూలవిషయాలతో ముగిస్తాము.

(స్త్రీ) పురుషులమధ్య వుండే వివిధసంబంధాలను చూపి దాంపత్యజీవితాన్ని గురించి వివరించాము. యితర సంబంధాలు సరిగా లేకపోయినా ఈ సంబంధం స్పష్టంగా ఉంటుందని మాత్రమేకాక, ప్రాణికోటిలోఉండే సంబంధాలన్నిటిలోకి ఈ సంబంధంయొక్క ఆకర్షణ ఎంతదృఢమైనదో దానివాంఛ, మోహము అంత స్థిరమైనవిగా ఉంటాయి.

మన దేశంలో విజ్ఞులు ఆరురసాలలోనూ మధురరసం శ్రేష్టమైనదని చెప్పారు. ఈ మధురరసం సంభోగ సంబంధం వల్ల ఏర్పడుతుంది. యథార్థంగా సంఘటితమగు మానవుడు ఎన్నిసంబంధాల రసానుభూతిపొందుట సేర్పాడో, వాటన్నిటిలోకీ మధురరసంలోనే సమస్తరసాల వికాసం కనిపిస్తుంది. అందుచేతనే కొంచెం శ్రద్ధగా గమనిస్తే ఏదేశంలో ఈ మధురరససంబంధమైన భావాలు క్షీణమై బంధనాలు క్షణికమయ్యాయో, ఆదేశంలో ఆ నిష్పత్తిలోనే స్త్రీ పురుష సంబంధాలుకూడ హీనమయినాయి. ప్రపంచంలో ఏదైనా ఒకదేశంలోగాని జాతిలోగాని భార్యకంటే తల్లి, సోదరీ సంబంధాలు ఎక్కువ ప్రేమపాత్రంగా ఉన్నాయని అంటే అది వినడానికి ఎంత బాగా ఉన్నా వాస్తవానికి అది మిథ్యయే. వీటి మూలంలోకి మనం కొన్నిఉదాహరణలద్వారా చూడకపోతే ప్రపంచం తల్లక్రిందులుగా ఉన్నదనే భ్రమకలుగుతుంది. అనాగరిక అర్థనాగరికజాతుల్లో ఒకప్రక్క స్త్రీయొక్క స్థానం పతనమైన ఉదాహరణలు, ఆమె దురవస్థను తెలిపే ఉదాహరణలు

ఎన్నోవున్నా, మరొకప్రక్క స్త్రీ ఇంటికేకాక ఆ సంఘానికే యజమానురాలుగా వున్న సంఘటనలు కనబడతాయి. ఫిజీ ద్వీపంలో నృధస్త్రీలు చాలా గౌరవింపబడేవారు. వారి మాట అన్నివిషయాల్లోను చెల్లేది. మెక్సికో, హాయదా ఆది మజాతుల్లో కూడా అలాగే. చీనావానిలో వృద్ధురాలగు బామ్మే యింటికి నాయకురాలు. సుమత్రా, మెడగాస్కర్, కాంగోలలో స్త్రీలను రాణులను చేయడంకూడా జరిగింది. అయితే మాత్రం? కొంచెం లోతుగాచూస్తే స్త్రీలు భారమైన ప్రాణులుగా ఎంచబడుతూ, వివాహసమయాల్లో పెయ్యదూడలతో సమానమైన విలువమాత్రమే కలిగియుండి, సంతానోత్పత్తికి అసమర్థులవగానే బజార్లో అమ్మివేయబడుతూ, 'బానిస' అనే పర్యాయపదాన్ని కూడా కలిగియుండేటప్పుడు స్త్రీల కర్తృత్వం ఏమిటి? అందుచేతనే యీవిషయంలో బోనోక్రాప్తు కర్తృత్వం అనేది నామమాత్రంగానే కనిపిస్తోంది అన్నాడు.

మనఇళ్ళల్లో విషయమే చూచుకున్నా యింటికి యజమాని లేకపోతే ఇంట్లోని ముసలితల్లిగాని, నాయనమ్మగాని యజమానురాలౌతుంది. ఆ తర్వాత మనస్సుకు గోచరంగాని పాపాలంటూ ఉండకుండా, మనస్సును విప్పిచెప్పాలనుకుంటాము. ఈ దేశంలో ఆస్తిలోభంచే గురుజనులుకూడా కాల్చి చంపివేయబడేవారు. పురుషుల అనేక బాధ్యతలలో నుంచి స్పెన్సరుదొరగారికి స్త్రీలు తమభర్తలకు విషంయిచ్చి చంపడం హిందూసమాజంలో పరిపాటిగా కనపడింది. అందుకు ఆస్తియే కారణమని ఆయన వాదన. స్పెన్సరుదొరకు ఈ విషయాన్ని ఏ పండితుడు చెప్పాడోగాని, ఆ విదేశీయుడగు

పెన్నెననుకు స్త్రీల అపరాధం ఒకటి దొరికింది! ఈ దేశంలో స్త్రీలను చట్టపై కాల్చుచుంటే అపరాధాన్ని చూచి, బహుశా ఆయనను స్త్రీ మహాపరాధ మేదో తోచివుండవచ్చు. పాపం! స్త్రీ కాళి మసిఅయిపోయినా విముక్తిలేదు. ఏమైనా ఇది ఆయన స్వయంగా కల్పించినదికావచ్చు. ఎందుకంటే సహ గుణునాన్ని సమర్థిస్తూ ఈ దేశంలోని గొప్పగొప్ప పండితులు బ్రిటనుకు అప్పీలుచేసుకున్నారు. అందులో ఈ విషయం ఎక్కడా చెప్పబడలేదు.

ఇంక అసలువిషయానికి వద్దాము. మైన చెప్పిన జేళ్లాల్లో స్త్రీలపంతున్ననుబట్టి వారి కర్తవ్యాలు చెప్పారు. అసలు దానికేమైనా అస్తిత్వమంటూ ఉన్నదా, లేదా, ఉంటే అది ఎలా ఉండిఉంటుంది అని చూడాలి. స్త్రీ పురుషుల అన్ని రకాల సంబంధాలలోనూ, స్త్రీయొక్క న్యాయమైన హక్కు ఏదైనప్పటికీ, స్థానము, సమయము, వయస్సు తేడాలనుబట్టి పురుషు డామెకు ఎప్పుడు ఏ విలువ యిస్తూవచ్చానో అదే సరియైనదా? కాదా? వయస్సు తేడాలవల్ల మేమూ స్త్రీకియిచ్చిన విలువ సరిపోతుంది అని పురుషుడు అనవచ్చు. ఎలాగంటే, ఒక పండితుడు తన పుస్తకంలో 'మనువుకాలంలో వ్యభిచారం చాలా ఎక్కువగాఉండేది. దాన్ని నిర్మూలించటానికే స్త్రీలపై యిన్ని కఠిననిబంధనలు విధించవలసివచ్చింది!' అని వ్రాశాడు. అంటే బహుశా వ్యభిచారానికి బాధ్యతఅంతా స్త్రీలదేగాని, పురుషులదేమాత్రంకాదని ఆ పండితుని పుద్గేష్టమైయుంటుంది. ఏమైనప్పటికీ ఈ వాదనకు అసలు పునాదులంటూ ఉన్నాయా అని ఆలోచించాలి. ఈ పుస్తకంలో ఒకచోట 'బహుశా

ప్రపంచంలో స్త్రీలు అకుదైతేనేగాని వారివిలువ తెలియదని వాశాము. ఈ 'బహుశా' అనే పదాన్ని వదిలేసి, స్త్రీల ప్రస్తుతస్థితిలో పురుషులు వారికి తగు విలువ యిచ్చాలో లేదో చూద్దాము.

ఈ ప్రపంచంలో ప్రతిదీ ఏ ప్రాకృతిక నియమానికి లోబడివున్నదో ఆ నియమానికే వాటి విలువకూడా లోబడి ఉన్నదని ఏడమ్ స్మిత్ మొట్టమొదటసారిగా ప్రచారంచేసి నవ్వడు ఆ విషయాన్ని అందరూ సరిగా అర్థంచేసుకోలేక పోయారు. అప్పుడు ప్రజలకు అర్థమైనదల్లా, మా వస్తువును మేము మా యిష్టంవచ్చిన ధరకు అమ్ముతాం, కొంటాం. ధరను నిర్ణయించేది వస్తువుయజమానియేగాని మరొకరికి అధికారంలేదు అనిమాత్రమే. ఈ అహంకారంవల్లనే నందనంనత్సరాలవరకు ఈ సత్యాన్ని మానవుడు ఏస్మరిస్తూవచ్చాడు. ఈ సత్యాన్ని యిప్పుడు అందరూ అంగీకరించారని మేము చెప్పము. కాని దీన్ని అంగీకరించినవారికిమాత్రం ఈ ప్రాకృతిక నియమాన్ని ఉల్లంఘిస్తే చివరివరకూకూడా ఎప్పుడూ మంచి జరుగదని తెలుసు. దీనివల్ల వారికీ లాభంలేదు. ఇతరులకూ లాభం వుండదు. బియ్యము, గోధుమల బజారులోనూ లాభం ఉండదు. పిల్లలను అమ్ముకునేతావునా లాభంఉండదు.

ఈ గ్రుడ్డితనానికి ఒక చక్కని ఉదాహరణతిసుకోండి: జబర్దస్తీగా విలువ పెంచడానికి సజీవసాక్ష్యం మనదేశం (బెంగాలు)లో కులీనతను పెంశానుగతంచేయుట. ఇదే కనుక లేకపోతే నేడు ఎవరినైనా కులీనబ్రాహ్మణుడని అంటే ఆయన తిన్న తిడుతున్నాడని మనసులో అనుకోవాలి. వర్తమాన

స్థితిలో ప్రతిష్ఠగల బ్రాహ్మణయువకులు అత్తవారింటికి వెళ్ళి కొంత డబ్బుతీసుకొని ఆ డబ్బుతో రాత్రిళ్ళు కులాసాగా గడిపి, మర్యాద గంజాయి, భంగ్ మస్తుగా త్రాగేస్తూ ఉంటారు. అలాంటప్పుడు ముఖ్యంగా బ్రాహ్మణసంతానం ఎంత హౌస్యానికి దిగజారి తేనోగాని అలాంటి పనులకు సిద్ధపడరనేది చెప్పనవసరంలేదు. కులీనుల పిల్లలకు సమాజం ప్రతిష్ఠ ఆపాదిస్తుండడంచేతనే వారంత అధోగతికి దిగజారిపోతున్నారు. ఒక వేళ వాళ్ళ యదార్థవిలువే వారికి కట్టివుంటే, వాళ్ళు ఇంతగా అధోగతిసాలు కాకుండా ఉండటమే గాక సమాజంకూడా ఈ విధంగా శంకాబ్ధాలతరబడి లెక్కలేని నష్టపడుతుంది. స్త్రీల రక్తాన్ని పురుషులకొని వారి వ్యర్థజీవితాల్లోని వేడినిట్టూర్చులు అభిలాషములచే భగవత్కృపనుండి వంచించబడి ఈవిధంగా వికృతరూపంలో ఉండేదికాదు.

ఇప్పుడింక ప్రజలకళ్ళు తెరుచుకున్నాయనిపిస్తోంది. యథార్థంగా విలువలేని మనిషికి రాజాజ్ఞ చేగాని సమాజంవల్లగాని విపరీతంగా విలువ పెంచబడినట్లయితే అందువల్ల ఎన్నడూ శుభంకలుగదు. ఈ సత్యసిద్ధాంతాన్ని రెండవ వేపుకుకూడా అనునర్తించజేసి, దేనికీతగ్గ విలువను దానికివ్వాలి. అజ్ఞానంవల్లగాని, అనాంకారంచేతగాని యదార్థవిలువనుంచి ఎవరినైనా వంచినే వాటిఫలితాలుకూడా అంత మంచిగా ఉండవు. మిథ్య ఎన్నడూ జయంపొందదు. ఈ లెక్కప్రకారంచూస్తే ఇంతవరకూ స్త్రీకి పురుషుడు యిసూపనున్న విలువతో స్త్రీకి సరాసరి మేలే కలిగియున్నట్లయితే అదే స్త్రీయొక్క యథార్థ విలువ అని ఒప్పుకోవాల్సిందే. కానట్లయితే, పురుషులు

స్త్రీలను ఇంతవరకూ మోసగిస్తూవచ్చారనీ, ఆమెను పీడించారనీ, దానితోపాటు, సమాజానికి కీడు తెచ్చిపెట్టారనీ అంగీకరించక తప్పదు.

ఇప్పుడు అవాంతర విషయాన్ని చెబుతాము. ఈ మధ్యనే ఒకమిత్రుడు నా ఈ పుస్తకంలో కొంతభాగం చదివి, నాది చీడబుద్ధి అని పేర్కొన్నాడు. మరొక మిత్రుడు స్త్రీ పురుషుల గుర్తవ్వబంధాలను వివరించాచుని దోషమారోపిస్తూ పై మిత్రుని అభిప్రాయాలపంటివే వెలిబుచ్చాడు. పురుషులకు ఈ వ్యాసం రుచిదని మాకు మొదటినుంచీ తెలుసు. పిరి ప్రశ్నలకు సమాధాన మివ్వడానికి సిగ్గువేస్తోంది.

మొదట్లో అనాగరిక ఆదిమజాతుల ఆచారవ్యవహారాలను గూర్చి చెప్తూ, అవిచరించితే మనిషికి గగుర్పాటుకల్గించే విషయాలుకూడ వ్రాయకతప్పలేదు. కాని పురుషులదోషాలను ఎత్తిచూపాలనే ఉద్దేశంతోనే వాటి నన్నిటినీ పేర్కొనలేదు. సామాజికమానవునిగురించి “ఆదిమ అడవిజాతి స్త్రీలస్థితితో పోల్చిచూస్తే మానవజాతి నైతికోన్నతినిగూర్చి తెలిసినట్లు మరేవిధంగాను తెలియదన్న ఒక వాడుక ఉంది. ఇది అక్షరాలా నిజమని మా నమ్మకం. అందుచేతనే యిన్ని పురాహరణలు యివ్వవలసివచ్చింది. దీన్నిపించి మానవుని నైతికాభివృద్ధిని గాని, వతనాన్నిగాని తెలుసుకొనుటకు మరో మార్గం ప్రస్తుదోలేదో మాకు తెలియదు. అందుచేతనే ఇన్ని విషయాలు చెప్పవలసివచ్చింది. నా మిత్రు లిద్దరూ దీన్ని నమ్మినా, నమ్మకపోయినా సరే.

మళ్ళీ మధురరసం గురించి ఆలోచిద్దాము. ఎందుకంటే ఈ మధురరసము ఎన్నివిధాలుగా ఎన్నివైపులనుంచి వ్యక్తిని నిజమైనమనిషిగా తయారుచేసిందో తెలుసుకోవడం అవసరం. ఇందుకే ఇదివరకు చెప్పినదాన్నే పునరావృత్తి చేయవలసివచ్చినది. మానవునిలో ఈరసజ్ఞానం ఎంతలోపిస్తుందో అంతఅమానుషికంగా తయారౌతాడు. మనిషి ఈరసాన్ని పుష్కలంగా కలిగివుండాలన్న కాంక్షతోనే మనిషి అజాతభావంతోనే పాతివ్రత్యాన్ని సృష్టించగలిగాడు. ఈ రసంయొక్క మహాత్మ్యాన్ని వర్ణించడంవల్లనే మనిషి కవి కాగలిగాడు. ఈ రసాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్లనే భారతదేశమందు ఒక ప్రత్యేక యుగంలోనూ, యూరపునందు మధ్యయుగంలోనూ స్త్రీని స్త్రీపురుష సంబంధాల విలక్షణప్రతినీధిగా అంగీకరించి తప్పిదంచేసి పతివ్రతామార్గాన్ని పట్టారనేసిద్ధాంతం త్రొక్కివేయడానికి వీల్లేనిది. ఈ రసజ్ఞానంయొక్క ప్రధానాశయం స్త్రీసౌందర్యం. పురుషుడు ఎంత రాక్షసప్రకృతిగలవాడో స్త్రీసౌందర్యాన్ని ఆదరించకుండా వుండలేడు. ఎద్దులు లేక స్త్రీలనుకట్టి నాగలిడున్నే పురుషుడు జాతివాదుకూడా అందమైన స్త్రీలను నాగలికట్టడంమానేసి, అందు తగ్గుతున్న కొద్దీ నాగలిక కడుతూండేవాడు. కొరియా చరిత్రలోకూడా కొరియా దేశస్థులగురించి యిలాంటి విషయాలే ఉల్లేఖంపబడ్డాయి.

ఈవిధంగా సౌందర్యంవల్ల స్త్రీలకు కొంతమేలు— అది కొద్దే కావచ్చు—కలుగుతున్నదన్నది స్పష్టమే. యీ సౌందర్యం స్త్రీకి మేలివ్వడమేగాక పురుషుని హృదయప్రవృత్తిని మధురంచేయడానికి కూడా తోడ్పడుతుంది. కనీసం

రెండుమూడురోజులవరకైనా తన క్రూరత్వాన్ని అణచుకోవడం నేర్చుకుంటాడు. స్వీయదోషంవల్లనే అతని ఈ నేర్పు కోవడం ఎక్కువకాలం నిలవడంలేదు. ఏ సమాజం ఎంతగా పతనం చెంది ఉంటుందో, స్త్రీ స్థితి ఎంతగా కిష్టాలకు కాణాచిగాను, దుఃఖివాదకురంగానూ ఉంటుందో ఆ సమాజంలో ఆ పరిణామంతోనే స్త్రీ సాందర్యం క్షీణిస్తూ, తులభంగురమై ఉంటుంది. దీనిలో ఎక్కువగా ఉదాహరణలిచ్చి ఈ పుస్తకాన్ని పెంచదలచలేదు. కాని చాలమంది యువతీలు స్త్రీ స్థితి హీనంగా ఉండే జాతులో పురుషులే చూడడానికి అందంగా ఉంటారనీ, స్త్రీల వాని కుమార్తెలుగావుండి, చూడడానికే అసహ్యంగా ఉంటారనీ వ్రాశారు. స్త్రీలు ఎక్కువగా పరిశ్రమచేయడం, చిన్నవయస్సులోనే పిల్లలను కనడం, వారిని పోషించేభారం మోదవడడం, పురుషులు తినగా మిగిలిన ఎంగిలికూడు తినడం, చీకటిరోజుల్లో బంధింపబడివుండడం యివన్నీ వారి సాందర్యం తగ్గిపోవడానికి కారణాలుకావా? అలాంటప్పుడు వారిసాందర్యం చిరస్థాయిగా ఎలాఉండగలదు? అందం అంటే ఒక్క అందమేకాదు, ఆరోగ్యంకూడా ఉండాలి కదా. అందంకోసాటు ఆరోగ్యంకూడా నష్టమైపోయి మూడు నాళ్ళ ముచ్చటతో యౌవనం దిగజారిపోయి, దుర్బలమైన స్త్రీలనుండి బలవంతంగా చేసుకోగల్గినంతా వసూలుచేసుకుని పురుషులు ఊరుకుంటున్నారు. అందుచేతనే అంతటా అసౌఖ్యం వృద్ధిచెందుతూంది.

సల్లాభావంచే ఊరుకోనలసివస్తోందిగాని, లేకపోతే సమాజంలో స్త్రీ స్థానం పడిపోతున్న కొద్దీ స్త్రీ-పురుష వయో

పరిచూడంకూడా ఎలా పడిపోతోందో నిరూపించేవారము. అందుచేతనే అర్థవాగరక అనాగరకజాతుల ప్రజలు స్వల్ప కాలమే జీవించేవారు. నేడు మనం మన కుటుంబాలపైపు దృష్టిని మరల్చితే, వారికీ మనకీ సామ్యము కలుగడదు. వాళ్ళ వలెనే మనస్త్రీలూ కొద్దిరోజుల్లోనే తమ ఆరోగ్యాన్ని యశావ నాన్నీ పోగొట్టుకోకుండా ఉండేటట్లు యితే, వారి గర్భంనుండి జన్మించే సంతానం రోగిష్టులు, అల్పాయుష్కులు కాకుండా ఉండేటట్లు యితే, పిన్నవయస్సులోనే విడిచిపెట్టే పుట్టింటికి జేరి, తనజీవితాన్ని భారంగా చేసుకోకుండా ఉండేటట్లు యితే, అవసరం కలిగినప్పుడు వారు వాస్తవమైన స్వేచ్ఛాజీవితాన్ని నిర్వహించుకునే అవకాశాలనులేకుండాచేయకపోతే ఇంతవరకు మనం స్త్రీలకు యిస్తూనస్తున్న విలువే సరియైన విలువయని మనం ఒప్పుకోకతప్పదు. లేకపోతే మనవల్ల చాలా గొప్ప తప్పిదం జరిగినదని చెప్పి, దాన్ని దిద్దుకోవటానికి మనం బాధ్యులముకావాలి. అనేక నిషేధాలసంకెళ్ళను స్త్రీలకు తగిలించి మనభ్యాతిని చాలుకుంటూ తిరిగితే దానివల్ల సత్ప లితాలు ఏమైనా ఉంటాయా అని మనం విమర్శించుకుని చూచుకుంటే ఎన్నో సమస్యలకు పరిష్కారమార్గం లభిస్తుంది. తమ మంచిచెడులను విచారించడం అంత కష్టంకాదు. కాని కష్టమైనదల్లా దాన్ని స్వీకరించడమే. కష్టమైన యీ కార్య భారాన్ని పురుషులు నిర్భయంగా స్వీకరించాలని నా ఆభ్యర్థన. అలాంటప్పుడు ఏ విధి నిషేధాలు ఉంటాయి? ఏవి ఉండవు? ఏ విధి నిషేధాలు సమయానుకూలోపయోగంగా ఉంటాయి? ఏ విధి నిషేధాలవల్ల ప్రస్తుతం మేలుకలు గగలదు— మొదలైన

జన్నీ బాలంతటవే నిర్ణయింపబడగలవు. అప్పుడు మనువు కాలంలో నృభీచారం ఉన్నదా లేదా అనే వాదనలవంటివి అవసరంలేకుండానే ఇది జరిగిపోతుంది. 'మధురంసాన్ని స్త్రీల నుండి పూర్తిగా పొందీవుచ్చకుంటామేగాని, మేము స్వయంగా ఏమాత్రమూ మానుండియివ్వము' అనేది చెల్లబోదు. జగదీశ్వరుని న్యాయస్థానంలో ఏదో ఒకరోజున పురుషులు పట్టుబడి పోకలివ్వదు. ఆ నాడుకూడా రసం మధురంగానే ఉండవచ్చు గాక, కాని ఫలితాలుమాత్రం మధురంగా ఉండవు.

మరొకవిషయం. సమాజ నియమాలను పరిశోధించి తను శ్రమఫలితాలను లిపిబద్ధంచేసినవారు సమాజంలో స్త్రీ స్థానము పతనంచెందడంతోపాటు బిడ్డలస్థానంకూడా దానంతట అది దిగజారిపోతుందనే సత్యాన్ని వెల్లడించారు. ఇది ఎందుకు జరుగుతుందో, లేక యిలా జరగడం ఎలా స్వభావసిద్ధమో తెలుసుకోవడం ఏమంత కష్టంకాదు. తన తల్లితో శిశువుకు ఉన్నంత సంబంధం తండ్రితో ఉండదనేవిషయం ఎన్నో ఉదాహరణలిచ్చి ఇదివరకే చూపాము. అందుచేతనే మనం మహా పురుషులజీవితాలనుపరికిస్తే వారందరికీ తాము ఉన్నతవధంలో ప్రయాణించుటకు అనుకూల వాతావరణం కల్పించిన తల్లులు దొరికారనేది స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. తల్లులసాఫీ పడిపోయి, వారితోపాటు శక్తియుక్తులను వికసింపజేసుకోవలసిన బాలల స్థితికూడా పతనమైపోతే, పోటీలమయమైన యీ యుగంలో ప్రపంచంలోని యితరజాతులతో సమానంగా ఈ జాతి నిలువ జాలదు. అయితే ఇగ్నోర్స్ మనజాతి ఎలా నిలిచిఉండ గలి

గింది అం ప్రశ్నిస్తే ఏవోవిధంగా ప్రాణం నిలుపుకొని జీవించి ఉన్నా ననుకోవడమే మానవుడు జీవించడం కాజాలదు అని మాత్రమే సమాధానంగా చెప్పవలసివుంటుంది.

సమాజంలో స్త్రీ స్థానం పడిపోవటంతో స్త్రీ పురుషు లిద్దరూ పతనం చెందుతారనీ, దానినే అనుసరిస్తూ పోతూ ఉంటే సమాజంలో స్త్రీకి ఎట్టిస్థానం ప్రాప్తించగలదో నిర్ణయించడం కష్టంకాదనేది నిర్వివాదాంశమే. స్త్రీ-పురుషు లిద్దరూ కలిస్తేనే సమాజం. అంతేగాని ఒక్క స్త్రీ అనీ కాదు, ఒక్క పురుషుడు అనీ కాదు. యిద్దరికీ కొన్ని బాధ్యతలూ, కర్తవ్యాలూ ఉంటాయి. ఆ కర్తవ్యాలు సరిగా నిర్వహింప బడుతున్నాయో లేదో మాత్రం చూడవలసియున్నది. కర్తవ్యం అంటే కేవలం తన కార్యకలాపాలు అనే అర్థంకాదు; కర్తవ్యం అంటే అర్థం రెంటవపక్షంవారి కర్తవ్యనిర్వహణకు కూడా తనకున్న అవకాశాలను కలిగించడం. వాతకులు ఈ విషయాన్నే గమనించాలని కోరుతున్నాము.

మరొక విషయంకూడా పున్నది. పురుషులు చేసే పనులన్నీ స్త్రీలుచేయలేరు. అలాగే స్త్రీలుచేసే పనులన్నీ పురుషులూ చేయలేరు. అంతేకాదు, స్త్రీలు పురుషులు ఇద్దరూకలిసి చేయవలసినపనులు ఏ ఒక్కరో చేద్దామన్నా సవ్యంగా జరుగవు అందుచేత స్త్రీల కర్తవ్యాలు నిర్వహింప బడుతున్నాయో లేదో మనసమాజం చూస్తుండాలి. వారు తమ పనులు నిర్వహించుటకు తగుస్థానము, న్యాయమైన అవకాశాలు కల్పించబడుతున్నాయో లేదోకూడా చూడాలి

జైల్లో ఖైదీలచే ఏదైనా పనిచేయించాలన్నా వారి సంకెళ్ళను కొంత సడలించవలసిన అవసరం వుంటుంది. అంటే వారిని పూర్తిగా ఒక్కసారిగా వదిలివేయమనికాదు. అలా చేస్తే అమెరికా స్త్రీలస్థితి వచ్చిపడుతుంది. అమెరికన్ స్త్రీల హద్దులేని స్వాతంత్ర్యం విశృంఖలత్వంగా మారిపోయింది. ఒకప్పుడు రోమ్ లో గొప్పింటి స్త్రీలను వేళ్ళలుగా మారకుండా కాపాడేందుకు శాసనం చేయవలసినదట. టిబెట్టులో ఒకే స్త్రీకి చాలమంది భర్తలుండే విషయాన్ని చర్చిస్తూ ఒకరచయిత పరిహాస పూర్వకంగా, కొంపతీసి యిది చదవడంవల్ల అమెరికన్ స్త్రీలు తమకుకూడా ఎక్కువమంది భర్తలను కలిగియుండే అధికారంఉండాలని అంటారేమోనని వ్రాసినది ఏదో పుస్తకంలో చదివినట్టు జ్ఞాపకం. బహుశా అమెరికన్ స్త్రీల వేమాలు, తైతక్కలుచూచి పురుషుల కాళ్ళూ చేతులూ చల్లబడి ఉంటాయి. అందుచేతనే కొన్నికట్టుబాట్లుకూడా అవసరమే ఎందుకంటే మరోప్రక్క అన్ని బంధనాలను ఒక్కసారిగా తీసి వేస్తే పురుషులుకూడా ఎంతనిరంకుశులు, అనాచారులుగాతయారా? రాతారో అట్టి ఉదాహరణలకు భారతదేశంలో కొద్దువలేదు.

ఏమైనప్పటికీ స్త్రీలకు వారి కర్తవ్యనిర్వహణకు న్యాయోచితమైన స్వాతంత్ర్యము, అవకాశాలు ఉండాలి. అయితే స్త్రీల కర్తవ్యాలేవి, పురుషులు నిర్వహించవలసిన వేవి, యిద్దరూకలిసి చేయవలసినవి ఎవ్వి? అనేదికూడా నిశ్చయించాలి. మానవసమాజంలో ఎంతలోతుకు దిగిచూచినా వారంతా ఏదోఒక తప్పు చేస్తున్నారనీ దానివల్లే వారి కీ సావ

కాశమూ లేకుండాపోయినదనీ తెలుస్తుంది. చాలాచోట్ల పురుషులు కేవలం యుద్ధాలుచేయడం, వేటాడడం మాత్రమే చేసేవారు. జీవిత నిర్వహణకు సంబంధించిన యితరపనులన్నీ స్త్రీలే చేసేవారు. స్త్రీలు నీరు తెచ్చుకునేవారు. వంటచెరకు నరికి తెచ్చుకునేవారు, సామాను మోసేవారు. నేల దున్నే వారు, పిల్లల్ని కనేవారు, పంట చేసేవారు, పిల్లలపోషణ చేసే వారు, వేటాడబడిన జంతువులను తమస్థావరాలకు ఈడ్చు కురావటానికి కూడా స్త్రీలు పురుషులవెంట వెళ్ళేవారు. వీటన్నిటికారణంగా ఏ ఫలితాలుకావాలో అవే వచ్చాయి కూడాను.

అన్ని దేశాలలో స్త్రీ పురుషుల పనుల విభజనపద్ధతి ఒక్కలాగా ఉండదు. కాని కొంచెం శ్రద్ధగా గమనిస్తే మాత్రం నాగరికత పెరుగుదలప్రమాణంతో పనివిభాగానికి సాదృశ్యం ఉన్నదనీ ఈ ప్రమాణం పెరుగుతూన్న కొద్దీ ఈ సాదృశ్యంకూడా తగ్గిపోతున్నదనీ తెలుస్తుంది. ఎక్కడనుం చైనా నీళ్ళు తేవలసిన అవసరం కలుగుతుందనుకోండి. యే ఫ్రెంచివాడో, బ్రిటిష్ వాడో అయితే తానేవెళ్ళి నీరు తెచ్చు కుంటాడు. కాని, మనదేశంలో అయితే పురుషునికి నీళ్ళు తీసుకురావటానికి సిగ్గు! అందుకని గర్భవతియైన భార్యభుజానే ఒక బిందెపెట్టి, తాను సిగ్గుచుంచి తిప్పించుకుంటాడు. పెరూ ఉచ్చస్థితిలో ఉన్నప్పుడు అక్కడి పురుషుడు రాత్నం వడికి, బట్టలు నేస్తూఉంటే, స్త్రీలు పొలందున్ని, పంటలు పండిచే వారు, నేటికీ సామోయప్రజల్లో పురుషులు ఇంట్లో వంట

పనులు వగైరా చూస్తూవుంటే స్త్రీలు సరుకులు కొనటానికి సంతకు వెళ్తారు. అభిసీనియా పురుషులకు బజారుకు వెళ్ళడమంటే తగని నామోషీ. కాని వాళ్ళు రేపుకువెళ్ళి స్త్రీలవీ తమవీ - అందరివీ బట్టలు ఉతకటమంటే తప్పగా భావించరు. ఇలాచూస్తే, అన్ని దేశాలలోనూ స్త్రీ పురుషుల పనినిర్ణయం ఒక్కలాగే లేదు. అలా చిన్నచిన్న తేడాలున్నాయి బట్టింది లేదు. కాని అవి ప్రాకృతిక నియమాన్ని అతిక్రమిస్తే మాత్రం నష్టం వాటిల్లడం అనివార్యమౌతుంది. స్త్రీలుచేసే పనులు చేస్తూకూచుంటే కోట్లకోట్ల పురుషులు అసమర్థులు, అకర్మణ్యులు అయిపోవునట్లే డామోహీరాజుయొక్క స్త్రీసేనకూడా Unsexed (లింగహీన) యుద్ధమే చేయగలుగుతుంది. దీనివల్ల తనకూ లాభంలేదు, దేశానికీ ప్రయోజనం ఉండదు.

పురుషోచితమైనపనుల ఏర్పాట్లు చూచేకొందరు విజ్ఞులు ఆదిమయుగంలో స్త్రీ - పురుషుల్లో స్త్రీస్థానమే ఉన్నతమైనదని అభిప్రాయపడ్డారు. స్త్రీలే నాగరికతా నిర్మాతలు. ఏ దేశప్రజలు అధికయుద్ధప్రియులో - అంటే చెయ్యాలని కాకపోయినా, ఆత్మరక్షణ కొరకైనా యుద్ధాలుచేశారో, వారు అంతఅధికంగా తమ స్త్రీలపై ఆత్యాచారాలు చేశారనీ, తమ శారీరకబలాన్ని స్త్రీలపై అతఎక్కువగా ప్రయోగించారనీ స్పెన్సర్ స్పష్టంచేశాడు. స్త్రీలు తమ స్వాభావిక కోమలత్వం, నమ్రతలవల్ల ఇచ్చాపూర్వకంగానే అన్నికష్టాలు, పరాధీనత సహించలేదు. వారు తమ శారీరక దౌర్బల్యంవల్ల వాటిని ఎదుర్కోలేకపోయారు. అందుచేతనే వారు యివన్నీ సహించి, అణగిమణిగి ఉన్నారు. ఒకవేళ తమ శరీరబలంతో

స్త్రీలు పీటిని ఎదిరించగలిగియుండినట్లయితే వారు లొంగి ఉండేవారు కాదు. చరిత్రలో స్త్రీలకు అవకాశం దొరికినప్పుడు వారూ పురుషులకు ఏమాత్రం తీసిపోని రక్తపాసువులుగాను, శత్రువులుగాను వ్యవహరించారు. అయితే పురుషులు తమ శరీర బలాధిక్యతవల్లనే స్త్రీలను అణిచిపెట్టి ఉంచలేదనీ, సమాజ శ్రేయంకొరకే దూరమాలోచించి వారిని అణచిఉంచామనీ అంటేమాత్రం, అది శుద్ధఅబద్ధం.

స్పెన్సర్ వాదాన్ని యధాతథంగా అందరూ ఆమోదించారా అంటే, లేదు; కాని స్పెన్సర్ వాదంలో ఎక్కువ పటుత్వం కనబడుతోంది. 'యుద్ధప్రియత్వం అనివార్య నిర్బంధ సహకారానికి ప్రాధాన్యమిస్తుంది' అని స్పెన్సర్ అభిప్రాయం. దానివల్ల కలిగే ఫలితాలను స్పెన్సర్ యిలా వివరించాడు— "అందుచేతనే స్త్రీలను ఎత్తుకుపోవడం, అమ్మడం సందర్భాలలో వాళ్ళకుండా అధికారాలను గురించి ఆలోచించబడలేదు; స్త్రీ పురుషుల బహువివాహాల సందర్భంలో స్త్రీ, హోదాల తేడా ఉంది; స్త్రీలను పనిచేసే దాసీలుగా, బానిసలుగా చూడడం జరిగింది; ఇందువల్లే పురుషులకు తన భార్యబిడ్డలపై అధికారం ఏర్పడేది. అందువల్ల భార్యబిడ్డల బ్రతుకు పురుషుని యిష్టాయిష్టాలపై ఆధారపడియుండేది. అందుచేతనే ఆరోజుల్లో ఇంటిలోనివారందరూ వయసులో పెద్దవాడైన పురుషుని ఆధీనంలో ఉండేవారు. ఇట్టి పరివారాలేకాక శిల్పం మొదలగువాటిలో ముగిసిఉండి స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్వేచ్ఛా పూర్వక విచ్చిక్తసహకారంఉండే కుటుంబాలుకూడా ఉండేవి. అలాంటిసమాజాలు శాంతిపూర్వకంగా జీవించేవేనా, తమపని

తాము చూచుచునే చిన్నతండాలైనా అవి సైనిక సరిహద్దులను దాటి ఉంటాయి. అట్టివారు సాధారణంగా చాలవరకు పరోపకారబుద్ధి కలగివుంటారు.

వాస్తవంగా Compulsory Co-operation నిర్బంధసహకారమే అన్నిటికన్నా చెడ్డది. యుద్ధంకొరకుగాని, పరలోకము కికిగాని దేశికొరకై సప్పటికి ఇట్టి నిర్బంధసహకారము ఎక్కువైనకొద్దీ స్త్రీ స్థానం పడిపోతూఉంటుంది. మతమౌళ్యము అధర్మము, అత్యాచారాలు స్త్రీకి పతనావస్థను కలిగించాయనుకును మధ్యయుగంలోని యూరపే ఉదాహరణ. ఈ ప్రస్తావన ఆరంభంలోనే ఆ విషయమై చాలా ఉదాహరణ లివ్వబడ్డాయి. ఇంకా వందలు వేల వినగాలు యువ్వవచ్చును గాని, అనవసరమని మూ వుద్దేశ్యము. మతమౌళ్యము స్త్రీలను ఎదుకుగాను యింతపతనంచేసినదీ యిందులో చర్చించడం అప్రస్తుతం కనుక వదలి వేస్తున్నాము. అసలు స్థూలవిషయం ఏమంటే మతియొక్క ప్రధానాశయము విరక్తి. అంటే సామాన్య ప్రజలు కోరుతూఉండే వాటిమీద విరక్తికలిగివుండడమే ఆస్తి-పాస్తులు, ధన-ధాన్యాలు చాలాచెడ్డవి. అలాగే స్త్రీ కూడాను. ఆమె సరకానికి ద్వారం. “ద్వారం కీమేకం సరకస్య నామ్” స్త్రీ సరకానికి ద్వారం కాబట్టే మతచర్చలకు ఇది ఉత్తమోత్తమ బీజమంతము. అంటే పరలోకంలో సాఖ్యం పొందాలనుకుంటే స్త్రీలను సరకానికి ద్వారంగా భావించాలి. ఈ లోక వ్యవహారం చక్కబరుచుకోవాలంటే దేశంలో వున్న వ్యవస్థని అనుసరించి ప్రవర్తించాలి. ఎన్ని పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోదలస్తే అన్నీ చేసుకో-అందుకు ఎనిమిది పదిమార్గాలు వున్నాయి. ఆపైన

చనిపోయినప్పుడు ఎలాగైనా సరే భార్యలను సంతోషింపవలెనని నీతో ప్రేమకు వెళ్ళు. నీతో ప్రేమకు వెళ్ళకలేకపోతే వారిని భయపెట్టి జడతుల్యంగా చేసిపో. Monogamy లేక ఏకపత్నివ్రతం స్త్రీల హక్కుగా గౌరవానికి ఆధారం. అంతేకాక అది స్త్రీ పురుషుల ఏకైక ప్రాకృతిక సమాజబంధనం. దానికి ఈ దేశంలో ఏమీ మర్యాద లేదు. కాని స్త్రీలు మాత్రం పాతేత్రత్యం కలిగి వుండాలని ఈ దేశంలో వన్నికన్ని అద్భుతమైన పలులు ఒహుశా మి రే దేశం లోనూ ఉండివుండవు.

సామాజిక సమస్యలన్నిటికీ అద్భుతమైన సమాధానం మన దేశం యిచ్చింది, సభలమవడం తథ్యమనీ, ఒక గొప్పస్వక్తి వ్రాసిన వ్యాసంలో చదివినట్లు జ్ఞాపకం. మన దేశం అంత గొప్పసమాధానం ఏమియిచ్చిందో, దానికొరకు ప్రపంచంలో ఎవరెవరు నోరుతెరుచుకొని కూర్చున్నారో మనకు తెలియదు. కాని దానిఫలితాలను అనుభవించడంతప్పి డంలేదనేసిమాత్రం తథ్యం! అందుచేతనే సాంఘిక చరిత్రను విస్మరించి చాలమంది ఆ కల్పితాలను పొగడుతూ తాళం వేయసాగారు. “మహా గొప్ప సమాధానం” “అన్ని సాంఘిక సమస్యలు” “ప్రపంచముందున్నది” వంటి పదాలకు అర్థం తెలుసుకోవడం ఎంత కష్టమో అలాగే ఈ సాహిత్య శబ్దాడంబరా లన్నిటినీ వ్యతిరేకించడం కూడా కష్టమే. యితర జాతులు చూస్తూచూస్తూండగానే ఎంతో అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. స్త్రీ పురుషులు కలిసి కొద్దిరోజులలోనే పతిత సమాజాన్ని ప్రక్కతోసి, నవసమాజాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. అందరూ తమ తమ న్యాయోచిత హక్కులను

పొంది ఉన్నతపథంలో సాగిపోతున్నారు. కాని మన దేశస్థులకు అవంటే గిట్టవు. వీరికల్లా “మహా గొప్ప సమాధాన”మే సర్వోత్తమమైనది. దాని కల్పితసాఫల్యతే అన్నిటికంటే వాంఛనీయము. అభేద్య కులతత్వపు సంకుచితతత్వం, బాల్య వివాహాలు, బాలికకు వివాహం చేయకపోతే వెలివేయడం, పన్నెండుసంవత్సరాల బాలవితంతువును “వత్తివతా దేవత”ను చేసి, ఆమె జీవితాన్ని నాశనం చేసే ప్రతాపము, యౌభయేశ్వ ముసలివానితో పడకొండేశ్వ బాలిక వివాహం, రెండేళ్లు తిరక్కుండానే ఆ పిల్లకు సంతానం కల్గటం... ఇవన్నీ గొప్ప సమాధానాలే! ఇంక ఏమాత్రం నోరుతేపనిలేదు. నోరెత్తారో “మన ఋషులు, మునులకుంటే నీకు ఎక్కువ తెలుసునా?” అంటూ పండితులు విరుచుకుపడతారు. మాకు ఒక మామిడిపండ్ల బేరం గుర్తుకువస్తోంది. ఒక మామిడిపండ్లు అమ్మేవాడు “రుచిమాడంజిబాబూ, పంచదారకంటే తియ్యగా ఉంటాయి” అన్నాడు. దానిని రుచిచూస్తే అంత పుల్లటి మామిడిపండు మరెక్కడా ఉండదన్నట్లుగా ఉంది. కాని ఆ అమ్మేవానిచే ఆ మామిడిపండు పుల్లగా ఉన్నదని మేము యే విధంగానూ ఒప్పించలేకపోయాము. అమ్మేవాడు బిగ్గరగా అరుస్తూ “బలే! మీరు పుల్లగా ఉన్నదన్నంతమాత్రాన అది పుల్లగా అయిపోతుందా? మా దొడ్లో చ్చెట్టునపండిన పండు. నాకు తెలీదా ఏమిటి?” అన్నాడు. భేష్! దీనికి సమాధానం ఏముంటుంది?

ఆంగ్ల భాషలో Ethics (నీతిశాస్త్రము) అనేదానిలో అసాదృశ్యహేతువు కానిస్థితిలో మన స్వాతంత్ర్యాన్ని యిత

దుల స్వాతంత్ర్యానికి భంగంకలుగనంతమేరవరకు తీసుకు వెళ్ళవచ్చునని ప్రాథమికవిషయంగా చెప్పబడిఉన్నది. ఈ రెండు మాటలద్వారా మనిషి కార్యకలాపాలన్నిటినీ అదుపులో పెట్టవచ్చు. అంతేకాక సాంఘికసమస్యలన్నీ ఇందులోనే ఇమిడిపోతాయని మా అభిప్రాయం. దీన్ని ఏ సమాజం ఎంతవరకూ అంగీకరించలేదో అంతగానే అది స్త్రీలపై అధిక అత్యాచారాలు జరిపి, అన్యాయంచేసి, వారికి దక్కవలసినదాన్నుంచి వంచించి, దిగత్రొక్కింది. తాను దిగజారిపోయింది. ఒక ఉదాహరణమిచ్చి స్పష్టంచేస్తాము. నిరంతరరోగపీడితయై, విద్యావిహీన అయిన ఒక కన్య ఉన్నదనుకోండి. అయినా ఏదో ఒక నయస్సులో ఆమెకు వివాహంచేయడం తప్పనిసరిగదా. అంటే ఆమె మాతృత్వభాధ్యత వహించాలన్నమాట. ఆమెతోపాటే వితంతువైన మరొక అమ్మాయి ఉన్నదనుకుందాం. ఆమె బలముకలిగి ఆరోగ్యవతియై, మాతృత్వార్హత కలిగి, ఆదర్శజనని కాగల లక్షణాలుకలిగి ఉన్నదనుకోండి. అయినా ఆమె తన స్వాభావిక, న్యాయోచితహక్కులనుండి వంచించబడవలసివున్నది. ఇందువల్ల శాస్త్రీల ప్రతిష్ఠ నిల్చినా, ధర్మము, న్యాయము రక్షింపబడజాలవు. దుర్బలమైన రోగిష్టియగు కన్యకు వివాహం చేయడంవల్లగాని లేక ఆరోగ్యవతియైన వితంతువును వితంతువుగానే ఉంచడంవల్లగాని వాటి గౌరవం నిలబడజాలదు.

నాగరిక మానవుని ఆరోగ్యవంతము, శుభప్రదము అగుబుద్ధి స్త్రీజాతికి ఏ అధికారాలు ఇవ్వాలని చెప్పుతున్నదో అదే మనుష్యుని సామాజిక నీతి; దానివల్లే దేశానికి మేలు

జరుగుతుంది. ఏ జాతికి చెందిన మతగ్రంథాలలో ఏమి వ్రాసి ఉన్నదో, ఏమి వ్రాయబడిలేదో అన్నదానివల్ల సమాజాని కేమీ శుభం జరుగదు. స్త్రీ విలువ మంచి చెడ్డలను విమర్శ చేస్తూ యింతవరకూ సీతి, హక్కులను గూర్చియే విచరిస్తూ వచ్చాము. ఉత్పత్తి, డిమాండుల విలువలను గురించి లెక్క గట్టలేదు. అంతేకాక ఎప్పుడైనా మగవారి సంఖ్య పెరిగిపోయి స్త్రీలు బాత్తుగా కొరవలయ్యే సమయం వస్తుందని ఆశించలేదు. పురుషుని స్నేహము, సానుభూతి, న్యాయ-ధర్మములపైనే స్త్రీ విలువ ఆధారపడి ఉంటుంది. దేవు డామెను బలహీనంగానే సృష్టించాడు. అయితే పురుషుడు పై చెప్పబడిన వృత్తులపై దృష్టిని సారించియే ఆమె బలహీనతను భర్తీ చేయగలడే కాని, మతగ్రంథాల్లోని మాటలకు వ్యాఖ్యానాలు చేసి, వాటి సహాయంతో చేయలేడు.

దీనికి జపాను ఒక చక్కని ఉదాహరణ. తన సాంఘిక రీతి-రీవాజాల మంచి చెడ్డలను విమర్శ చేసుకొని మతాధికారుల కబంధహస్తాల్లోంచి బయటపడినప్పుడే జపాను తన స్త్రీల స్థానాన్ని సమున్నతం చేయగలిగింది. కొద్దికాలాక్రితం వరకూ చైనా స్త్రీలవలెనే జపాను స్త్రీల దురవస్థలకు కూడా అంతుండేది కాదు. “మతాధికారులు, పురోహితులు స్త్రీలకు ప్రబల శత్రువులుగా ఉంటే, స్త్రీలు ఎప్పుడూ వారికి మిత్రులు గానే ఉన్నారు” అన్నది ఒక్క యూరపు విషయంలోనే కాక అనేక యితర దేశాలకు కూడా వర్తిస్తుంది. స్త్రీలను అధిక పాతాళానికి త్రొక్కివేయడంలో మతాధికారులు ఎంతవరకూ పెళ్ళారోననేది సైంట్ ఎంబ్రోజ్ చెప్పినమాటలే నిరూపి

స్తాయి. “వివాహం ఈశ్వరుని సృష్టిక్రమంలో ముఖ్య విషయం కాబాలదు; ఈశ్వరుడు సృష్టించేటప్పుడు ప్రజలు వివాహం చేసుకోవాలని ఆశించివుండడు” అని ఆయన నిస్సందేహంగానే ప్రచారంచేశాడు. ఈశ్వరుని అభిప్రాయాలు కూడా ఆ మతాధికారులకు తెలికుండా ఉండవు! అలాంటప్పుడు మరి నాటిని విశ్వసించక పోవడానికి దమ్మెవరికివుంటుంది?

దీనికి విరుద్ధం ఇస్తాం ధర్మములో మాత్రమే కనబడుతుంది. ఖురాన్ లో స్త్రీలకు ఎట్టిసానం ఉన్నదో మనం నిర్ధారణచేసి చెప్పలేకపోయినప్పటికీ స్త్రీలయెడల గౌరవపూర్వకంగా న్యాయంగా వ్యవహరించవలసినదిగా మహమ్మద్ ఆదేశించిన విషయాన్ని కాదనడానికి వీలేదు. కూతురు-కొడుకుల మధ్యగల ఆకాశ పాతాళముల భేదాన్ని ఆయన నిషేధించారు. అరబ్బులు, యూదులలో అంతకుముందు ఎంతో శోచనీయస్థితిలో ఉన్న వితంతువులగురించి ఎంతో సానుభూతితో న్యాయబుద్ధితో చూడమని చెప్పారు. అంతకుముందు ఎంతో భయంకరంగావున్న అరబ్బీ స్త్రీలస్థితిని ఈ క్రొత్తమతం వేయిరెట్లు బాగుచేసిన దనడంలో సందేహంలేదు. హార్స్ బేక్ రికాట్ మున్నగు రచయితలు మతాన్ననుసరించి స్త్రీలకు ఆత్మ ఉండదనీ, ముస్లిం సమాజంలో స్త్రీలు వశువులుగా చూడబడేవారనీ ఏమనుకొని ప్రచారంచేశాడో మేం చెప్పలేము. ఖురాన్ లో మా కెక్కడా అలాంటివిషయమే కనబడలేదు. పైగా ఖురాన్ లోని తృతీయాధ్యాయం చివర “దుష్కృత్యాలు చేసేవారిని శిక్షించడంలో దేవుడు స్త్రీ-పురుష విచక్షణ పాటించడని ప్రవాసివున్నది. దీనినిబట్టే మహమ్మదు

స్త్రీలకు ఆత్మపుండదని అనలేదని తెలుస్తుంది 4వ అధ్యాయం లోను, యింకా అనేక చోట్ల స్త్రీలయెడల దయాపూర్వకంగా వ్యవహరించాలనీ, వారిని న్యాయమైన హక్కులనుంచి నష్టించరాదనీ పదేపదే చెప్పబడింది. అయినప్పటికీ ఇస్లాంమతంలో స్త్రీలస్థానం చాలా పతనావస్థలో వున్నదని చాలామంది అభిప్రాయం.

అయితే దీనికి బహుశా ఖురాన్ లో బహు వివాహాలు అనుమతిపడడమే కారణం కావచ్చు. నాల్గవ అధ్యాయం ప్రారంభంలో “ఇద్దరు, ముగ్గురు, నలుగురువరకూ నీకునచ్చిన స్త్రీలను వివాహంచేసుకో; కాని, నలుగుర్నిమించి మాత్రం పెళ్ళిచేసుకోకు” అని వున్నది. ఇంతేకాక విశ్వాసపాత్రులు, సాధుపుత్రనవారు స్వర్గానికిచేరి, సుఖము ఆనందము అనుభవిస్తారని మహమ్మద్ ఎన్నో ఆశలు చూపారు. మతాన్ని నమ్మే ప్రతివ్యక్తికీ స్వర్గంలో ఎలాంటి అవ్వరసలు ఎందరెందరు లభిస్తారోకూడా అతి సున్నితంగా చెప్పబడింది. కాని, మర్త్యలోక మానవస్థితి స్వర్గంలో ఎలా వుంటుందో, అలా వుండడం వాంఛనీయమో, వాంఛనీయం కాదో చెప్పబడలేదు. సేల్ దొరగారు కురాన్ అనువాదంలో ఇలా వ్రాశారు. ఉత్తమస్త్రీలు సుఖమయం, ఆనందమయం అయిన ఒక స్వతంత్రస్థానంలోకి వెళ్ళి అక్కడ సర్వసుఖాలు, ఆనందము అనుభవిస్తారు. అయితే ముస్లిం ఆర్థికనీతిని పూర్తిచేయుటకు గాను ఆ చెప్పబడిన సుఖాలలో వారు తమ ప్రియుడవపతులతోడి సుఖమనుభవించే అవకాశం ఉన్నదో లేదో నా కెక్కడా కనబడలేదు” దీన్నిబట్టి స్త్రీల యధార్థస్థితినిగురించి అనేక

సంశయాలు, అభిప్రాయభేదాలు కల్గడంలో చిత్రమేమీ లేదని పిస్తుంది. ఇదిగాక స్వయంగా మహమ్మదే ఒకచోట యిలా చెప్పారు—“అతను స్వర్గదృశ్యం చూడగా అక్కడ ఉన్న వారిలో ఎక్కువమంది బీదవాళ్లుగా కనబడ్డారు. తర్వాత నరకం వైపు తిరిగిచూస్తే అక్కడ బంధింపబడివున్న నిరాభివృద్ధిలో స్త్రీలే ఎక్కువమంది ఉన్నారు.”

ప్రపంచంలో స్త్రీలు అవసరానికిమించి ఉండబట్టే
స్త్రీలకు యిలా విలువలేకుండాపోయిందని కొందరంబున్నా
లేము. ఎందుకంటే పురుషులు యుద్ధాలుచేయడంలోనే తమకు
గౌరవం ఉన్నదని భావించి ఎప్పుడూ యుద్ధాల్లోనే మునిగి
యుండి తమ సమాజాల్లో స్త్రీ జనాభాను పెంచుతూవచ్చిన
దేశాల్లోనే స్త్రీ విలువ పడిపోయింది. ఇది సరిగానేఉన్నా,
వాస్తవంలో యుద్ధాలవల్లే స్త్రీలసంఖ్య పెరుగుతుందా అని
కూడ ఆలోచించాలి. లెక్కలు వేసేటప్పుడు సాధారణంగా
యుద్ధప్రియజాతులు తమ సమాజాల్లో స్త్రీలసంఖ్య పెరుగ
కుండా వుండాలన్నదృష్టితోనే ఆడపిల్లలను చిన్నప్పడే చంపే
వేసేసారనే విషయాన్ని విస్మరించారు. మనదేశంలో రాజ
పుత్రజాతివారు తమకన్యలను వధించేవాడు; ఆరబ్ దేశంలోని
శేఖ్ జాతిలో ఆడపిల్ల పుట్టగానే గొయ్యితీసి పాతేసేవారు.
కేంథా ప్రదేశంలోని అరబ్బీలు ఆడపిల్లకు ఐదేళ్ళవయస్సు
రాగానే హత్యచేసేముందు తల్లిని సంబోధించి “ఇవాళ
అమ్మాయి పుట్టంటికి వెడుతుంది. నుగంధద్రవ్యాలు పూసి
పిల్లను సింగరించు”మని చెప్పేవారట. అంటే ఆ పిల్లను
నూతిలో పారేస్తారన్నమాట. కులశ్రేణ్ జాతివారు మక్కావద్ద

అబూదిలామా అనే కొండవద్ద తమ కన్యలను పెద్దస్థాండీ వారు. “ప్రాచీనజాతుల్లో చిన్నతనంలోనే ఆడపిల్లలను అడవుల్లో పారవేయుట, చంపినేయడం ఎంత ఎక్కువగా ఉండేదంటే ఈజిప్టులో పిల్లలపోషణ అంటేనే ఒక అసాధారణ విషయంగా కనబడేది” అని ప్రాచీన గ్రీక్ చరిత్రకారుడు సెనో ఒకచోట వ్రాశాడు ఇంకా చైనాలో ఈ అలవాటు వున్నట్టే తెలుస్తుంది. గ్రీకులనుగురించి పోసిడిప్పస్ చెప్పిన దాన్ని సేల్ దొరగారు యిలా వ్రాశారు—బీదనాడేనా తన పిల్లవాణ్ణి ఆడవిలో పారవేయడు, కాని ధనవంతుడుకూడా ఆడపిల్లను పెంచి పెద్దదాన్ని చేయడం చాలా అరుదు.

ప్రజలు యుద్ధాలుచేసి చచ్చిపోవటంవల్లా, లేక తమ కన్యలను హత్యచేయడంవల్లా వీటివల్లే స్త్రీలనిష్పత్తి తరగడంగాని, పెరగడంగాని జరుగదు. స్త్రీల గౌరవం-అగౌరవాలు (విలువ) వారి సంఖ్యానిష్పత్తిపై ఆధారపడిలేవు. స్త్రీలు ఆస్తి, భోగవస్తువులు అనుకునే పురుషుల నిశ్చయంపైనే వారి విలువ ఆధారపడిఉంది. అందుచేతనే పురుషులు తమ కన్యలను హత్యచేశారు; ఇందువల్లనే యితరుల కన్యలను ఎత్తుకుపోయేవారు. అందుచేతనే ఎవరికన్ననైనా ఎత్తుకుపోతే అది తనకు గౌరవభావంగా భావించుకునేవాడు. అందువల్లే ఎవడెంత ఎక్కువమంది స్త్రీలను కలిగివుంటే అంత గొప్పవాడుగా, బలశాలిగా పరిగణింపబడేవాడు. డచ్ బీప్రజలు యూరపులో ఒక్కొక్కపురుషునికి ఒక్కొక్కస్త్రీయే ఉన్నదనిపించే నేటికీ ఆశ్చర్యపడతారని బర్క్ హార్టు వ్రాశాడు. ప్రపంచంలో ఇలాంటిది సంభవమని కూడా వారు నమ్మలేరన్నమాట.

ఇంతకంటే చెప్పవలసిని దేమీలేదు. ఇప్పటికే గ్రంథం చాలా పెరిగిపోయింది. పురుషులు దీన్ని చదివి తమ మనసులో ఏమనుకుంటారో తెలీదు. కాని మేము నిష్కవటభావంతో సత్యమని నమ్మినదాన్నే - స్త్రీ విలువ ఎందుకు పడిపోయింది? అసలు తగ్గిందా? లేదా? విలువ తగ్గడంతో సమాజంలో ఏమేమి అశుభాలు ఏర్పడతాయి? స్త్రీలపై పురుషుల ఊహ మాత్రపు అధికాగాలవల్ల ఏ ఏ అనిష్టాలు సంభవించాయి? — ఇవన్నీ స్వయంగానూ, యితరుల చెప్పినమాటల సహాయంతోను స్పష్టంచేసుకొనికీ ప్రయత్నించాము. ఈ ప్రయత్నంవల్ల శాస్త్రాలకు అగౌరవం కలుగుతుందా కలుగదా అనిగాని లేక దేశాచారాలకు దెబ్బతగుతుందా లేదా అనిగాని ఆలోచించి ఎక్కడా వెనుకాడలేకపోయాము. సత్యాన్నే మేము చెబుతాము. అదే చెప్పాముకూడాను. దాని ఫలితాలనుగురించి యోచించే బాధ్యత పాఠకులదే.

ఉపసంహారంగా ఒకనాటికి స్త్రీ-పురుషుల పవిత్రబంధనాల హద్దులు ఎలాఉంటాయి, ఎలాఉండాలి? అని హెర్బర్టు స్పెన్సర్ చెప్పిన మాటలతోనే ముగిస్తాము —

“స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్వాభావిక అనురాగబంధనాలు ఏర్పడేవరకూ చారు శాసనబంధనాలద్వారా బంధింపబడడం మంచిదికాదనే భావం రానురాను ఏకపక్షీ వివాహాలమూలంగా దేశంలో ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. అందుచేత స్వాభావికబంధనాలు యిద్దరిమధ్య లేనప్పుడు శాసనబంధనాలే వుండడం అనుచిత మనే భావం ప్రబలుతుంది. విడాకులకు యిప్పటికే పెరిగిపోయిన అవకాశాలు తెల్పుతున్న దేమంటే. శాశ్వత ఏకపక్షీ

నతఃచారం అమల్లోకి వచ్చినప్పుడు, శాసనబద్ధమైన స్త్రీ-పురుషుల కలయిక—అది క్రయచట్టమే—వివాహానికి ప్రధానాంగముగా భావింపబడినది. ఇంక యిద్దరు ప్రేమచే బంధింపబడడానికి ప్రాముఖ్యత తగ్గింది. ఎందువల్లనంటే ప్రస్తుతం శాసనబద్ధమైన వివాహమే ప్రాముఖ్యం గలదిగా యెంచబడి, (ప్రేమ వివాహాలకు అంత ప్రాధాన్యత యివ్వబడటంలేదు). కాని ముందుముందు ప్రేమద్వారా బంధింపబడడమే ఎక్కువ విలువైనదని భావించబడుతుంది; అప్పుడు శాసనద్వారా బంధింపబడటం అప్రధానమైపోతుంది. ఇందుచేతనే నేడు ప్రేమలేని వివాహబంధనాలు నిందార్హములుగాను, వర్జనీయులుగాను యెంచబడుతున్నవి. మనం తేల్చిన ఈ పరిణామాలను అంగీకరించేందుకు నేటిప్రజలు సంసిద్ధంగా లేరనేది విషమంగా తెలుస్తున్నది. స్త్రీ పురుషుల సమాగత్యోపాలు ఎన్నో ఉన్నత భావాలు, సమస్యలు ముడిపడిఉన్నాయి. అదిమకాలంలో అవి పూర్తిగా విస్మరింపబడ్డాయి. తర్వాత యూరపు ప్రారంభయుగంలో అవి కొద్దిగానే వికసించాయి. కాని యుద్ధకాముకత్వం తగ్గుతున్నకొద్దీ, కళలు వృద్ధిచేసి పరోపకారం, పరామర్శ (పైన చెప్పిన ఉన్నతభావాలు) మొదలైనవి ప్రజలలో నానాటికి వికసించుతాయి. ఇందుకు కారణం పరోపకారానికి, పరార్థానికి మూలమైనసానుభూతే ఈ భావాలకు, ఆశలకు మూలతత్వం కావడమే.”

